

ሐመር

ዘኦርቶዶክስ ተዋሕዶ

ሐመር ፲፬ኛ ዓመት ቁጥር ፪ መጋቢት/ሚያዝያ ፲፱፻፺፰ ዓ.ም.

**ሰዎች ከእግዚአብሔር ጋር ሲታረቁ
እርስ በርሳቸውም ይታረቃሉ።**

**ምሕረት
ይቅር ሳይነት
ዕርቅ**

**የፈሰሰ ደም እንዲደርቅ
ነባር ቂም በቀል እንዲርቅ**

በአንባቢያችን ለአንባቢያችን

ማጽናኛችሁ ስደሰዩን

እኔ ወታደር ነኝ። አሁን የምገኘው በትግራይ ክልል ሽራሮ አካባቢ ነው። በአካባቢው በርካታ አብያተ ክርስቲያናት ተተክለዋል። ይሁንና በየሰዓትም ታቦት ክብረ በዓል ቀን ቅዳሴ ተቀድሶ ሲያበቃ ለበዓሉ የሚያስፈልገው ዝግጅት ተሟልቶ እያለ ጽላት ኪዳኑ ወጥቶ አይከበርም። እኛም ታቦቱ ከአሁን አሁን ይወጣል ብለን የካህናቱን ዐይን ዕይናቸውን ብናይ «አይነገሥም» ይሉናል። በሌላ በኩል ከቅርብ ጊዜ ወዲህ የሰንበት ት/ቤት መርሐ ግብር ጀምረናል። ወታደሮች ስለሆንን ቀድሞ የተማርነውን ነገር ዘንግተነዋል። ልምድ ያላቸው የተወሰኑ ሲቪል ሠራተኞች አባላት አሉን። ይሁንና በረድኤተ እግዚአብሔርና በእናንተ ድጋፍ በር ትተን የሰንበት ትምህርት ቤቶቻችንን መርሐ ግብር እናጠናክራለን ብዬ ተስፋ አደርጋለሁ። ማጽናኛችሁ አይለዩን።

ወታደር ብርሃኑ አምሳሉ
31ኛ ፊደመንት
ሽራሮ

መፍትሔ ስራሳችን

በመንፈሳዊ ሕይወት ያደግ ሁብት ሰንበት ትምህርት ቤት ከተቋቋመ ካያ ዓመት ሾኖታል። ይሁንና ምንም ዐይነት ለውጥ አይታይበትም። አባላቱ ለሰንበት ትምህርት ቤታቸው አገልግሎት ትንበት የላቸውም። የግርፈድ አባዜ ተጠናውቷቸዋል። ይህን የሚያዩ አዳዲስ አባላትም ለመጽናት አልቻሉም። በሥራ ምክንያት በአጥቢ ያው የሚኖሩ ታላላቅ ወንድሞችም ትዕግሥታቸው አልቆ በዝምታ ያዩናል። እባካችሁ ለሰንበት ትምህርት ቤታችን ችግር መፍትሔ በማፈላለግ እርዱን። በተጨማሪም ከገጠር አብያተ ክርስቲያናት ሰንበት ትምህርት ቤቶች ያልተቋቋሙባቸው ይበዛል። ምክንያታቸውም «ማን ያስተምረናል?» የሚል ነው። በወረዳ ቤተ ክህነት ጽ/ቤቶች አስፈላጊው ትብብር ሊደረግላቸው ይገባል።

መላኩ አደራ
ባሌ-ጋሠራ
ታምራት ደምሴ
ወልድያ- ሳዋ ሚዳ

በ«ጥምቀት» የገባው በ«ተከሰሰ» ስንዳይወጣ!

በሥርዓተ ቤተ ክርስቲያን ጋብቻቸውን የሚፈጽሙ ወጣቶች በርካታ ናቸው። ይሁንና ጋብቻቸውን ከፈጸሙ በኋላ ትዳርና አገልግሎት የማይጣጣሙ እስከ መስሎ ድረስ የቀደመ ትጋታቸው ሲሸሻቸው ይታያል። «እገሌ ምን ሾኖ ነው ትጋቱን የቀነሰው?» ሲባል «አግብቶ ነው» ከሚለው በተጨማሪ «በቃ፣ እገሌም በሚቀጥለው ያገባና...» ማለት የተለመደ ሆኗል። ስለዚህ የደከሙትን ለማበርታትና የበረቱትን ለማጽናት፣ የአገልግሎትን ምንነት ማስረዳት፣ የውይይት መድረክ ማዘጋጀት፣ ተከታታይና ተገቢ የምክክር አገልግሎት መስጠት ያገባል። አልያ በምሥጢረ ጥምቀት የገባው በምሥጢረ ተክሊል እንዳይወጣ ያሰጋል።

በላይኑ ይርዳው
ሸኛ

መምህራኑ በስደት ካህናት በቀበሌ ተመራጭነት

በደቡብ ጎንደር መስተዳድር ዞን በሥራ ምክንያት በቆየሁበት ወቅት የታዘብኩት ነው። በእንዳንድ የገጠር አካባቢ ያየኋቸው መንፈሳዊ ትምህርት ቤቶች ተማሪዎችን አጥተው ለመዘጋት የደረሱ ናቸው። ምክንያቱም ሁሉም አርሶ አደር ልጆቹን ወደ መደበኛ ትምህርት ቤት መላክ ስላለበትና የአብነት ትምህርት እንደ ኋላተርና ጥቅም የሌለው ተደርጎ በመቆጠሩ ነው። መምህራኑም ተማሪዎቹን ሲያጠና ወደ ከተማ እየፈለሱ ይሄዳሉ። በእንዳንድ አጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ደግሞ ካህናቱ ለመንግሥት ሥራ የቀበሌ ተመራጭ እየሾኑ በአስተዳደራዊና ፖለቲካዊ ሥራዎች ስለሚጠመዱ በክብረ በዓላት ሳይተር ቅዳሴ ይታላል። በትምህርቱም ይሁን በአገልግሎቱ ተተኪ የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ ያስፈልጋልና ጉዳዩ በጥምና ታይቶ መፍትሔ ሊበጅለት ይገባል።

አዲሱ መለኬ
እስቴ-መካኒ አየሱስ

በዋና ስላሳታሚ ድርጅት በመለከት መጽሔት ዝግጅት ክፍል ተዘጋጅቶ በምእመናን፣ በሰንበት ት/ቤቶች፣ በሀገር ውስጥና በውጭ አገር ክፍተኛ ተፈላጊነትን ያገኘው መዝሙር ተዋሕዶ ቁጥር አንድ መጽሐፍ በምእመናን ጥያቄ ለአራተኛ ጊዜ ታትሞ በገበያ ላይ ውሏል። ቁጥሩ አነስተኛ በመሆኑ ከማለቁ በፊት ገዝተው ይጠቀሙበት። የአንዱ ዋጋ ብር 12 ሲሆን በብዛት ወስደው ለሚያከፋፍሉ የዋጋ ትናሽ የምናደርግ መሆኑን በአክብሮት እንገልጻለን። እድራሻ፡- ፒያሳ እያለው መብቃ ቤት ፎቅ ላይ

አቶዩም የዘግ ደራሲ ገላቤ ሪድ

የዋና ስላሳታሚ ድርጅት ማሳሰቢያ- በተመሳሳይ ስም አሳትመው የሚሸጡ ስላሳ የዋና ስላሳታሚ መለያችን መኖሩን ያረጋግጡ።

የዋና ስላሳታሚ ድርጅት
1111 - 11 - 08 - 73
1111 - 56 - 58 - 97
14130

የሐመር መጽሔትና የስምዖ ጽድቅ ጋዜጣ ደንበኛ ይሁኑ				
	ስምዖ ጽድቅ ጋዜጣ		ሐመር መጽሔት	
	የ6 እትም	12 እትም	የ6 እትም	12 እትም
ለአዲስ አበባ	12.00	24.00	25.00	50.00
ለክፍለ ሀገር	12.00	24.00	25.00	50.00
አፍሪካ	9 ዶላር	18 ዶላር	12 ዶላር	24 ዶላር
አውሮፓና መካከለኛው ምሥራቅ	12 ዶላር	24 ዶላር	15 ዶላር	30 ዶላር
አሜሪካና ፍቅ ምሥራቅ	15 ዶላር	30 ዶላር	18 ዶላር	36 ዶላር

ለግንባር ትዳሳን ልማት ተቋማት የበንክ ሂግባ ቁጥር 81164 ሥላሴ ቅርንጫፍ Mahibere kidusan Lemate Tequammat እድራሻዎን የከፈለብንን ደረሰና ኮፒ በመልክት ማጥጎ ቁጥር 80078 ይላኩልን ወይም በ E-mail Mk_distribution @ Yahoo.com

«... የዕርቅ ቃሰንም በስኞ ገዳ ለደረገ፣ የዳቅርታውን መዕከላትም ሰጠ። ስኞስ በክርስቶስ ለምሳሌ ስንጠናቅቅ፣ ስንጠቅቅምና በስኞ ለማሳደግ፣ ደስታን ይሰጣችኋል። ስንጠቅቅምና በክርስቶስ ደስ ታለች፣ ዘንድ ስንሰምናችኋለን።» /2ቅር.5.18-20/

ትሳንት ብንቀዳምም ነገ ገን በምሕረትና ዕርቅ ለንድ ሽነን. በዕድነታችን ተሰማምተን በስንድነት መግዝ ስንችላለን። ይህም ተሰፋ ሲፈደም የሚችለው ለንድን ነገር ዛሬ ነገ ሳንሰ ስመሬደም ከበቃን ነው - ሳንዘገይ በሙተማሙን ተቀራርባን በሥርዐት፣ በሠዋነትና በገደድ ተወያይተን፣ ችግሮቻችንን ለደተን ይቀር በመባባስ። ለሰራሳጊ በኾኑ የገይ ጉዳዮቻችን ሁሉ በራሳችን ጊዜ ተማምነን፣ ተቀራርባን፣ በሥርዐትና በሠዋነት ለማወያየት ይቻል ዘንድ ደግሞ ሕዝባችን በኑሮ ሕደቱ ያዳበራቸው በህሳዊ ሰምዶች ስንደ ተጠበቀ ሽነው ቤተ ክርስቲያናችንም በማንም ስና በምንም የማይተካ፣ ምድራዊና ሰማያዊ፣ ሥጋዊና መንፈሳዊ መዕከላት ያሉት፣ ሠጤቱ ከፍተኛ የሆነ ሚና ስንደሳት ስሙን ነው። ይኸውም በሕዝቡ ሳይና በሕዝቡ መካከል ለማስተማር፣ ለመናዘዝ፣ ለጋጠሙት ይቀርታን ለመሰጠት፣ ለማሳደግ፣ ለማስታደቅ የሚያስችላት መንፈሳዊ ሥልጣንዋና የሳቀ ባለሚያደገው ነው።

/የማኅበሩ መልእክት/

ዋና አዘጋጅ - ዲ.የቆን ዳንኤል ክብረት
ም/ ዋና አዘጋጅ - አሉላ ጥላሁን
ሪፖርተር - ዲያቆን ደረጃ ጅማ

ኮምፒዩተር ዲዛይን - መደነሽት ወገ
ኮምፒዩተር ጸሐፊ - ጸዳለ ሁንዴሳ
- ገነት ግርማ

E-mail: eoc-m-kidusan@ethionet.et
www.eotc-mkidusan.org
ለልክ 011-1-242753
011-1-225729
መ.ሣ.ቁ 80078
አዲስ አበባ

«ማኅበረ ቅዱሳን»

እግዚአብሔር ያከበራቸው የነቢያት፣የሐዋርያት፣የጸድቃን፣ የሰማዕታት በአጠቃላይ የቅዱሳን ገድል፣ትሩፋትና አማላጅነት የሚዘከርበት በመሆኑ ይህን ስያሜውን አግኝቷል።

ሐመር
፲፬ኛ ዓመት ቁጥር ፪
መጋቢት/ሚያዝያ ፲፱፻፺፰ ዓ.ም.

ደዘት

የማኅበሩ መዕከክት

- አንድ ነገር እንቻል-ይቅር መባባል.....፪

ደብዳቤዎች

- ምሕረት፣ይቅር ባይነት፣ ዕርቅ.....፬
- ወቅታዊው የቤተ ክርስቲያን አገራዊ ሚና.....፮
- «እግዚአብሔር ሲቆጣ እያነሳም በትር.....».....፲
- ምሕረትና ይቅር ባይነት.....፲፬

ትምህርተ ሃይማኖት

- ቅድስና እና ፈለገ ቅዱሳን በኢትዮጵያውያን መንፈሳዊ፣ማኅበራዊ፣ፖለቲካዊና ምጣኔ ሀብታዊ ሕይወት.....፳፬
- ሰባተ ሲዳናት.....፳፭
- ነገረ ድንገት በመጽሐፈ ቅዱስ.....፳፰

ኪነ ግበብ

- አዳኝ.....፴፩
- ደባ ተውኔት መንፈሳዊ ይዘትም ሽነ ፋይዳ የለውም.....፴፫

ስነስተዋውቃችሁ

- አባ ገብረ እንድርያስ የጦር መክሪን እና መነኪስ.....፴፱
- እልፍኝ እና ሥዕል ቤት ቤተ መንግሥት እና ታቦት.....፴፯

ሐሙሴ ሕደወት

- መንፈሳዊ የኤች አይ ቪ/ ኤድስ የምክክር አገልግሎት.....፴፰

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰንበት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ በማኅበረ ቅዱሳን የነትመት ዝግጅት ማስተላለፊያ ክፍል የሚዘጋጅ ትምህርታዊ መጽሔት።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን ትምህርተ ሃይማኖት፣ ሥርዐተ እምነትና ክርስቲያናዊ ትውፊት ጠብቆ የሚወጣ።

የማኅበሩ መዕከክት

በሰው አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ።

አንድ ነገር እንቻል፡ ይቅር መሣሪያ

አሁን በመጸም ላይ ያለው ዐቢይ ጸምት ከፊት ለፊታችን የሚመጡት ሰሙን ሕግማት፣ የሰቅለት እና የትንሣኤ በግላት በመሠረታዊ ደረጃ አንድ ታላቅ ነገርን ያስተምሩናል- **ይቅር ባይነትን**። መድኃኔ ግለም ክርስቶስ በገጻዎ ቆርንቶስ የጸመው፣ በቀራንቶ አደባባይ መከራን የተቀበለው፣ የተሠዋውና ሞትን የቀመሰው ለሌላ ለምንም ነገር ሳይሆን በሰው እና በእግዚአብሔር፣ በነፍስ እና በሥጋ፣ በሰው እና በመላ እኩት፣ በሕዝብ እና በአሕዛብ መካከል ኃጢአት የወለደውን ልዩነት አስወግዶ ሰውን ይቅር ለማለት ነው። የሰው ልጅ በእግዚአብሔር ላይ የፈጸመው ጥፋት በይቅር ባይነት ባይሻር ኖሮ መፍትሔ ባልተገኘለት ነበር። አጻምና የልጅ ልጆቹ ከእግዚአብሔር ጋር ተጣልተው የኖሩበት አስቃቂ የፍጻና የጨለማ ዘመን እልባት የተሰጠው በመለኮታዊ **ይቅር ባይነት** ነው። በመልዕልተ መስቀል ከተነገሩት ነገሮች አንዱ «**ይቅር በላቸው**» (ሉቃ.23+34) የሚለው ቃለ ኃይል ነው። በሰው ልጅ ታሪክ ውስጥ **ይቅር ባይነት** የህልውናው መሠረት ሆኖ የኖረ እና የሚኖር ነው። ለምን?

1. የዲያብሎስ ሜራ የሚከሰቱበት በመሆኑ- ጠብ ጫነትን፣ ቂምን እና በቀልን የሚጠነኩ ነስባትን ደም የሚያቃቀው እና እርስ በእርሳቸው ብቻ ሳይሆን ከፈጣሪያቸው ጋርም የሚያጣላቸው ዲያብሎስ ነው። ዘፍ.3+1-21/። ይህ የዲያብሎስ ጠንቅቅነት የሚወጠው ጠብ፣ ግጭት እና ጠላትነት ሊፈታ የሚችለው ይቅር በመሣሪያ እና የክረመ ያለመግባባት ፋይልን በመዝጋት ነው።

2 እልቂትን የማቆሚያ መንገድ በመሆኑ- በትውልዶች፣ በሕዝቦች እና በቡድኖች መካከል በታሪክ አጋጣሚ የሚፈጠሩ ግጭቶች ደም እያቃቡ እና ከዘር ዘር እየተዋረሱ የእልቂት መንገድን ይቀጥላሉ። ለእነዚህ ነገሮች ካላ ለመከላከል ሆነ ወይ ጎሳ ተመልሶ ታሪካዊ መፍትሔ ለመስጠት አስቸጋሪ ነው። ይህን ወደ ትውልድ የሚዘምት እልቂት ማቆም የሚቻለው ይቅር ተባብሎ በምሕረትና የይቅርታ አቅም ያለፈ በደልን በመደምሰስ ብቻ ነው። በያዕቆብ እና በዲሳው መካከል የተፈጠረው ጠብ ወደ ልጅ ልጅ ተዘምቶ የትውልድ ነቀርሳ እንዳይሆን የተገታው በሁለቱ መካከል በሰፊነው ምሕረትና ይቅር ባይነት ዕርቅና ሰላም ነው። ዘፍ.ጥ.27+41-46፣32+1-21፣33+1-17።

3 የእግዚአብሔርን ይቅርታ የማግኘት መንገድ በመሆኑ- እግዚአብሔር የፍቅር አምላክ ነው። ልጆቹም በፍቅር እንዲኖሩ ይፈልጋል። ስለዚህም የፍቅር ጠላት የሆኑት አለመቻቻል፣ ጥፋት፣ ጠብ፣ ቂምና በቀል በይቅርታ እንዲደመሱሱ አዝዟል ። «ለሰዎች ኃጢአታቸውን ይቅር ብትሉ የሰማዩ አባታችሁ እናን ተን ደግሞ ይቅር ይላችኋል። ለሰዎች ግን ኃጢአታቸውን ይቅር ባትሉ አባታችሁም ኃጢአታችሁን ይቅር አይላችሁም።» /ማቴ.6+14-15/። **የእግዚአብሔርን ይቅርታ ስናገኝ እርስ በርሳችንም እንታረቃለን**። /ኤ.ፈ.2+14-16/። ስለዚህም ይቅር ባይነት የለበት ክርስትና የተቃጠለ አምጥል ማለት ነው።

ዛሬ ከሚያስፈልጉን ነገሮች አንዱ የይቅር ባይነት መንፈስ ነው። ሰዎች ከራሳቸው ጋር፣ ከሌላው ሰው ጋር፣ አንዱ ወገን ከሌላኛው ጋር፣ አንዱ ቡድን ከሌላኛው ጋር በታሪካዊ አጋጣሚያቸው በጥቅም ግጭት፣ በአመለካከት ልዩነት፣ በሥልጣን ሽሚያ፣ በአለባልታ ... ወዘተ በተፈጸሙ ጥፋቶች ምክንያት የመካሰስ ስሜቶች እየነገሡ፤ ከዚያም አልፎ አንዱ ሌላውን የማግለል፣ በታሪካዊ ጠላትነት የመተያየት አዝማሚያ፣ የጽንፈኝነትና የመጠፋፋት ፍንጮች እየተሰተዋሉ ናቸው።

በዚህ ጊዜ ከራስ ጋር መታረቅ፣ ሌላውን ይቅር ማለት፣ ይቅርታን ለመቀበልም መዘጋጀት፣ የትላንት ቁርሾን በይቅርታ መዝጋት፣ ጥላቻን በፍቅር፣ ቂምን በዕርቅ ማሸነፍ፣ ለዚህም መንፈስን ከፍ ማድረግ ያስፈልጋል። ሐዋርያው፡- «ወንድሙን የሚጠላ በጨለማ ይኖራል» /1ዮሐ.2+11/ እንደሌለ የጥላቻ መንገድ፡- የድንቁርና እና የጎሳ ቀርነት ብሎም የጠርነት ጨለማ የወረሰው መንገድ ነው። በጠርነት፣ በጠብ እና በእርስ በርስ መወንጀል እና መጠፋፋት ያደገ፣ የሠለጠነ እና የበለጸገ ማንም የለም።

ሐዋርያው «እርስ በርሳችሁ ብትነካከሱ እርስ በርሳችሁ ትጠፋፋችሁ» እንዳለ ያለ ፍቅር፣ ያለ ዕርቅ እና ያለ ይቅር ባይነት ሀገርን በሰላምና ልማት ጎዳና ማቅናት ከባድ ነው። ልዩ ልዩ ብሔረ ሰዎች፣ ሕዝቦች፣ ወገኖች፣ እምነቶች፣ ቡድኖች፣ አመለካከቶች ... ወዘተ ባሉበት ሀገር፣ ትላንት በታሪክ አጋ ጣሚ የተፈጠሩትን የተለያዩ ጥፋቶች ስሕተቶች፣ ግጭቶች እና ጠቦች በቂም በቀል ማውረስ እንደ አንድ ባህል በሚወሰድባት ሀገር የሚታዩትን እስከፈ ሁኔታ በይቅር ባይነት ካልዘጋነው ማለቂያ ወደሌለው የጥፋት አዘቅት መግባታችን የማያጠራጥር ነው።

ስለሆነም አንድ ቦታ ላይ አቁመን የትላንቱን የውዝግብ እጅንዳ እንዠጋው። መቃቃርና መገፋፋት በተጠናወተው መንፈስ ስለ ትላንት ብቻ መነጋገር አቁመን ስለ ነገም እንምክር። ትላንት ብንለያይም ነገ አንድ ሆነን መቀጠል እንችላለን። ትላንት ብንጋጭም ነገ ግን መፋቀር እንችላለን። ትላንት ብንቀየምም ነገ ግን በምሕረትና ዕርቅ እንድ ሽነን፣ በልዩነታችን ተሰማምተን በአንድነት መንዝ እንችላለን። ይህም ተስፋ ሊፈጸም የሚችለው እንድን ነገር ዛሬ ነገ ሳንል ለመፈጸም ከበቃን ነው- **ሳንዘገይ በመተማመን ተቀራርበን በሥርዐት፣ በጨዋነትና በገልጽ ተወያይተን፣ ችግሮቻችንን ለይተን ይቅር በመባባል**። እስፈላጊ በሽኑ የጋራ ጉዳዮቻችን ሁሉ በራሳችን ጊዜ ተማምነን፣ ተቀራርበን፣ በሥርዐትና በጨዋነት ለማውያየት ይቻል ዘንድ ደግሞ ሕዝባችን በነገር ሊደቱ ያጸበራቸው ባህላዊ ልምዶች እንደ ተጠበቁ ሽነው ቤተ ክርስቲያናችንም በማንም እና በምንም የማይተካ ምድራዊና ሰማያዊ፣ ሥጋዊና መንፈሳዊ መልኮች ያሉት፣ ውጤቱ ከፍተኛ የሽኑ ሚና እንዳላት እሙን ነው። ይኸውም በሕዝቡ ላይና በሕዝቡ መካከል ለማስተማር፣ ለመናዘዝ፣ ለኃጢአት ይቅርታን ለመስጠት፣ ለማግለል፣ ለማስታረቅ የሚያስችላት መንፈሳዊ ሥልጣንና የላቀ ባለሚያነት ነው። ምእመናን ክርስቶስና ኢትዮጵያውያን በአጠቃላይም እንደ ሕዝብ ለዘመናት ባጸበሩት የሩሲላዊነት፣ ትውፊታዊ ወርሳቸው፣ ምሁራኑ ባከብቱት የዕውቀት አዝማሚያው የኖረችንና ዛሬም ለታደርግ የሚገባትን ጥረት ሊያገዙና ሊያስተባብሩ ያሻል እንላለን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

መንፈሳዊ ሕይወትና ሳይኮሎጂ

ገበሬዎች ሳብመባሰ...

በሐመር መጽሐት 13ኛ ዓመት ቁጥር ስድስት እትም «ሐመር ሕይወት» ዓምድ «መንፈሳዊ የምክክር አገልግሎት ለጠባይ ለውጥ» የሚለውን ተከታታይ ጽሑፍ ተመልክቼዋለሁ። እንደ ሳይኮሎጂ መምህርነቴና ከጽሑፉ የሐሳብ አቀራረጽና አቀራረብ እንደ ተገነዘብኩት የሳይኮሎጂ ጥያቄ የችግር አፈታት ዘዴ ለመንፈሳዊው የምክክር አገልግሎት እንደ ሚጠቅም ነው። ሳይኮሎጂ የሚያጠናው አስተሳሰብን፣ ስሜትንና ጠባይን /ተግባርን/ /thought, emotion and action/ ነው። ይህ ደግሞ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ ከመንፈሳዊ ሕይወት ጋር የተያያዘ ነው። የሰው ልጅ ከምናየውና ከምናውቀው ሥጋዊ በሽታው ይልቅ በሥነ ልቦናዊ /Psychological/ ሕመም እንደ ሚሠቃይ የማያጠራጠር ነው። የችግሩ ምን ጭ ውስጣዊና አካባቢያዊ ተጽዕኖ ሊኾን ይችላል። በውጤቱም በመንፈሳዊ ሕይወት ላይ ጫና ይፈጠራል። በመኾኑም በቤተ ክርስቲያናችን አባቶችና ጉዳዩ በሚመለከቱ ከታቸው የአገልግሎት አካላት በሚሰጠው መንፈሳዊ የምክክር አገልግሎት የሳይኮሎጂ ጥያቄና ጥያቄዎችን አቀናጅተን ብንጠቀም መልካም ነው። በምሕንድስና ጥያቄ ሕንጻን እንገነባለን፣ በምክክር አገልግሎት ጥያቄ ደግሞ ሰውን እናንጸለንና።

መ/ር አምሳሉ ለሜሳ መቼለ ዩኒቨርሲቲ

የታሪክ ምሁራ ታሪክ ሠርተዋዕ

በ14ኛ ዓመት ቁጥር አንድ እትም ወቅታዊ ጉዳዮች ዓምድ «በታሪክ ጥናት ትልቁ ወንጀል» በሚል ርእስ አቶ አበበው አያሌው ከአ.አ.ዩ ያቀረቡልን ወቅታዊ ጽሑፍ ከዚህ ቀደም በተለምዶ ከምናውቀው የተለየ፣ እውነቱን ከሐሰት ለመለየት የሚያስችል ጥያቄ ገለጻ የቀረበበትና ለእኛም መንፈሳዊ ኩራትን ያሳናጸፈ በሳል ዝግጅት ነው። የታሪክ ምሁሩ ታሪክ ሠርተዋል። ጊዜው ደርሶ ሐቁን ለማወቅ አብቅተውናል። «ቃለ ሕይወት ያሰማልን፣ ረጅም ዕድሜን ከተሟላ ጤንነት ጋር ይስጥልን» ብለናል። ለምሁሩ ገለጻ መንገዱ የነበሩት ነጥቦች በተነሡባቸው የውይይት መድረኮች ከተገኙት አንዱ ነኝ። በበኩሉ በወቅቱ ቤተ ክርስቲያናችንን አስመልክቶ በተሰነዘሩት ትችቶች ላይ ከመጠየቅ ያልሰነፍኩ ቢሆንም ያስደሰተኝ ግን ሙስሊሞች ሳይቀሩ ተቃውሟቸውን በማሰማታቸው ነበር። «ጉዳዩ አልፏል፣ ጊዜው አይደለም፣ አሁን መወያየት ያለብን ስለ ሀገራችን ጉዳይ መኾን አለበት» ሲሉ ነበር። ሕዝብን እንዲፋቀር እንዲተሳሰብ እንጂ ማቃቃር ለማንም አይበጅም። የኾነውን ሁሉ ሳስበው አልቅስ አልቅስ ይለኛል። ለማንኛውም እንደ አቶ አበበው አያሌው ያሉ፣ ለቤተ ክርስቲያናችንም ለሀገራችንም እውነታውን የሚገልጡ «አፖሎጂስቶች» ያስፈልጉናል። ዝምታ አላቀጣም። ስለሆነም አቶ አበበው አያሌው የጀመሩትን ጽሑፍ አስፋፍተው በመጽሐፍ መልክ ቢ ያሳትሙት በበኩሉ ያስደስተኛል። ሌሎች ምሁራንም የድርሻቸውን ሊወጡ ይገባል። እናንተም እነርሱን እያፈላለጋችሁ ማበረታታት ይገባችኋል።

ኃይለ ማርያም እሸቱ -አ.አ ዲ/ን ጻዊት ሰሎሞን ጅማ ዩኒቨርሲቲ ዲ/ን ተመሰገን ዘገዮ - ወረታ ገቢ ጉባኤ መሥፍን መንገሻ አቃቂ አዜብ አብዱላሂ -ሐረር

ቤተ ክርስቲያናችንም ሀገራችንም «የሰው ያለህ» በሚሉበት ዘመን እውነተኛ ሰው ሆኖ መገኘት ከባድም ፈታኝም ነው። ነገር ግን እውነቱን እውነት፣ ሐሰቱን ሐሰት ብሎ መናገር የሚገባ ነው። በ13ኛ ዓመት ቁጥር ስድስት እትም አንደ ቀረበልን ክብር ሚኒስትሩ በአደባባይ የተናገሩትን እንዳልተናገሩት አስመስሎ የማለባበስ አስተያየት መስጠት፣ በዚህ ረገድ የተደረገውንም የዝግጅት ክፍሉን ጥረት ማቃለል አግባብ አይመስለኝም። በእውነቱ የዝግጅት ክፍሉ አባላት ከእውነተኛ ሰው የሚጠበቅ ክርስቲያናዊ ተግባር አከናውኑታል። አንባቢያንም መመልከት ያለብን የጉዳዩ ባለቤቶች «ፖለ ቲክኖች ናቸው፣ አይደሉም» የሚለውን ሳይሆን የጉዳዩን እውነተኝነት መኾን አለበት። ፖለቲከኛ ላለመባል በእውነትና በሐሰት መካከል መቆም የጽድቅን ባለቤት ያሳገዘዋል። በመ ሠራተ ጉዳዩን አንገሥት ለመጠየቅም ፖለቲከኛ መኾን አያስፈልግም። ማንበረ ቅጽላንም ሆነ መጽሐቱ እንደ አጠቃላይ በፖለቲካ ጉዳይ ጣልቃ ገብተው አቅዋም አይዘዙ፣ ሊይዙም አይችሉም። ነገር ግን በእናት ቤተ ክርስቲያን ክብርና ሀልዳና ሳይ የሚነሡትን ለመቋቋም ወደ ኋላ ማለት የለባቸውም። ምናልባትም እውነትን በመ ግለጻችን የሚደርስብን እንግልትና መሥዋዕትነት ሊኖር ይችላል። ያንንም እንደ ክርስቲያንነታችን በእኩይት ከመቀበል ውጭ ምርጫ የለንም። ነገር ግን ከ«መሞት መሰጠት» ብሎ ማድበስበስ መንፈሳዊነት አይመስለኝም። ከዚህ አንጻር የሐመር መጽሐት 13ኛ ዓመት ቁጥር ስድስት እትም የተከረበት ርእስ ጉዳይ ዘገይቷል ለባል ይችል ይሆናል። ያም ሆኖ ግን እትሙ በተለየ ሁኔታ መመስገን ያለበት ብቻ ሳይሆን ለወደ ፊቱም ይበል የሚያሰኝ እርቶዶክሳዊ ተግባር ነው።

የሴፍ ታምራት - አ.አ ባላይ ዘገዬ - ከሚሴ ቸርነት ዘውዴ - ባሌ -ጊንጋር መ/ር አራጋው አንተነህ -ሞጣ ዘደቡብ -ጂንካ ረድኤተ አባተ-አዳማ ዩኒቨርሲቲ

በጉጉት የሚጠብቋት ሆናሰች

የጎጃር /ታኅሣሥ 1998 ዓ.ም ሐ መር መጽሐት እትምን አንድ ወዳጂ ልኮልኝ ለማንበብ ዕድሉን አግኝቼአለሁ። አሁን ያለሁበት አገር ላልመጣ የመጽሐ ፏ ቋሚ ደንበኛ ነበርኩ። በይዘቷ የተሟላችና የምታኮራ ለመሆኗ ምስክር ነኝ። አሁን በምኖርበት ግዛት ግን የመ ናፍቃኑ ቁጥር ከመብዛቱ የተነሣ «ቪዛ ያገኙት የእርቶዶክስ ተዋሕዶ ሃይማ ኖትን ከደው ነው እንዴ?» ያሰኛል። ያም ሆኖ ከህናት አባቶችና መምህራን ጥረት ያደርጋሉ። ይህን ጥረታቸውን ለማገዝ የሐመር መጽሐት ሥርጭት አድማስ ሊሰፋፋ ይገባል። እዚህ ያለ ውም ምእመን ከመጽሐፏ ማዕድ መቋ ደስ አለበት። ለመኾኑ ችግራችሁ ምን ድን ነው? የሥርጭቱን ሐላፊነት በወኪ ለነት ለመሥራት በስቴታችን ያሉት ከህናትና መምህራን ወደ ኋላ የሚሉ አይሰለጁም። እባካችሁ በሰው አገር በሰው ባህልና ቋንቋ ለምንኖር አትዮ ጽዮውያን ወገኖቻችሁም አሰቡ። በርከት ያሉ ኮፒዎች በወቅቱ ሳኩልን። እኔ ዘንድ ያለችዋን የቅርብ እትማችሁን ያል ተዋሰኝ ሰው የለም። ሐመር ሁሉም የሚ ወደትና በጉጉት የሚጠብቋት መጽሐት ሆናለች። ለዑል እግዚአብሔር አገራ ችንን ይጠብቅልን። አገልግሎታችንን ይባርክልን።

አበጀ ሲሳይ ሚኒያፖሊስ -አሜሪካ

አ በአጽናብ መስጫ በሌገረኤስ ስምዖን አምላክነ ወመድኃኒኝ /ጌታችንን መስቀል እንልገሙት/

አ ዘቀነዉስ በመልዕልተ መስቀል በሌገረኤስ ስምዖን አምላክነ ወመድኃኒኝ /ጌታችንን በመስቀል ላይ እንደ ገነኩት/

በመንግሥተ እግዚአብሔር /theocracy/ ይመራ በነበረው በቀደመው ግንባርሰብ ውስጥ ሃይማኖት የሰውን ሁለንተናዊ አነጻጻር ይመራና ይቆጣጠር እንደ ነበር እውን ነው። የትምህርት የሕክምና የረድኤት /የሕዝብ በን አድራጎት/ ተቋማት እንዲሁም የሞያ /ገበባ እድ/ ግንባራት ሳይቀሩ መንግሥት በእምነት ተቋማት ዘንድና በአሠራራቸውም በአነሳሱ ተጽዕኖ ሥር ነበሩ። ጳላ ላይ ግን ከዓለማዊ መንግሥታት ሕዝብ /Secular States/ መስፋፋት የጎበረተሰብ የሥራ ክፍፍልና መንግሥታዊ ቢሮክራሲ መዳበር ጋር ተያይዞ ከላይ ለአብነት የተጠቀሱት የእምነት ተቋማት የምርትና የአገልግሎት መስጫ ይሁኑት በብዛት በዓለማዊ ግንባሮች ቁጥጥር ሥር በመዋላቸው ሃይማኖት የነበረውን ግንብራዊ ተጽዕኖ ለያጣ ሕዳል። The Phenomenon of Religion የተሰኘ መጽሐፍ ደራሲ ሞጃን ሞመን እንደ ሚያስረዱት ከላይ በተጠቀሰው ምክንያት ሃይማኖት በግንብራዊ ሕይወት ላይ ያለውን በን ተጽዕኖ ለያጣ መሆኑ ከፍተኛ ያል ጉዳት ነው። እንደ ሞጃን ሞመን ገልጻ ከትርብ መቶ ዓመታት ወዲህ ሃይማኖትንና ሃይማኖተኛነትን ለያደጋ ያለው ሁለተኛው ጉዳት ደግሞ በሠለጠነው ዓለም ለገዛዊነት /Individualism/ ለየተሰጠ ያለው ከፍተኛ ዋጋ ነው።

በግላዊነት ላይ የተመሠረተ የፖለቲካ የኢኮኖሚ ፍልስፍናና ሥልጣኔ ደግሞ የመንፈሳዊነትን አስተምህሮና ሥርዓት ከመቃረኑም በላይ የእምነትን አንድነትና ግንኙነትን የሰጠውን ያሳያል። ለጎበረተሰባዊ ድቀት /social decay/ ይደርጋል። ሌላው ደራሲ ዴቪድ THE SAVIOR OR SERVANT? PUTTING GOVERNMENT IN ITS PLACE /1996/ በሚል ርእስ የመንግሥትን ምንነትና የክርስቲያኖችን ስታፊ በመጽሐፍ ቅዱስ መሠረት ገብረዱበት መጽሐፍቱ፡- «የግላዊነት አስተሳሰብ በመጨረሻ የሚያደርሰው አስራኤላውያን በጎበረተሰብ ድቀት ወደ ተዘፈቀበት የዘመን መሳፍንት አዘቅት ነው።» ይላል። መስፍን እስራኤል እያሱ ከሞተ በኋላ በእስራኤል ዘንድ ግብረ ገባዊነት ጠፍቶ «ሰው ሁለ-በፊት መልካም መስሎ የታየውን ያደርግ ነበር።» /መጽሐፍ 21+25/። መጽሐፈ መሳፍንት ከምዕራፍ 17 እስከ 21 ባለው ክፍል በግልጽ እንደ ሚያሳየን በዘመኑ፡- ጣዖት አምልኮ፣ ግብረ ሰይጣኖችን /በብንድም ነገድ - ምዕ.19+22/ ግንብራዊ ጭቆና፣ የእርስ በርስ አልቀትና ተደጋጋሚ የውጭ ወረራ በእስራኤል ላይ ሰፍኖ ነበር።

በዘመናችንም የካቲታሲዝም ዕድገታቸው በግላዊነት የፖለቲካ የኢኮኖሚ ፍልስፍናና ሥልጣኔ ላይ በተመሠረተና በልማት በጎፋ እጦች ጎበረተሰባዊ ድቀት ጎልቶ ይታያል። እንደ ዴቪድ ሽል ገልጻ ለጎበረተሰባዊ ድቀት መድኃኒት፡- «የሕግና የፖለቲካ ሥርዓት መገኘት በጠንቅታ በተገኘው የግብረ ገባ ትምህርቶች መታገዝ ነው።» ለዚህም ስኬታማነት የአሜሪካ ሕገ መንግሥትን መሠረተ ሐሳቦች ከቀረጹት አንዱ የነበረውና የገራዝቤቴሪያን ፕሮቴስታንት እምነት መሥራች

የሆነውን የጆን ካልቪን /1509-1564 እ.አ.አ/ አስተምህሮ በማጽናት፡- «ይህ ክርስቲያን ከመንግሥት ተጽዕኖ ነጻ ሆኖ አንድ በሌላው ጉዳይ ግልጽ ሳይገባ ተባብረው መሥራት ይኖርባቸዋል።» ብለዋል።

ዴቪድ ሽል እንደ ሚያስታውሱት በአሜሪካ እ.አ.አ ከ1960 -1970ዎቹ አጋማሽ ድረስ መንፈሳዊው ጉዳይ በሥርዓተ ትምህርቱና በመንግሥት የፖሊሲ ቀረጻዎች ሂደት ቸል በመባል የዕንስ ግስወረድን ሕጋዊ ማድረግ /1973/ በትምህርት ቤቶች የግብረ ገባነት ትምህርትና የመጸለይ መብት መከላከል /1963/ የመሳሰሉ ርምጃዎች ተወስደዋል። እ.አ.አ ከ1975 ዓ.ም ጀምሮ መንግሥት ተጠብቀው ለቆዩ የክርስቲያን አሲቶች ግድ እንደሌለው ያስተዋሉ የእምነት ተቋማት በበ ኩላቸው «ለመንፈሳዊ ሕይወት ሚጠት» /Christian Reconstructionism/ ከመነሳታቸውም በላይ በፖለቲካ ሥርዓቱ ውስጥ ጠንካራ ተሳትፎ ማድረግ ለጀመሩት ተከታዮቻቸው ከፍተኛ ድጋፍ ሰጥተዋል። /SAVIOR

OF SERVANT, pp. 2-3,372-375/። በአውሮፓና በላቲን አሜሪካ አንዳንድ ሀገሮችም በተለይ ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት ወዲህ በሊብራል ፓርቲዎች አንጻር ግራ ዘመም የሆኑ ፓርቲዎች /የክርስቲያን ዲሞክራሲያዊ ፓርቲ/ የሰሻለበት ዲሞክራሲያዊ ፓርቲ.../ መቋቋም የጀመሩት ለግንባርሰብ ድንገትና ፍትሕ ለመታገል፣ በተለይ ደግሞ የክርስቲያን ዲሞክራሲያዊ ፓርቲዎች ነገራዊ የክርስቲያን አሲቶችን /ለድሆችና ሥራ አጠኝ ርዳታ መስጠት የመንግሥት ሐላፊነት መሆኑን እንደ ግስገንዘብ የመሳሰሉ/ ግንብራዊ ችግሮች በፖሊሲ ቀረጻዎች ሕደት ሞገኛ አካል ሆነው ትኩረት እንዲያገኙ ለማድረግ በሚል ነው። የግንብራዊ ነገር እና ክብካቤ አማካሪዎ ወይዘሮ ፈለቀች መታፈሪያ ከካናዳ ጻርትግውዝ ባደረሱን ሰፊ መጣጥፋቸው እንዳብራሩት ዲሞክራሲያዊ ሥርዓትን አዳርገው በሚል ተያይዞ ያደጉ ሀገሮች ያሉ አንዳንድ ሐሳቦችና ፍልስፍናዎች ነገር እግዚአብሔርን ችላ ብለው ከቆዩ በኋላ ዛሬ ያስከተሉት የኑሮ ዘይቤ መረን ወጥቶ ማጣፊያው የቸገረ ከመሆኑ የተነሣ፡- «Post Modernism» ብለው ወደ ቀደመው በን አነጻጻር የመመለስ ሁኔታ ይታያል።

በአጠቃላይ ከጊዜ በኋላ ዛሬ በመላው አውሮፓና በሰሜን አሜሪካ በአንዳንድ መንፈሳዊና ግንብራዊ ጉዳዮች /ለምሳሌ፡- ጋብቻ/ ወደ ቀደመ መልኩ እንዲመለስ ጥረት ለየተደረገ ነው። ለውጤታማነትም በሰብአዊነት ላይ የተኮሩ /Religion of Humanism/ እና በመንግሥት በጀት የሚተዳደሩ የእምነት ተቋማትን /state funded religion/ እስከ መመሥረት ድረስ ሀገሮች አሉ። ነባሮቹ የእምነት ተቋማትም በግንብራ ጥ ሥነ ልቦናው የረጋ ጎበረተሰብ እንዲኖር ያደርጉ ዘንድ የመንግሥት እገዛ ለየተደረገላቸው ይገኛል። በተለይም «ሽብር ሃይማኖት የለውም» እንዲሉ ከመስከረም አንድ ቀን 1994 ዓ.ም የኒውዮርክ የሽብር ጥቃት፣ ከመጋቢት 2 ቀን 1996 ዓ.ም የሶርኒን - ማድሪድና ከሰኔ 30 ቀን 1997 ዓ.ም የሶንዶኑ የምድር ውስጥ ባቡር ቦንብ ፍንጻታዎች ወዲህ የክርስቲያኖችም ሆነ የእስልምናው እምነት ክፍሎች እርስ በርሳቸው

ምሕረት፣ ይቅር

«ሁለት (ፍለጋውን እስራኤልንና አስዛብን) እንደ ያደረገ ሰላማችን እርሱ ነውና በሥጋውም በመካከል የነበረውን የጥል ገድገል ያፈረሰ። ጥል ሻሪ ስርዓትን አደረገ፤ በመስፈርት በእንደ በሥጋው ሁለቱንም ወደ እግረኛው አቀረባቸው፤ በእርሱ ጥል ላይ። መግቢያ ተጠቅሞ ሰላምን፤ ርቀትን ለእርሱም ሰላም ሰጠ።»

ከመንግሥት የአስተዳደር ተቋማትና ከብዙሃን መገናኛ ጋር በመተባበር ሁኔታው የፈጠረውን የእርስ በእርስ መጠራጠር፤ ስጋት፤ ቁጥና ብስጭት ለማርገብ፤ የጥላቻና የጽንፈኝነት ስሜቶችን ለማራቅ የሲቪል ማኅበራትንና ፈርጂ ብዙ ማስከላትን አቋቁመዋል። በእነዚህም አማካይነት የስፖርት፤ የመዝናኛና የሌሎች በእምነት፤ በዘር እና በቀለም ልዩነት ውስጥ አብሮትንና መቻቻን /Multiculturalism/ የሚያሳሳብቱ ትምህርታዊ ውይይት ርዕሰ-ቶችን እያዘጋጁ በማቅረብ ላይ ናቸው።

የእምነት ተቋማት ለምሳሌ፡- «የእንግሊዝ ቤተ ክርስቲያን»/ የባሪያ ንግድን በመሳሰሉ አሳፋሪ ታሪኮች የነበራቸውን ተሳትፎ ገምግሞው ይፋዊ ይቅረታ ለመጠየቅ ከመዘጋጀት ጀምሮ መንግሥታቸው በአራት ላይ የካህናቶችን ስምዖን ሁኔታ ማራቅ ባለቸባት ሁኔታ ለቆ አለመውጣቱን በደግፋትም/ እና በሽብርተኝነት ላይ የሚያራምደውን አቅጣጫ ከፋኛ እስከ መተቸት ድርሰዋል። በሌላ በኩል ከአሁኑ ሆኖ አፍሪካ፤ በደቡብ አፍሪካ ያለውን የመንግሥትና የእምነት ተቋማት ግንኙነት ለንቃት በዘር መድልዎ ላይ የተፈጠረውንና በቀጣይነት ሊፈጠር ይችላል የነበረውን ህገ-ወጪ ቀውስ ለማስወገድ ከአፓርታይድ አገዛዝ ውድቀት በኋላ እ.አ.አ በ1994 የተቋቋመውን «የእውነት አፈላጊና የዕርቅ ኮሚሽን» /Truth and Reconciliation Commission/ በመምራት የላቀ ሚና የተጫወቱትን የሰላም ፍቅር ተሸላሚና የእንግሊዝን እምነት መሪ ዲሞክራሲ ተቋማት ተቆጣጥሮ፤ አቶ ፍቅረ ሥላሴ አርአያ ለዚህ እትማችን ባቀረቡልን ጽሑፍ እንደ ሚገልጹት፡- ኮሚሽኑ የአፓርታይድ አገዛዝ ተቋማትን በድርጊታቸው እንዲጸጽቱና ምሕረት እንዲያገኙ፤ ብሉም በዕርቅና ይቅርታ ባይነት መንፈስ የበቀል ፍትሕ እንዲወገድ በዘረጋው ሥርዓት አርሶናት ያለው ተግባር አከናውኗል። ልዩነቶቻቸውን በፖለቲካዊ ቀውስ ለመቆጣጠር ለሚታመሱት ህገ-ወጪ ምሳሌ /global model/ ሆኗል።

ከዚህም ባሻገር ዲሞክራሲ ተቋማት የደቡብ አፍሪካ መንግሥት ድህነትን ለመቀነስና እ.ኛ.አይ.ቪ/አድስን ለመቀጠል ያደረገውን ጥረት የሚደግፍና የሚያደንቅ ቢሆንም በዐረ ድህነት ትግሉ የታየውን ዘንግተኛነትና ከእ.ኛ.አይ.ቪ/አድስ ጋር ለሚኖሩ 4.5 ሚሊዮን የህል ዜጎች መድኃኒት ማቅረብን በተመለከተ መንግሥት የሚከተለውን ዘይቤ ነቅቷል። «ማራጫችንም አቅርበዋል። ለእርሳቸው ነቀፈታ ፕራዛታዊ ታዎ ምዕኪ ስለ ሰጡት ጠንካራ ምላሽ በኒውስዊክ መጽሔት /ዲሲምበር 24፣ 2004/ የተጠየቁት ዲሞክራሲ ተቋማት፡- «የምናገራው ከጥላቻ አይደለም። ከክርስቲያን ሁኔታ አንጻር የደረሰንበት ደረጃ አስደናቂ ነው። የበለጠ አንጻራቂ ውጤት ለማስመዝገብ የሚያስችለን ዕምቅ እቅድ ገን አለን። ይህች የምወዳት እገራ ነች። መንግሥታችንም ተሳታፊነት ለማግኘት እወዳለሁ። ሲከናወንበት ገሽ ብዬ አመሰግናለሁ፤ የሚተረጎም ሊያተኩርበት የሚገባውን ጉዳይ ለመጠቀም ደግሞ ወደ ኋላ አልልም።» ብለዋል። ተቆ ለህገ-ወጪው አፈጻጸም አሜሪካ መሪዎችን የአራቅ ስምዖን የካህናትና የደገፋት ወገኖች ሁሉ፡- «በተሳሳተ መረጃ ላይ ስለ

መመሥረታቸው ገልጦ የመናገር ጨዋነት ይጠበቅባቸዋል።» ሲለ መክረዋል። አያይዘውም፡- «በንጋታናም ቢይ- ከባ ሰዎች ያለ ፍርድ መታሰራቸው ብዙዎቻችን የሰበአዊ መብትና ነጻነት ተሟጋች አድርገን ከምንመለከታት አሜሪካ የሚጠበቅ አይደለም።» ብለዋል። ከዚህ ሁሉ እንከን ጋር ፕራዛታዊ ተቆ ጸግመኛ በመመረባቸው መገረጃቸውን ያልሸገጉት ዲሞክራሲ ተቋማት፡- በአሜሪካ ለፖለቲካ ሥልጣን በሚደረገው የምርጫ ፋክክር ውስጥ ሃይማኖት አለው ስለሚሰጠው ሚና ተጠይቀው ምላሻቸውን የሰጡት እንዲህ በማለት ነበር። «ሃይማኖት በራሱ ከሞራል አኳያ ገለልተኛ መሆኑን ለሰዎች ከመናገር ተቆጥሎ አላውቅም። እንደ አያያዝ ለጥላቻ አልፎ ለጥላቻ መቆጣጠር ትችላለሁ።»

በአሁኑ ጊዜ እንደ ተጠቃሚው ወገን ፍላጎት የዲሞክራሲ መልኩ ለየተቀየረ ባለበት ሁኔታ ስለ ዲሞክራሲ በምዕራባውያን የሚለፈፈውን ሁሉ እምኖ ለመቀበል እያዳገተ መሆኑን የሚገባው ነገርና ከብዙኃን ባለጥያቄ ወይም ፈለቀች ይናገራሉ። አያይዘውም፡- «እንደ ኢትዮጵያ የልዩ ልዩ እምነትና ባህሪ ሚዚዮም በሆኑ ህገ-ወጪ የፖለቲካ ፍልስፍናን፤ የልማት አስተሳሰብንና የህገ-ወጪ አስተዳደርን ከሕዝቡ ሃይማኖትና መንፈሳዊ እሴቶች ጋር አዘምዶና አዋቂ በመቅረጽ /ነፃነት ባህሪንና ዘመናዊ ሥልጣኔን በማስታረቅ/ ረገድ ከተሳካልን ነገራዊ ሁኔታው ለዕድገት የሚበድ ማኅበራዊ አቅም /Social Capital/ ይፈጥራል። ከዚህ ውጭ ኃይላት በዲሞክራሲ ካባ ተሸፍኖ የህገ-ወጪ ፖለቲካን በንግድም ይህን በእጅ አዙር ቅን በሚያደርጉበት፤ በነጻ ገበያ፤ ለልማት ብድርና ርዳታ ሰብብ ኢኮኖሚውን ለጥገኝነት በሚዳርጉበት፤ በባህሪ ወረራ የሕዝቡን ሥነ ልቦናዊ ጥንካሬ በሚሰልቡበት ሁኔታ 'ዲሞክራሲያዊ' ሳይሆን 'ዲሞክራሲያዊ' ይንሰራፋል። ስለሆነም የዲሞክራሲን መልክና ስሙ የሚፈጸመውን ድርጊት በሐቀኛ ይዘቱ ረጋ ብለን ልናጠነው ይገባል።» በማለት ያሳስባሉ።

በውጭው ዓለም የመንግሥትንና የእምነት ተቋማትን ገንቢ መተባበር ከሞላ ጎደል በዚህ መልኩ ከቃንን የሀገራችንን ነገራዊ ሁኔታ ቀደም ሲል እንደ ምሳሌ ባወሳኛቸው የግንኙነት መልካች ጠገግ ምን ይመስል ነበር? ምላሹን ከኢትዮጵያና ከኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን የታሪክ ምንጫች፤ ከነግሥታቱ ዜና መዋዕሎች፤ ሲሻን ደግሞ የቅድመ አብዮት ኢትዮጵያን መንፈሳዊ፤ ፖለቲካዊ፤ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ሕይወት በግልጽ ከሚያሳዩን የዘመናዊ ሥነ ጽሑፍ ታላቅ ቅርሶችን፤ ፍቅር እስከ መቃብር ለባለድ ታሪክ፤ መገንዘብ እንችላለን።

ብዙዎች እንደ ሚናገሩት በአጠቃላይ ሲታይ የኢትዮጵያ ታሪክ የጦርነት ታሪክ ነው። ጦርነቶቹ በአብዛኛው ለሀገር አንድነት /ሌግነት ማስፋፋት/፤ ለከፍተኛ ሥልጣንና የውጭ ወራሪዎችን ለመከላከል በነገሥታቱ፤ በመሳፍንቱና በመኳንንቱ መሪነት የተከሰቱ ናቸው። የውጭ ወራሪዎችን ለመከላከል ከተደረጉት ጦርነቶች ውጭ በሽማግሌቶቹ መካከል ለሥልጣን የበላይነት /ፕሮፌሰር ባሕሩ ዘውዴ እንደ ሚሉት- ከግራታዊ መሪነት ወደ ዐዲላዊ ዙፋን ለመውጣት/ የተከሰቱት የእርስ

ባይነት፣ ዕርቅ

ሐሙስ - መጋቢት/ሚያዝያ 10/1998 ዓ.ም.

የገሊና መታደስን እናገኛለን። «እኛም የበደለንን ይቅር እንድንል፤ በደላችንን አበላችንን ይቅር በለን» /ማቴ.6+12/ እያልን በየዕለቱ የምንጸልፈውን ያህል በበደላችን ይቅር ተባብላን ዕርቅንና ሰላምን ለመፍጠር እንበቃለን። «ለሰዎች በደላቸውን ይቅር ብትሉ፤ ሰማያዊ አባታችሁም በደላችሁን ይቅር ይላችኋልና። ለሰዎች በደላቸውን ይቅር ባትሉ ግን ሰማያዊ አባታችሁ ይቅር አይላችሁም።» /ማቴ.6+14-15/ እንዳለ። ከዚህ ውጭ ጥፋተኛነትን ሳያምኑ፤ አምነውም ንስሐ ሳይገቡ በዘልማድ ሰባቱን አጽዋማት ቢጸጡ፤ 360 ቀናት ቢቀደስ፤ ለበጎ በክፋት ተመልቶ ምሕላ ቢደረስ ጥቅሙምን ይሆን? ደራሲው፡-

«ሁሉም በየቤቱ ሰጪን አየሳስ፣ አደባባይ ወጥቶ ሰላም ሰላም ካስ፣ ሰው ራሱን አንጃ ማንን አታሰስ።»

እንዳለው እንዳይሆንብን ራሳችንን ዝቅ አድርገን፤ ጥፋተኝነታችንን አምነን ንስሐ ልንገባ ያስፈልጋል። ነቢዩ ዳን ኤል ራሱን ዝቅ አድርጎ በዘመኑ በእስራኤል ላይ ለሆነው መከራና ምርኮ ምክንያቱ የራሱና የወገኑ ኃጢአት መሆኑን በእግዚአብሔር ፊት አምኖ ጸልፎአል። እኛም በአፍ ያይደለ በልባችን አምነን የጸምን የጸላይን እንደ ሆነ እግዚአብሔር ለቤተ ክርስቲያንና ለአገራችን ሰላሚን፣ አንድነቷን፣ ክብሯንና ብልጽግናዋን ይሰጣል። በአብዛኛው ጸማችን፣ ጸሎታችን... በአጠቃላይ ንስሐችን በማገበር የታወጀ /Mass Repentance/ ነው። ይቅር መባባላችንና መታረቃችንም እንዲሁ በይፋና ሁሉን ዓቀፍ መኾን ይገባዋል። ከዚህ ውጭ ልባችንን አጽንተን እንደ ነቢዩ ኤርምያስ ዘመን ሰዎች፡- «ከፉ ነገርም አይመጣብንም፤ ሰይፍንና ራብንም አናይም» የምንል ከሆነ እርሱ እግዚአብሔር የሌለውን እንዳለ አድርጎ መጥራት ይቻላል። ኤር.5+12።

2. አለመከሰስ

የነዛይ ሰዎች እግዚአብሔር ባወቀው ኃጢአታቸው መቅሠፍት እንደ ታዘዘባቸው ሲሰሙ፡- «ይህ የነ እገሌ ኃጢአት ነው» አላሉም። ሁሉም አንድ ሆነው አጥፍተናል ብለው ንስሐ ገቡ እንጂ።

በአሁኑ ጊዜ በቤተ ክርስቲያናችንና በሀገራችን ላይ ያለውም እውነታ ይህንኑ ሁኔታ ይፈልጋል። ባለፉት የመስቀልና የጥምቀት በዓላት በታየው ሁኔታና በአጠቃላይ በተለያዩ ጊዜያት በተፈጠሩት ግጭቶች ወገን እርስ በርሱ ደም ተፋሰሰ። በየመገናኛ ብዙኃኑ አንዱ ሌላውን ኩነ። ከሰሰ። ተከሰሰ።

በዚህ ሁሉ የሕይወት መጥፋት፣ የእካል መጥፋትና የንብረት መውደም እያንዳንዱ ሌላውን ከሰሰ። ማን ይሆን በሆነው ችግር ውስጥ ሁሉ ንጹሕ?

ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሚያስተምርበት ዘመን

የእግዚአብሔር ቁጣ - እስከ መጅ በሰው ኃጢአት ሌሎች ፍጥረታት ይቀጣሉ? (ኤጲ.9 እና 10)

ጻፎችና ፈረሳውያን «ስታመነነር ተገኝታ ተያዘች» የተባለችቱን ሴት ለክስና እግረ መንገዳቸውም ጌታን ለመፈተን ይዘው ቀረቡ። ጌታም የክላቸውን ነገር ከሰማ በኋላ፡- «ከእናንተ መካከል ኃጢአት የሌለበት አስቀድሞ በድንጋይ ይውገራት።» አላቸው። ዮሐ.8+4-9። ይህን ቃል ከጌታ በሰሙ ሰዓት ሁሉም አፍረው ተመለሱ። ማን ነው ወንድሙን የሚከስ? ማን ነው ሌላውን ከመክሰሱ በፊት ራሱን በውስጣዊው ዐይኑ የተመለከተ? በእውነት በዚህ ህግ አገር ያለን ሰዎች ሌላውን በምን ከሰበት ነገር ምን ያህል ራሳችንን መርምረናል?

በመሠረቱ መከሰስ ፈቃድ እግዚአብሔር አይደለም። ሰውን ሲከስ የተገኘው/ከሳሽ የተባለው/ ዲያብሎስ ነው። ኢዮ. 1+9፣ 2+3። ሰውን ከመክሰስ የራሱን ጸይ ወት በንስሐ አስተካከሎ እግዚአብሔር የሁሉን ልቡና ወደ በን እንዲመልስ መጸለይ፣ ለሀገር ለወገን ለቤተ ክርስቲያን በን የሆነውን ሥራ እንዲሠራ መለመን ተገቢ ነው። በእርግጥ በገደድ የምናውቀው ነገር እንኳን ቢኖር በግልጽ ተወያይቶ መፍትሔ ከመፈለግ ውጭ ከፍተኛ በከፋ በመቃወም የእግዚአብሔርን ጽድቅ ማቆም አንችልም። እርስ በርሳችን ብንነቃቀፍና ብንነካከስ ፍጻሜያችን ጥፋት ይሆናል። ለከስ የምናውለውን ጊዜና አቅም በንጹሕ ልቡና ሆነን ለበን ሥራ እናውለው።

3. ተስፋ አለመቀረጥ

ነቢዩ ዮናስ ትንቢት በተናገረበት ወቅት ነዛዩ ለጥፋት የቀረት የምስት ቀናት ዕድሜ ብቻ ነበር። ለብዙ ዘመናት ነዋሪዎቹ የፈጸሙት ኃጢአት የበደል ጸዋቸውን ሞልቶ ሊያጥለቀልቃቸው ጫፍ ላይ የደረሰበት ሰዓት ነበር። ሕዝቡ ግን ተስፋ አልቆረጠም። ከባለ ሥልጣኖች የሚሰጠውን ትእዛዝም አልጠበቀም። ጥፋት በደጃቸው ቆሟልና ፈጥነው ንስሐ ገብተው ጸምን ዐወጁ። ንጉሡም ሳትነገሩኝ፣ ሳልሰማ ሳይል በሰማበት ሰዓት እንደ ሕዝቡ ሁሉ ጥፋቱን አምኖ ንስሐ ገባ። የሕዝቡን የጸም ዐዋጅ አጸና። ይልቁንም፡- «እኛ እንዳንጠፋ እግዚአብሔር ተመልሶ ይጸጸት እንደ ሆነ ከጽኑ ቀጣውም ይመለስ እንደ ሆነ ማን ያውቃል» በማለት ተስፋ እንዳ

በሀገራችን ከግለሰብ እስከ ኅብረተሰብ፣ ከቤት እስከ አደባባይ፣ ከሥራዎች እስከ መንፈሳዊ፣ ከአስፈጻሚ መሥሪያ ቤት እስከ ሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት፣ ከአንዲቷ አጥቢያ እስከ ጠቅላይ ቤተ ክህነት ለቁጥር የታከቱ፣ እንደ ተጎላጎላ ልቃቂት ውል አልባ የመሰሉ ችግሮች ይኖራሉ። እነዚህን ችግሮች በመመልከት በሀገራቸውም በቤተ ክርስቲያናቸውም ተስፋ የቆረጡ ሊኖሩ ይችላሉ። እግዚአብሔር ግን ለሁሉም መፍትሔ አለው። በእምነት በርታተን ስለ ኃጢአታችን በፍጹም ልቡና ወደ እግዚአብሔር በንስሐ ብንመለስ እርሱ የተቆረጠውን ይቀጥላል። የደረሰውን ያለመልማል። ይህን እንጂ በአሁኑ ዘመን ሰዎች በእግዚአብሔር ማመንን፣ መፍትሔ ከእርሱ መፈለግን እንደ ሞኝነት ቆጥረውታል። እግዚአብሔር ራሱ በነቢዩ ኤርምያስ አንደበት፡- «እነቤ ሁለቱን ከፍ ነገሮች አድርገዋልና። እኔን የሕይወት ውኃ ምንጭ ትተውኛል። የተቀደዱትንም ጉድጓዶች ውኃንም ይይዙ ዘንድ የማይችሉትን ጉድጓዶች ለራሳቸው ቆፍረዋል» በማለት እንደ ተናገረው እግዚአብሔርን በሥራቸውም ሆነ በልባቸው በመካድ በሰብአዊ ፍጡር አቅም ሊገኝ የማይችለውን ሰላም ሊያስገኙ ይረድሯል። ኤር.2+13። ሰዎች ቢያምኑም ባያምኑም አገራችን የገራ ቀነባትን ችግር እግዚአብሔርን ካልያዝን በስተቀር መፍታት ከቶ አይቻልም። የዚህንም እውነታ እስካሁን የተደረጉ የተለያዩ የሰላም ድርድር፣ የጉልበት ፍጥጫ... የመሳሰሉት ባስገኙት ውጤት ታይቷል። እነዚህ ሁሉ ጥረቶች እያደረግ ሆድ ከማገሽ በስተቀር ምን አስገኘ?

ሐዋርያው «የማያምኑ ቢኖሩ አለማመናቸው የእግዚአብሔርን ታማኝነት ያስቀራልን?» እንዳለው ባላመኑት ሰዎች ሳንገረም ተስፋችንን አጠንክረን በጸም በጸሎታችን በፍቅር፣ በይቅር ባይነት፣ በተስፋና በትሕትና ሆነን እግዚአብሔርን እንለምነው። (ሮሜ.3+3። እርሱ በነቢዩ ኤልሳቅ አንደበት፡- «ነፋስ አታዩም፤ ዝናም አታዩም። ይህ ሽልግ ግን ውኃ ይሞላል። እናንተም

ሐመር- መጋቢት/ሚያዝያ ፲፱፻፺፮ ዓ.ም. ይቆርጡ አበረታታቸው። ዮና. 3+9።

ምሕረት እና ይቅር

ባይነት

1/ይህ ሚካኤል ዘግርግም/

የዕብራይስጥ ራሱምና የግሪኩ ኤሌላስ ምሕረት የሚለውን የእግርኛ ትርጉም ይሰጣል። እንደ መጽሐፍ ቅዱስ መዝገበ ቃላት አገላለጽ «ምሕረት» ማለት «አንድን ሰው ይቅር ማለት ወይም በችግር ጊዜ መርዳት» ማለት ነው። አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌም «ምሕረት የሚለው ቃል ሃህል የሚለው የግእዝ ቃል ነው ካሉ በኋላ ትርጉሙንም «ቀጥታ፣ ልዝብታ፣ ሐዘኔታ፣ ርገራኔ፣ ይቅርታ፣ ዕርቅ፣ ፍቅር ነው» ብለው ታል። ሁሉም ወገኖች ግን በአንድ ነገር ይስማማሉ። አንድን በደረጃ የፈጸመ ሰው አቅም በፈቀደ መጠን መበቀልና ብድራትን መከፈል እየቻሉ በይቅርታ ማለፍና በርገራኔ መተው ምሕረት እንደ ሆነ።

1. እግዚአብሔር መሐሪ ነው

የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ምሕረት የባሕርይ ገንዘቡ ነው። ሰዎች ቢሆኑ ወይም ይቅር ቢሉ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ጣቸውን ይቅርታ የማድረግ ጸጋ /ችሎታ/ ተጠቅመው ነው። ይህ ጸጋ ለሁላችንም ተሰጥቶ ሳለ እንኳን የበደሉንን ይቅር ባለማለታችን የምንከራራ አለን። የተቀበሉትን አለማቀበል ምንኛ ሞኝነት ነው! አምላካችን ግን በምርምር ቢቀጣም በሥልጣኑ የሚገባ የለም። ነገር ግን «ኮናኔ በርዕት ፈታሐ በጽድቅ» ነው። ፍጹም መሐሪ ነውና በእውነት ይምራል፤ ይቅርም ይላል። ሰዎች መሐሪነቱን የውቁ ዘንድ አስቀድሞ «ስምደሰ መሐሪ ወመስተሃህል፣ ስሜ መሐሪና ይቅር ባይ ነው» ሲል ዐውጇል። ዘጸ.34+6። ንጉሥ ጻዊትም «አቤቱ፣ አንተ መሐሪና ይቅር ባይ ነህ» ሲል አመስግኖታል። መዝ.86+5።

2. እግዚአብሔር ምሕረትን /ይቅርታ/ ይወዳል

ምሕረት የባሕርይ ሀብቱ የሆነ ልዑል እግዚአብሔር ምሕረትን ይወዳል። በእርሱ ፊት መልካም ከሆኑ ነገሮች መካከል ምሕረት ማድረግ ቀዳሚውን ስፍራ ይይዛል። አንዳንዶቻችን በተትረፈረፈ መሥዋዕታችን ልመናችን የሚሰማልን፣ ፈቃዳችን የሚፈጸምልን ይመስለናል። ይሁን እንጂ ተታለናል። ሕያው አምላካችን ከመሥዋዕታችን ይልቅ ይቅርታችንን ይወዳል። «መሥዋዕትን አይደለም ምሕረትን እወዳለሁ።» ብሏል። ማቴ.9+13።

3. እግዚአብሔር ስንት ጊዜ ይቅር ይላል?

አምላካችን ይቅርታው ብዙ ነው። ለቁጥር በሚያታክቱ አጋጣሚዎች በኃጢአት ስንወድቅ ሮረናል። ዕለት ዕለትም በብዙ ነገር እንስታለን። እርሱ ግን በምሕረት

ረቱ ባለጠጋ ስለሆነ በየትኛውም ኃጢአት ለወደቅነው ይቅርታውን እይነፍገንም። ንጉሥ ጻዊት ይህን ሰጋው «አቤቱ፣ እንደ ቸርነትህ መጠን ማረኝ፣ እንደ ምሕረትህም ብዛት መተላለፌን ደምስስ» ሲል ጠይቆታል። መዝ.50/51+1። በዚህ ምሕረት ከተጠፍተ መካከል ቅዱስ ጳውሎስ አንዱ ነበር። እናም እንዲህ አለ። «ነገር ግን እግዚአብሔር በምሕረቱ ባለጠጋ ስለሆነ ከወደደን ከትልቅ ፍቅር የተነሣ በበደላችን ሙታን እንኳ በሆንን ጊዜ ከክርስቶስ ጋር ሕይወት ሰጠን፤ በጸጋ ድኛ ችግራችን» ኤፌ.2+4-5። ባለ ብዙ ምሕረት የሆነ ቸር እግዚአብሔር እኛን ይቅር ለማለት የቁጥር ወሰን አላበጀም። «ጸድቅ ሰባት ጊዜ ይወድቃልና ይነሣማል።» ምሳ.24+16።

4. በምሕረቱ እንጠቀም ዘንድ አምላካችን ጠርቶናል

ብዙ ሰዎች የእግዚአብሔርን መሐሪነት በተረዳ ነገር አናውቅም። ብናውቅ እንኳን መፍቀሬ ምሕረት /ምሕረትን የሚወድ/ መኝን እልተረዳንም። ይህን ብንገነዘብ እንኳን በምሕረቱ ባለጠጋ መሆኑን ስለ ምንዘን ለኃጢአታችን ይቅርታ የምንጠይቀው ጥቂት ጊዜ ነው። በሌላ ፊትና ስንሰናከል ግን «አሁንስ ይቅር አይሉንም» ብለን እንሸበዋለን። የሚበቀለንም እየመሰለን እንደ ቂመኛ አምላክ እንቆጥረዋለን። እርሱ ግን «መተላለፍህን ስለእኔ ስል የምደመስስ እኔ ነኝ፤ ኃጢአት ህንም አላሰብም። አሳስበኝ፤ በአንድነትም ሆነን እንፋረድ። እንድትጸድቅ ነገርህን ተናገር።» ይላል። ኢሳ.43+25-27። እኛ ኃጢአታችንን አምነን እንናዘዝ እንጂ እርሱ ይቅር ይለናል። ተመለሱ ካለን የኃጢአት መንገድ መመለስ ብቻ ነው የኛ ድርሻ። ከዚያም መናዘዝ። «እኔንም የበደሉኝን፣ የመቁብኝንም ኃጢአታቸውን ሁሉ ይቅር አላለሁ» የሚል ኪዳነ ተሰጥቶናልና። ኤር.33+8። ይህን አምላካዊ ግብዣ በማክበር አባታችን አዳም፣ ቅዱስ ጻዊት፣ ንጉሥ ሕዝቅደስ፣ ቅዱስ ጳውሎስ፣ ባለሽቱዋ ማርያም በኃጢአታቸው ተጸጽተውና ተናዘው ምሕረትን አግኝተዋል። ለአብነት እነዚህን ጠቀስን እንጂ የእግዚአብሔርን ይቅርታ የገኘን ብዙዎች ነን። እስኪ ርቀን የቆምን ወደ እርሱ ቀርበን ይቅርታውንና ቸርነቱን እንቅመስ። «ጣለሙ ወታእምና ከመሔር እግዚአብሔር፣ እግዚአብሔር ቸር እንደ ሆነ ታውቁ ዘንድ ቅመሱ፣ እየም» እንዳለ። መዝ.33/34+8።

5. ምሕረትና ሰዎች

የሰው ልጅ በኃጢአት ከወደቀበት ጊዜ ጀምሮ እርስ በእርሱ ሲካሰና ሲጣላ ኖሯል። በመሆኑም ሙሉ ታሪኩ ከክርክር፣ ከጥል፣ ከመቃቃርና ከመከፋፋት ጸድቶ

አያውቅም። ይህ ክፉ ድርጊቱም የሚኖር ባሕርን ምድር መጓዣ አገልግቶታል። መቃቃርና መጠላለቱ ወደ ከፋ ደረጃ ደርሶ ሕይወታቸውን እንዲያበላሽ ሰዎች የይቅርታ ሰው እንዲሆኑ ታዘዙ። የበደሉንን እንድንምር ሁላችንም ከሰማይ አባት ተነገርን። ታራቂነትም ላይኛ ዩቱ ሕግ ሆኖ ተሰጠን። «ላይኛ ዩቱ ሕግ ግን ታራቂና እሿ ባይ ናት» እንዲል። ያዕ.3+17። ጥንቱን ስንፈጠር የበደሉንን ሁሉ ይቅር ማለት የሚያስችል የእግዚአብሔር ጸጋ ለሁላችንም ተሰጥቶናል። በቂም፣ በኩርፊያ፣ በበቀል መጋረጃ የጋረድነውን ልባችንን በይቅር ባይነት ገለጥ ብናደርገው የልባችንን ገጽ ምሕረት እናገኘዋለን። ይህን የሰጠን አምላክ በእልሽነትና በቸልተኝነት ያዳፈነውን ጸጋ እንጠቀምበት ዘንድ ስለሚፈልግ። «ማንም በባልንጀራው ላይ የሚነቅፈው ነገር ካለው ይቅር ተባባል፣ ክርስቶስ ይቅር እንዳላችሁ እናንተ ደግሞ እንዲሁ አድርጉ።» አለን። ቆላ.3+12።

6. ማንን ይቅር እንበል?

6.1 ራሳችንን፡- ከሌሎች ጋር ከምንፈጽመው ጥልና ክርክር ይልቅ ከራሳችን ጋር የምንቃረንባቸውና የምንጣላባቸው ጊዜዎች ይበዛሉ። ይህን ከራስ ጋር የሆነ ጥል ከእኛና ከእግዚአብሔር ውጭ ሰዎች ላያውቁብን ይችላሉ። ለጠነሰነው ክፉ ሐሳብ፣ ለተናገርነው ልብ ሰባሪ ንግግርና ለፈጽምንም የበደሉ ራሳችንን ወቅሰን ይቅር ማለት ካልቻልን ሕይወታችን መራራና ሰላም የለሽ ይሆን ብናል። በዚህ ምክንያት ዘወትር ራሳችንን ወቅሾችን የሌሎችን ሰላም አዋቂዎች እንሆናለን። በራሳችን አምቆ ለብቻ በማብሰልሰል መኖር የዚህ ችግር ሰለባዎች ያደርገናል። ራሳቸውን ከሚያጠፉ ሰዎች መካከል ከፊሎቹ ራሳቸውን ይቅር ማለት ያልቻሉ ናቸው። ይቅርታ ግን ከራስ ይጀምራል። ራሳችንን ይቅር ማለት ካልቻልን ሌሎችን ይቅር ለማለት አንችልም። ስለዚህ በመጀመሪያ ራሳችንን በምሕረት መሳናጸፊያ እናስገጥ። «ምሕረትን ልበሱ» ተብላ ናልና። ቆላ.3+12። «ምሕረትን መልበሱ፡- ይቅርታን ማድረግ፣ በቸርነት፣ በትሑት ልብ፣ በየውሃት፣ በትዕግሥት መመላለስ ነው።» 1ጴጥ.2+9። ኤፌ. 4+2።

6.2 የትዳር ጓደኞቻችን፡- በኃብቱ ውስጥ ግጭት ሊፈጠር አይችልም አይባልም። በተለያዩ ምክንያቶች ከትዳር ጓደኞቻችን ጋር ልንቃረን እንችላለን። ይሁን እንጂ በኩርፊያና በቂም የተሞላ ሳጂ ሥቃይ ከበባበት ወሕኔ ስለሐሙር-መጋቢት/ሚያዝያ 1987/88 ዓ.ም.

ማይሻል ምንጊዜም ለይቅርታ መዘጋጀት ይመረጣል። ባልና ሚስት ይቅር ባለ መባባሳቸው የተነሣ ስንት ሳይ ፈርሷል። የተበተኑትን ልጆችና በዚህም ላቢያ የሚደርሰውን ማህበራዊና ሥነ ልቦናዊ ጉዳት ቤት ይቆጠረው። ለምን እንደ ዚህ ሆነ? የምሕረትና የይቅርታ አቅጣጫ በእጅጉ የሚያስፈልጋቸው ባለ ትዳሮች አካላቸው በእልክኝነት እየተንቀጠቀጠ ፣ እንደበታቸው የበቀልን እሳት ስለ ሚተፋ ነው።

እስኪ የመጀመሪያዎቹን ባለ ትዳሮች አዳምንና ሌዋንን መለስ ብለን እንመልከት። አዳም ነጻ ፈቃዱን ተጠቅሞ ዕዕ በለሰን እንደ በላ ብናምንም ለመብላቱና ለሞቱ ምክንያት የሆነው ግን እናታችን ሌዋን ናት። «ከእኔ ጋር እንድትሆን የሰጠኝን ሴት እርስዎ ከዛፋ ሰጠችኝና በላሁ።» ዘፍ.3፥12። አዳም ግን ለውርደቱና ለሞቱ ምክንያት የሆነ ችግር ሌዋን ባለቤቱ ናት ብሎ ይቅር ሳይሳት አልቀረም። በፍጹም ይቅርታ ይቅር ብሏታል። በርግጥ እርስዎን ተቆጥቶ ሰደ ሰዕት ጠብቆ ጸሎት ሊያደርግ ቢል እርስዎን አንዳ ይዞ ታርቆ ካላመጣት በቀር ልመናው ቅብል እንደ ማይሆን በመልክቱ ተነግሮት ይህንኑ ፈጽሟል። በዚህ ይቅርታ ላይ በተመሠረተው አንድነታቸው ላይ ስለ ቀደመ በደሉ ባፈሰሰው መሪር እንባና በተገባለት ቃል ኪዳን የተወለደው ጌታ ነው ጌላ ቤዛ የኾናቸው።

የትዳር ኃደኞቻችን የሚያስከፋ ንግግር ሊናገሩን ይችላሉ። ከነበርንበት የክብር ወንበር ወርደን ለመንኮሳታችንም ምክንያቶች የሚሆኑበት ጊዜ አለ። ለትዳር ኃደኞቻቸው መታመምና መሞት ብቸኛ ተጠያቂ የሚሆኑ ባለትዳሮችም አይታጡም። ይሁን እንጂ ከጥል ወደ ፍቅር፣ ከውርደት ወደ ክብር፣ ከአመም ወደ ፈውስ፣ ከሞትም ወደ ሕይወት መሸጋገር የሚቻለው በይቅርታ ነው። አዳምና ሌዋን ይቅር በመባባሳቸው ጥላቸው በፍቅር፣ ውርደታቸውም በክብር፣ ሞታቸውም በሕይወት ተለውጧል።

ባለትዳሮች የሆን ሁሉ ይህን ልንክተል ይገባል። በንግግር ያስቀደሙንና በተግባር የበደሉንን የትዳር ኃደኞቻችንን ይቅር እንበላቸው እንጂ መራራ አንሁንባቸው። አምላካችን «መራርነት ከእናንተ ዘንድ ይወጣል» ይለናል። ኤፌ.4፥31።

6.3 ልጆቻችን፡- ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታዎች፣ የባልና ሚስትን አንድነት የሚያጠብቁ ማሰሪያዎች፣ ትዳርን የሚያጣፍሙ ቅመሞች ናቸው። ይሁን እንጂ ለአካለ መጠን እየደረሱ በሚሔዱበት ጊዜ ወላጆቻቸውን ከማስደሰት ይልቅ የሚያሳዝኑ፣ ከመርዳት ይልቅ የሚመዘቡ ልጆች አይታጡም። ይህም ከሚችሉት በላይ ኾኖ ልጆችና ወላጆችን እስከ መቃቃር አድርሶ ይሆናል። ወላጆችም ልጆቻቸው የተናገሯቸውን ክፉ ቃልና በደላቸውን በማስታወስ ከልጆቻቸው ጋር ሊወዛገቡ ይችላሉ። በተለይ በክርስቲያናዊ ቤተሰቦች

ውስጥ ይህ ችግር ሥር ሰደ መታየቱ ያሳዝናል። በልጆቻችን የተበደለን የዛሬ ወላጆች ብቻ አይደለንም። የቀደሙት ወላጆችም ተበድለው ነበር። ነገር ግን ይቅር ብለዋል።

የዐሥራ ሁለቱ ነገደ እስራኤል አባት የሆነው ያዕቆብ ወጣት ሳለ በብልሃት የወንድሙን ምርቃት ወስዷል። አባታችን ይሥሐቅ ይህን ካወቀ በኋላ ግን በያዕቆብ ላይ አላቄመም። በይቅርታ አለፈው እንጂ። ዘፍ.27፥1-40። ልጆቻችን ስላታለሉን ይቅር ሳንላቸው የተቀመጥን ሁሉ አባታችን ይሥሐቅን አብነት እናድርግ። በሉቃስ ወንጌል 15፥11-13 ታሪኩ የተጠቀሰለት አባካን ልጅም የአባቱን ይቅርታ አግኝቷል።

የእግዚአብሔርን ይቅር ባይነት ለማሳየት በምሳሌነት በተጠቀሰው በዚህ ታሪክ ውስጥ አባትየው ልጁ ያባከነውን ገንዘብ ሳያሰብ ይቅር ማለቱን እንመ

ለማወቅ ለዳዊት ፈቃድ ሰጥቶ አሰናብቶት ነበር። በንጉሠ ግብር ላይ ዳዊት አለመገኘቱን ያወቀው ሳኦል ልጁ ዮናታንን ዳዊት የት እንደ ሔደ ሲጠይቀው «መሥዋዕት ለመሠዋት ፈልጎ ፈቃድ ስለ ጠየቅኝ ፈቅጂለት ወደ ወንደሞቹ ሔዷል» ብሎታል። ዳዊት ከእርሱ እንዳመለጠ የተረዳው ሳኦል ልጁ ዮናታንን ሊገድል ጦሩን ወረወረበት። ነገር ግን በጋሻው መከቶም ቢሉ ስቶትም ቢሉ አልወጋውም። 1ኛሙ.20 ፥1-42።

ከብዙ ጊዜ በኋላ ግን ሳኦል ከፍ ልሰጠውም ያን ጋር ፍልሚያ ጀመረ። አሁን ዮናታን አባቱ ያደረገበትን የግድያ መከራ አስቦ አባቱን የተቀየም ይመስለናል። በፍጹም። ከዚህ ይልቅ ለአባቱ ይቅርታ አደረገለት። ከአባቱም ጎን ቆሞ ሲፋሰም በጊልቦሌ ተራራ ላይ ሞተ። 1ኛሙ.31 ፥1-3።

ይቅርታ ግን ከራስ ይጀምራል። ራሳችንን ይቅር ማለት ካሰቻልን ሌሎችን ይቅር ስማለት ስንችልም። ስለዚህ በመጀመሪያ ራሳችንን በምሕረት መጎናጸፊያ ስናስገጥ፤ «ምሕረትን ወበሱ» ተብስፍሳል። /ቆላ.3፥12/

ለከታለን። ይልቁንም ጎልቶ የወጣው ልጁ ከጠፋበት መገኘቱ፣ ከከበለለበት መመለሱ ነው። ዛሬ በብዙ ቤተሰብ ውስጥ አባካን ልጆች ለወላጆቻቸው ሐዘን ሆነዋል። ወላጆችም እነዚህ ልጆቻቸው ያባከኑትን ሀብት በንግረት የሚመላለስ ልጆቻቸውን ከልብ ይቅር ማለት ስላልቻሉ የቤተሰብ ሰላም ይደፈርሳል። የልጆች ሕይወትም ለበለጠ ችግር ተጋልጧል። በወላጆችና በልጆች መካከል ባለው አለመግባባት የቤተሰቡ አጠቃላይ አኮኖሚያዊና መንፈሳዊ ሕይወት አደጋ ላይ ይወድቃል። ይህን ችግር ለመቅረፍ ወላጆች ለይቅርታ መዘጋጀት አለብን። የልጆቻችንን አበላ በይቅርታ አልፈን ሕይወታቸውን፣ አስተሳሰባቸውን በአዲስ መልኩ ለማሳወቅ መሥዋዕትነት መክፈል ይጠበቅብናል። አባታችን እግዚአብሔር እኛን ይቅር እንዳለ እኛም ልጆቻችንን ይቅር እንበላቸው። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ እንዲህ ይለናል፡- «እግዚአብሔር ደግሞ በክርስቶስ ይቅር እንዳላችሁ ይቅር ተባባሉ።» ኤፌ.4፥32።

6.4 ወላጆቻችን፡- ልጆች ሁል ጊዜ ከወላጆቻቸው መልካም ነገር ስለ ሚጠብቁ መራራ ንግግር ሲናገሯቸውና ሲያስቆሟቸው አብልጠው ይጎዳሉ። በራሳችን ሲደርስ ጥዝግዜውን ወውቅው እንጂ ወላጆቻችንን ከእኛ መልካም ነገር ጠብቀው በበደልናቸው ጊዜ የሚጎዱት በዚህ መጠን ነው። ወላጆቻችን ሰው እንደ መሆናቸው ቢበድሉንም እኛን በብዙ አጋጣሚዎች ከስሕተታችን መልሰው ማስተማራቸውን በማሰብ ይቅር እንበላቸው።

ዮናታን የተባለው የንጉሥ ሳኦል ልጅ ዳዊትን ከልቡ ከመውደዱ የተነሣ ሳኦል ዳዊትን ፈጽሞ ሊገድለው እንዳሰበ

የተለየ በደል በወላጆቻችን ተፈጽሞብን ሊሆን ይችላል። በወላጆቻቸው አማካይነት ከትንሹ በደል እስከ ሞት የመከራ ጽዋ የቀመሱ ልጆች አይታጡም። ይቅርታ ማድረግ ግን መንፈሳዊ ግደታችን ነው። ልቡ በፍቅርና በምሕረት የተሞላው ዮናታን ምሳሌያችን ሊሆን ይገባል። ዛሬ ወላጆቻችን በድለውናል ብለን ብናቆምባቸውም ራሳችንን በተለያዩ ነገሮች ከማበላሸታችን በፊት ለነበርን አካላዊ፣ ሥነ ልቦናዊና መንፈሳዊ ግንባታ ብዙ ችግሮችን ያዩብን መኾናቸውንም አንዘንጋ። ትላንት የተበደለው በደል አልፏል። ነገን ለምን በታመመ ልብ እንቀበለዋለን። ሞልቶላቸው የተደላና ደስታ ነሮ የሚመሩትን ወላጆችና ልጆች ፍቅርስ በማየት ለምን ራሳችንን እንደ ዕድለ ቢስ እንቆጥራለን። ዛሬውኑ ታሪካችንን መለወጥ እንችላለን። በይቅርታ ስሜት አዲስ የሕይወት ምዕራፍ እንክፈት። አባትና እናትን ማክበር ከሚገለጥባቸው መንገዶች አንዱ በደላቸውን ይቅር ማለት ነው።

6.5 ተቀናቃኞቻችን፡- በዚህ ጽሑፍ ተቀናቃኞች ስንል ከባላንጣዎች ይለያሉ። ባላንጣዎች ከኛ ጋር በሐሳብ ቢለዩም ባይለዩም የፍጻሜ ሐሳባቸው ለጥፋት ነው። ተቀናቃኞች ግን በከፊል ለምሆን በምልዓት ከኛ ሐሳብ ጋር ሊቃረኑ ይችላሉ። ተቃርኖአቸው ግን ለመልካም ነገር ነው።

የፖለቲካ ቡድኖች በፕሮግራም፣ በፖሊሲና በአፈጻጸም ብቃት፣ ተማሪዎች በአካዳሚያዊ ውጤት፣ ነጋዴዎች በትርፍ፣ አርሶ አደሮች በምርታማነት፣

ዳሯ እሳት መሐላ ገነት

ቤተ ክርስቲያን በእምነት እንዲት ተብላ ብትጠራም እንደ ሕዝቡ ብዛት እንደ ሀገሩ ስፋት ለአሉት፣ ለመሥዋዕት በጠቅላላው ለሥርዐተ አምልኮ መፈጸሚያ እንዲሆኑ የተተከሉ ቅዱሳት መካኖት፣ አብያተ ክርስቲያናት /ቤተ መቅደሶች/ ይባላሉ። በእትዋጽዖ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነት የሚመሩና የሚሠሩ አብያተ ክርስቲያናት ገዳም፣ ደብር፣ ገጠር በሚባሉ ሦስት ታላላቅ ሥራዎች ይከፈላሉ።...

ቤተ ክርስቲያን የሚደበረው ሰፊ ታሪክ ያለው ከሆነ ወይም በሕዝቡ ፍላጎት፣ በቀድሞው ዘመን ደግሞ በንጉሥ ትእዛዝ ነበር። በሚደበርበት ጊዜ ሁለት ዐይነት አፈጻጸም ያለው ሲሆን አንደኛው ንጉሡ ከቦታው ላይ ደርሶ የመንግሥት ልብሰን ከለበሰ በኋላ እምቢሊታ እያሰነፋ፣ ነጋሪት እያሰነሰመ የሚደበረውን ቤተ ክርስቲያን በመሆር፡- «ይህ ቦታ ዳሩ እሳት መሐላ ገነት ይሁን፡ ከዛሬ በኋላ ማንኛውም አገረ ገዥ የዚህን ደብር ክብር እንዳይገስና በአሉን እንዳይቀጣ በጳጳሱ አንደበት ይወገዝ!» ሲል ጳጳሱም «ይህ የንጉሡ ቃል እንዲጸና በጌጥርስ በጳጳሱ ሥልጣን አውግዘናል» ብሎ ንጉሡ የተናገረውን ኃይል ቃል ሁሉ በውግዘት ያጸናል። «በስሕተት ለገደለ መግጠኛ ይሁን» ብሎ ንጉሡ ሲናገር ጳጳሱም መርቆ ያሳርጋል።

አንድ ቤተ ክርስቲያን ከተደበረ በኋላ ሥጋዊውንም ሆነ መንፈሳዊውን አስተዳደር የሚመራው አለቃው ነው። ማንኛውም የመንግሥት ባለሥልጣን በክልሉ ውስጥ የማዘዝ ሥልጣን የለውም። ... በዚህም የተነሣ በአንድ የደብር ክልል ውስጥ ወታደር እንዲገባ አይፈቀድለትም። ... በሌላም በክል አንድ ሰው በስሕተት ሰው በመገደል ሽሽቆ ከደብሩ ቤተ ክርስቲያን ቅጥር ገብቶ ከደወለ /ከተማ/ ገዳም በመያዝ ነገሩ ተጣርቶ ለመንግሥት ክብር በኋላ የደብሩ ክፍት የሚችን ቤተሰብ መስተዳድር ይዘው በመለመን ገዳይን ከሚች ቤተሰብ ጋር በገደብ ክስታራቁ በኋላ ስለ ወንጀሉ መንግሥትን ለምነው በይቅርታ አስረኛውን ያስፈሩ ነበር።

ምንም ማኅተመ ሥላሴ ወልደ መስቀል /ብላቴን ጌታ/፣ ገዢ ነገር፣ 1962 ዓ.ም።

ኹመኞች በአስተዳደርና ወታደሮች በጀ ግንነት፣ ... ይፍካከራሉ፣ ይቀናቀናሉ። ራስንና ወገንን ወደ ተሻለ ሕይወት ለማ ድረስ በሚደረገው መተጋገል ውስጥ ጤ የማ ማገባራዊ ግንኙነታችን የማይ ጎዳበት ሁኔታ እንዲኖር ያስፈልጋል። በጤናማ ልዩነት በመፋጨት መቻቻልና ከሰላማዊው የሐሳብ መፋጨት በሚወጣው ብርሃን አገርን መገንባት ቀርቶ መካረር፣ ክፉኛ መቀናገትና ለመጠፋፋት መሯሯ ጥ ተገቢ አይደለም። ከእኛ በተሻለ በብ ቃታቻው ለሚበልጡን መንገድ መዘጋ ትም ምቀኝነት ብቻ ሳይሆን የተሻለውን ነገር ላለመቀበል ማመስ ነው።

ንጉሥ ጻዊት በእስራኤል ላይ በነገ ሠበት ዘመን ከነበረው አስተዳደር የተሻ ለውን ሊያመጣ እንደ ሚችል ይናገር የነበረው አቤሴሎም የሕዝቡን ልብ ሰረቀ፣ ሕዝብ የተሻለ አስተዳደር ይፈል ጋልና። ይህን ያወቀው አቤሴሎም ጥርጊ ያ መንገዱን ማስተካከል ያዘ። ንጉሥ ጻዊት የእስራኤላውያን ልብ ወደ አቤ ሴሎም እንደ ሸፈተ ሲያውቅ ቤተ መንግ ሥቱን ለቆ ሸሸ። በነበረው ብቁ ጦር ታግዞ አቤሴሎምን ማስወገድ ይችል ነበር። መተላለቁን አልወደደምና ከመጠ ፋፋት ዘወር አለ። 2ሳሙ.15፥1-37፣ 2ሳሙ.18፥14።

እንደ አኪመሬል ባሉ ክፉ ባልንጀሮች ይመከር የነበረው አቤሴሎም ግን ነው ረኝነቱ ሳያንሰው ጎራ ለጎራ የሚንከራተተ ውን አባቱን ሊወጋ ጦር አሰለፈ። ጻዊ ትም ለመከላከል ውጊያ ራሱን አዘጋጀ። ወደ ፍልሚያ ለተመመው ሠራዊቱ ያስተላለፈው መልእክት ግን ለተቀናቃኙ አቤሴሎም የሰጠውን ምሕረት ከማን

አባረቁም በላይ የብዙዎቻችንን ልብ በሐ ዘን የሚነካ ነው። «ለብላቴናው አቤሴ ሎም ስለ እኔ ራሱለት።» 2ሳሙ.18፥5 እና 33። ውጊያው ተፋፍሞ አልቂት ኾነ፣ 20,000 ያህል ሰዎችም ሞቱ። አቤሴሎምም በፍልሚያው ላይ በጦር ተወግቶ ሞተ። ቅዱስ ጻዊት ባለሚሎቹ በተቀናቃኙ አቤሴሎም ላይ ካገኙት ድል ይልቅ በአቤሴሎም ሞት በእጅግ አዘኗል። «እኔ አቤሴሎም ሆይ፣ ልጄ፣ ልጄ አቤሴሎም ሆይ፣ በአንተ ፋንታ ሞቼ ኖሮ ቢሆን፣ ልጄ አቤሴሎም፣ ልጄ ሆይ» እያለ በታላቅ ድምፅ ጮኾ አልቅሶለታል። ሕዝቡም የድሉን ብሥራት በሰማበት ቀን «ንጉሡ ስለ ልጄ አዘነ» /1ሳሙ.19፥2/ ሲባል ስሜቱ ወደ ሐዘን ተለውጧል። የጻዊት ይቅርታና ምሕረት ግን ከሞቱ የቀደመ ነው።

በሥራ አፈጻጸም ብቃትና ውጤት፣ በትርፍ፣ በአገልግሎት፣ በዕውቀትና በአስተዳደር ብቃት የሚቀናቀኑን ሰዎች በክፉ ለመተቸትና ለማጥፋት አንፋጥ። አባታችን ጻዊት ግን ከትክክለኛው የመቀ ናቀን መንፈስ አፈንግጦ ወደ ጠላትነት የተቀየረውን አቤሴሎም ምሯል። እኛም ይህን ወደ መሰለው ተግባር ልናከብል ይገባል። አለበለዚያ ምሕረት ባላደረግ ንበት መጠን ጨካኝ እሳት ያቃጠላል። «አንተም ጨካኝ ነበርክ ጨካኝ አዘዘብህ። እንደ ገና ጸቦ እሳት ነደደብህ» እንደ ተባለለት።

6.6 መሪዎቻችን፡- በየትኛውም ወቅት የሚነሡ መሪዎች ከመሪነታቸውና ከሕዝብ አባትነታቸው ጋር ፈጽሞ የማይገናኝ የጭካኔና የማን አለብኝነት

ተግባር በሕዝባቸው ላይ ሊፈጽሙ ይችላሉ። እነኝህን መሪዎች የሥልጣን ሰይፍ ያስታጠቃቸው እግዚአብሔር ነው። ይህ የሥልጣን ሰይፍ አፎቱ ሁለት ወገን ነው። ባለሥልጣናቱ ዛሬ በሚፈጽሙት በጎም ይሁን ክፉ ተግባር በጊዜው መልስ ይሰጡበታል። ሕዝቡ ግን እንደዚህ የመሳሰሉትን መሪዎች አስመልክቶ የሚበጀውን ነገር ከእግዚ አብሔር ዘንድ ለማግኘት በፍጹም የይቅርታ ስሜት አምላኩን መግፀን ይኖርበታል።

ለግድያ ጭምር ያላደጁትን መሪዎች በሚያስደንቅ ምሕረት ይቅር ካሉ ሰዎች መካከል ቅዱስ ጻዊት ደማቅ ታሪክ ያለው ሰው ነው። ንጉሥ ሳኦል በጻዊት ላይ ያልፈጸመው በደል የለም። ሊገድለው ጦር ወርውሮበታል። እጮ ኛው ሚሮብን ለሌላ ሰው መጽዳት ሳያንስ ሚስቱ ሚልኮልን ለጋሊምግዊው ፈልጦ ሰጥቶበታል። 1ሳሙ.25፥44 ። በረ ጎብ፣ በጥም፣ በእርዛት፣ በመጠለያ እጦትና በስደት እንዲጠበቅ አድርጎ ታል። ቁጥሩ በርካታ የሆነ ጦር ይዞ አሳድታል።

የጻዊት መልስ ግን ጸሎትና ይቅርታ ነበር። ሳኦል ከአንድም ሁለት ጊዜ በጻዊት እጅ ወድቆ ሳለ በምሕረት አልፎታል። 1ሳሙ.24፥1-22፣ 1ሳሙ. 26፥6-25። ጻዊት ሳኦልን ለመቀበል ባያስብ እንኳን የጦር አለቆቹ ይገድለው ዘንድ ሞግተውት ነበር። እግዚአብሔር እንደ ልቤ ያለለት የይቅርታ ማጎደር ጻዊት ግን እጁን እግዚአብሔር በቀባው ንጉሥ ላይ አሳነሣም። ለሁላችንም በሚያ ሰደቅ መልኩ በይቅርታ ተወው እንጂ። እግዚአብሔር የተበቃዮችን ክንድ ሳይሆን የመሐሪዎችን ድካም ይደግፋ ልና የሳኦልን ግፍ ቆጥሮ ባለው። ከሳኦል ፍጻሜ ይልቅ የጻዊት መጨረሻ እንዴት የሚረ ነው!

ክርስቲያን አብነት የሌለው ሕ ዝብ አይደለም። ንጉሥ ጻዊትን የመሳ ሰሎ የይቅርታ ሰዎች ምሳሌዎቻችን ሊ ሆኑ ይገባል። መሪዎች በፈጽሞብን ግፍና በደል ልባችን የጠቆረ ሁሉ ልባችንን በምሕረት አጥቦን ልንገኝ ግድ አለብን። እነርሱን ይቅር ማለታችን ለነገው መልካምና ፍጻሜው ያማረ ሕ ይወት ተቀዳሚ ነገር ነው። ተበድለው ሳለ በይቅርታ ለሚያልፉ ተበዳዮች እግዚአብሔር ብድራትን ይከፍላልና።

6.7 ሕዝባችን፡- የዓለማችን ውበት የጠወለገው የሕዝብ መሪዎች ለተሾ ሙለት ሕዝብ ፍትሕን፣ ነጻነትን፣ ቸርነትን፣ ምሕረትን ማድረግ ባለመቻ ላቸው ነው። አምባገነን መሪዎች ሕዝብ በመልካም ሲቃወማቸው ለቅጣት፣ ለብ ቀላና ለጥፋት ይፋጠናሉ። ይህን በነፈርያንና በነሳኤል ሕይወት ማየት እንችላለን።

ከሕዝባቸው ጋር ያለውን መቃ ቃርና ከእግዚአብሔር ጋር ያላቸውን ጥል ልባዊ በኾነ የመቀራረብና የመተማመን መንፈስ፣ በይቅርታ ከፈቱ ግን በሕዝብ ላይ ብቻ ሳይሆን በምሕ

ከተሰዩ ወገኖች ጋር በምክንያት የምንፈገረውን መቃቋርና ግፋት የሚያባብሰው ጨርሰን ደቅር ስለማስታችን ብቻ ስይደሰም። ደቅር የምንሰበትን ጊዜ ስለማወቃችንም ጭምር ነው። ደቅርታ የሁሰ ጊዜ ተገባር ነው።

የምና ደርግበት መንገድ ነው። በባሕርይ መሰሪያ ሰውን ወዳጅ የኾነ ልዑል እግዚአብሔር ስለ ኃጢአታችን እንድንጸጸትና ንስሐ ገብተን ይቅርታ እንድንጠይቀው ይሻል። ለምሕረት የሚፋጠነውም ይህን ጊዜ ነው። «መተላለፍህን፡- ስለ እኔ ስለ የምደመስስ እኔ ነኝ፤ ጎጠኢትህንም አላ ስብም። አሳስ በኝ፤ በአንድነትም ሆነን እንፋረድ፤ እንድትጸድቅ ነገርህን ተናገር» ሲል የገባን ቃል ይህን ያስረግጣል። አ.ሳ. 43+25-27።

ከዘመናችን አሳሳኝ ክንውኖች አንዱ የበደሉን ይቅርታ ለመጠየቅ እሻ ፈረኝ የማለታችንን ያህል የተበደልንውም ይቅርታ ስንጠየቅ ለባችንን ከአድማስ ደን ጊያ ይልቅ አጽንተን አካላችን እየተንቀጠ ቀጠ፤ አንደበታችን የበቀልን እሳት እየተፋ እምቢ ማለታችን ነው። ለመሆኑ ይቅርታ መጠየቅ መዋረድ ይመስለን ይሆን? ይቅርታ ማድረግስ ሞኝነት ነው? ይቅርታ የትሑታንና የአስተዋዮች መገለጫ ነው። ይቅርታ አድራጊም ሆነ ጠያቂ ሰው የመቃቋርን እስከፈነት የተረዳና የመፈቃቀርን ብርሃን ያየ ከፍ ያለ የመንፈስ ልዕልናና ወኔ /higher moral ground/ ያለው ሙሉ ሰው ነው። ስለዚህ ይቅርታ ስንጠየቅ ይቅር እንበል። «ወንድ ምህ ቢበድላህ ገሥጸው፤ ቢጸጸትም ይቅር በለው።» ተብሏል። ሉ.ቃ.17+3።

9.3 በካሳ መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የሰውን ልጅ ከዘለዓለም ባርነት ወደ ሚደነቅ ልጅነት፤ ከሞትም ወደ ሕይወት ያሸጋገረን ሥጋውን ቆርሶ፤ ደሙን አፍሶ፤ ነፍሱን ከሞት አፍሶ። እርሱ ገጽሐ ባሕርይ ሆኖ ሳለ እንደ ኃጢአተኛ ሞቶ ስለ እኛ ራሱን ቀጣ። ከዚህ በኋላ በእኛና በእግዚአብሔር መካከል የነበረው የጠብ ልዩነት ተወገደ፤ እርሱ ከሞ አድናፍላል።

አንዳንድ ጊዜ ለተበደሉ ሰዎች የሚሰጡ ካሳዎች በበዳይና በተበዳይ መካከል ያለውን ደም ሲያደርቁ ይስተዋላሉ። ይህ ልምድ ከዘመን ብሉይ ጀምሮ ነበር። ለምሳሌ፡- «ሁለት ሰዎች ቢጣሉ አንዱም ሌላውን በድንጋይ ወይም በጡጫ ቢመታው ያም ባይሞት ነገር ግን ታሞ በአልጋው ላይ ቢተኛ ተነሥቶም በምር ኩዝ ወደ ሜዳ ቢወጣ የመታው ገጽሕ ነው። ነገር ግን ተግባሩን ስላስፈታው ገንዘብ ይከፍለው ዘንድ ያስፈውሰውም ዘንድ ግዴታ አለበት።» ይላል። ዘጸ.21+18-19። ድንግል የሆነውን ሴት አግብቶ ከከብር ካሳነት በኋላ ክብር አላገኘሁ ባትም በማለት ስም የሚያጠፋ ባልም ይከስ ዘንድ ታዟል። ዘጸ.22+13-19። በአጭሩ በዘመን ብሉይ ካሳ የተለመደ ነበር። ዘመን ሕይደት የምሕረትና የይቅርታ

ዘመን ነው። ቢሆንም ተበዳዩ ፈጽሞ የማይመለስና የበዳዩም በደል በግፍ፤ በድፍረትና በማን አለብኝነት የተፈጸመ ከሆነ የሚጣልበትን ቅጣት ተቀጥቶ ከበደለው ሰው ጋር መታረቅ ግድ ሆኗል። ካሳ ቁሳዊ ብቻ ሳይሆን በበደልናቸው ወገኖች ፊት ስለ በደላችን ማፈር፤ ስናለቅስ፤ ስንጸጸት፤ ስንቆም መታየትም ነው። ይህም የይቅርታን ዋጋና ለይቅርታ ሲባል መከፈል ያለበትን ሁለንተናዊ መሥዋዕትነት ያመለክታል።

የቆርንቶስ ክርስቲያኖች ያሳዘናቸውን አንድ ምእመን በጋራ ቀጥተውት ነበር። ነገር ግን ከቀጡት በኋላ የከፈለውን ካሳና የተቀጣውን ቅጣት ከግምት ውስጥ በማስገባት ይቅር ሊሉት ስላልቻሉ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ስለ መቀጣቱ ሲሉ ይቅር እንዲሉት አሳ ስቧቸዋል። «እንደዚህ ላለ ሰው ይህ ከእናንተ የምትበዙት የቀጣችሁት ቅጣት ይበቃዋልና እንደዚህ ያለው ከልክ በሚበዛ ሐዘን እንዳይዋጥ ይልቅ ተመልሳችሁ ይቅር ማለትና ማጽናናት ይገባችኋል። ስለዚህ ከእርሱ ጋር ፍቅርን እንድታጸኑ እልምናችኋል። ስለዚህ ደግሞ ጸፊ ነበርና በሁሉ የምትታዘዙ እንደሆኑት የእናንተን መፈተን መውቅ ዘንድ አሳቤ ነበር። እናንተ ግን ይቅር የምትሉትን እኔ ደግሞ ይቅር እለዋለሁ። እኔም ይቅር ካልሁ ይቅር ያልሁትን ስለ እናንተ በክርስቶስ ፊት ይቅር ብዬአለሁ። በሰይጣን እንዳንታለል የእርሱን አሳብ አንስተውምና።» 2ቆር.2+6-11።

ሐዋርያው ይቅር አለማለትን ከሰይጣናዊ ሐሳብ ጋር እንዳጸጸረው ልብ እንበል። ሰይጣን የሰው ልጆችን ዕርቅና ፍቅር ስለ ማደፈልግ ይቅርታ እንዲጠየቁ ወይም ሰላም እንዳይፈጥሩ ሁሉ ይታወቃል። በዳዮችን በማስታወቅና ተበዳዮችንም ለእምቢታ በማስጨከን በይቅርታ ድልድይ ላይ ትልልቅ የማሰናከያ ዐለት እያኖረ ነው። እኛ ግን ዕንወቅበት። ልብን ከቂምና ከበቀል አለማጸዳት፤ ይቅርታ አለመጠየቅና ይቅር አለማለት ሰይጣናዊ ሐሳብ ነውና አንታለል። ስለ በደላችን የተጣለብንን ቅጣት ካሳ ከፍተኛ ፍቅራችንን እናድስ። በመታረቃችን የምናገኘው ትርፍ ዛሬ ከተቀጣነው ቅጣት ወይም ከከፈልነው ካሳ /ቁሳዊም ይህን መንፈሳዊ/ ጋር ሲነጸር ምንም እይደለምና። ተበዳዮችም የቅጣቱን /የካሳውን/ መብዛትና ማነስ ሳይሆን የበደሉን ሰው ይቅርታ እናደርግለት ዘንድ እስከ መጨከን ድረስ መታዘዙን በማስተዋል ይቅር እንበል።

በምሕረቱ ባለጠጋ የሆነው ጌታ እግዚአብሔር ስንት ጊዜ ነው የማረጋ? ሁላችንም ቆጥረን ለማንከልቃቸው ጊዜያት ምሕረትን ከፈጣሪያችን ተቀብለናል። እርሱ ሐሳባችንን እንኳ ስለ ሚመረምር ሲምረን የተናገርነውንና የሠራነውን ብቻ ሳይሆን ያሰብነውንም ክፉ ሐሳብ ይቅር ይላል። ሰዎች በሐሳባችን ያለውን ሐሚት፤ ምኞት፤ ጥላቻ፤ ትዕቢት፤ ስርቆት፤ ንቀት፤ መለያየት፤ እስመሳይነትና አመንዝራነት ቢያውቁ ፍር በየሰከንዱ ሳንጣላ አንውልም ነበር። ክብር ይግባውና ልዑል እግዚአብሔር ይህን አሰሳ በእኛና በእርሱ መካከል ተሸፍኖ እንዲኖር አድርጎታል። እናም ስንበድለው ዘወትር ይምረናል። እኛስ ስንት ጊዜ ይቅር እንበል?

ሊቀ ሐዋርያት ቅዱስ ጴጥሮስ አንድ ቀን ጌታን «ጌታ ሆይ፤ ወንድሜ ቢበድለኝ ስንት ጊዜ ልተውለት እስከ ሰባት ጊዜ ነውን?» ብሎ ጠየቀው። አሁን ለስምዖን ጴጥሮስ ሰባት ጊዜ ይቅር ማለት በጣም ብዙ መሆኑ ነው። የምሕረት ባለቤት ኢየሱስ ክርስቶስ የሰጠው ምላሽ ምንኛ ደስ ይላል። «እስከ ሰባ ጊዜ ሰባት እንጅ እስከ ሰባት ጊዜ አልሆነም።» ሉ.ቃ.17+3።

አሁን ጌታ የበደላችሁን ለ490 /7>70= 490/ ጊዜ ብቻ ይቅር በሉ ሊል ፈልጎ አይደለም። ይቅርታ ፍጹም ብዙና የሁሉ ጊዜ መሆኑን ለነግረን ፈልጎ ነው። ስንቶቻችን ነን የበደሉን ሰዎች ለ490 ጊዜ እንኳ ይቅር ያልን? ማንም ሰው 490 ጊዜ አልበደለንም። አንድ ጊዜ፤ ሁለት ጊዜ እጅግ በጣም ቢበዛም ከመቶ ጊዜ በላይ አልተበደልንም። እኛ ግን አንዴም ይቅር ማለት ተስፍናል። ከአንድና ከሁለት በላይ እርም ያልንም አንጠፋም። «ስንት ጊዜ ይቅር ብዬላለሁ። በማለት የትላንት ይቅርታችንን የምንቀጥርም አለን። ሻረ ጌታ ስንት ጊዜ ይቅር ብሎናል። ትላንት ይቅር ያልኳችሁ ይበቃችኋል ቢል በዚህች የሰቃይ ምድር ላይ ውሎ የሚያደር ሰው ይኖር ይሆንን? አይታሰብም። ሁላችንም ኃጢአተኞች ከመሆናችን የተነሳ ዕለት ዕለት እያሳዘነው ነው። እርሱ ግን ዘወትር ይቅር እያለ ዕድሜ ለንስሐ ዘመን ለፍሥሐ እየቸረ ያኖረናል። ስለዚህ ለምሕረታችን ቁጥር ሳንወስን የበደሉን ይቅር እንበል። በዳዮችም ባጠፋን ቁጥር ይቅርታ መጠየቅን አንተው።

11. የይቅርታ ጠላቶች

11.1 ከተማሽነፍ ስሜት /ለይቅርታ አለመሸነፍ/ ከሌሎች ጋር ይቅር ላለ መጠባባችን ትልቁ ምክንያት በዳዮችንን በከፋ ለማሸነፍ መውተርተራችን ነው። በዘገየን ቁጥር ከይቅርታ መሸሻችንን አንዝንጋ። ሁሉም አሸናፊ የሆነው ጌታ እግዚአብሔር ግን ይህን አሳስተማርንም። እርሱ ራሱ በፍቅሩና በዘላለማዊ ይቅር ታውና ቸርነቱ ለሰቀሉት አይሁድ ምሕረትና ይቅርታን አድርጓል። በከፋ ማሸነፍን ለሰዎች አልፈቀደም። ማሸነፍችን ሁሉ በመልካም እንዲሆን ይወዳል። ምሕረት ማድረግ ደግሞ በመልካም ማሸነፍ ነው።

ሐመር- መጋቢት/ሚያዝያ 1998 ዓ.ም.

12.2.1 መጠላት

ስምዖንና ሌዊ በቅናትም ይሁን በማን አለብኝነት ተነሥተው የሴኬምን ወንዶች ከጨፈጨፉ በኋላ የያደቀብ ዘር በከነዓና ውያንና በፊርዛውያን ዘንድ የተጠላ ሆነ። አባታችን ያዕቆብ ይህን ሲገልጽ፡- «በዚች አገር በሚኖሩ በከነዓናውያንና በፊርዛውያን ሰዎች የተጠላሁ ታደርጉኝ ዘንድ እኔን አስጨነቃችሁኝ፤» ነበር ያለው። ዘፍ.34፥30።

የበደልናቸውንም ሆነ የበደሉንን ይቅር ሳንል ሌላ እርምጃ በወሰድንባቸው ቁጥር ራሳችንን፣ ቤተሰባችንንና ማገበረሰባችንን በሌሎች ዘንድ የተጠላንና የተጠሉ ለኛደርጋለን። በደለኞችን ከመገሠጽ ይልቅ ልጆቻቸው፣ ቤተሰቦቻቸው፣ ባልንጀሮቻቸውና ጎሳዎቻቸው ስለሆኑ ብቻ ዝምታን የሚመርጡና ለበለጠ መቃቃር ምክንያት የሚሆኑ ሰዎች ካሉ ደግሞ በሌላው ዘንድ መጠላቱ የከረረ ይሆናል። በክርስትና ሕይወት ላይበደሉ መጠላትና መንገሳታት የሸልማል። በደል ፈጽሞ መጠላትና መንገሳታት ግን ሕይወትን በሰቀቀን ሲመላ ከሰማይ ለሚታዘዝ ቁጣም ጭዳ ያደርጋል። 1ዳ.፲.2፥19-20።

የክርስቲያን ዐይን ግን አጥርቶ ማየት ይገባዋል። በጥቂት በደለኞች ብዙዎችን መጥላትና መገፋት ተገቢ አይደለም። እንኳን ምንም በደል የሌለ ባቸውን ንጹሐንን የበደሉንን እንኳን እንጠላ ዘንድ ለክርስቲያኖች አልተፈቀደም።

12.2.2 ጭንቀት

ከዚያች ዕለት ጀምሮ አባታችን ያዕቆብ በሴኬም ያለፈው ጊዜ በጭንቀት የተጣላ ነበር። «ከዛሬ ነገ ሲኬማውያን የበቀል ጠራቸውን ሰብቀው ያጠፉኝ ይሆንን?» እያለ ተጨንቋል። «እኔን አስጨነቃችሁኝ፤ እኔ በቁጥር ጥቂት ነኝ፤ እነርሱ በእኔ ላይ ይሰበሰቡና ይመቱኛል፤ እኔም ከወገኔ ጋር እጠፋለሁ።» እንዲል። ዘፍ.34፥31።

ከተጣላቸው ሰዎች ጋር ምሕረትንና እርቅን ከመመሥረት ይልቅ ጥልቅና ብቀትን የሚገነቡ ሰዎች ዘመናቸውን የሚጨርሱት በፍርሃትና በጭንቀት ነው። ራሳቸውን በመደበኛና በመጠበቅ ከጥቃት ቢያመልጡም ቤተሰቦቻቸውና ወገኖቻቸው ላይ የሚያስከትሉት ጭንቀት ታላቅ ነው። ይህን ጭንቀት የቀመሱ ሰዎች ሕመሙን በሚገባ የውቁታል። ፍርሃትና ጭንቀት ደግሞ ሕይወትን ያጎመዝዛሉ።

ያዕቆብ ሊሞት ሲል ልጆቹን ሰብሰቦ ነበር፤ የወደፊት ሰማ ፈንታቸውን ሲነገራቸው። የንን ሁሉ መጠላትና ጭንቀት በሌዊና በስምዖን የተነሳ ተቀብሏልና «ቀጣችሁ ርጉም ይሁን» ብሏቸዋል። «በምክራቸውም ነፍሴ አትግባ» ሲልም ተናግሮባቸዋል። «እከፋፍላቸዋለሁ፤ በእስራኤልም እስታትናቸውማለሁ» ብሎአቸዋል። ዘፍ.49፥5-7።

ይቅር ባለማለታችን የሚረገመን እግዚአብሔር ብቻ እንዳይመስለን። የገዛ ወገኖቻችንም ያደረሰንበትን ሰቆቃ ቆጥሮ ሊረገመን ይችላል። የዕቅብ ስምዖንና ሌዊን እስከ መርገም ያደረሰው ያለ ርገራጌ በገደሏቸው ሴኬማውያን ምክንያት አጠፋ

ይሆንን እያለ ተጨንቆ ነበርና ነው።

12.3 ፈርዖን

ፈርዖን «ሕዝቤን ልቀቅ» በተባለ ጊዜ እምቢ አለ። ይባስ ብሎ የጭቆና በትሩን የግፍ አገዛዙን አጸና። ሕዝብ እስራኤልን ይቅር ብሎ ከመልቀቅ ይልቅ በጭካኔና በእምቢተኝነቱ በመጽናቱ ተከታትሎ የወረደው የእግዚአብሔር መቅደፍት ለሌሎችም ተርፏል።

1.2.3.1 በአዝርዕት፣ በአትክልትና በዕዎት ላይ

ሰዎች እርስ በእርሳቸው ሲጨካከቡና ዘአልቦ ምሕረት ማሕረት የለሽ/ሲሆኑ እግዚአብሔር የተሰማውን ሕዝን በአዝርዕት፣ በዕዎትና በአትክልት ላይ ይገልጻል። ፈርዖን ይቅርታን ባለማድረጉ በምድረ ግብጽ አዝርዕት፣ ዕዎትና አትክልት ላይ ጥፋት ታዟል። ዘጸ. 9፥22-26፤ ዘጸ.10፥12-16። ይቅር ባልተባለን ቁጥር ይህ ሊሆን ግድ ነው። ይህን ተከትሎ የሚመጣው የረገብ ሰይፍ ደግሞ ይብላል። እስከ መቼ በኛ ጥፋት ግዑዛን ፍጥረታት ይቀጣሉ። ይህ ሁሉ እንታረቅ ዘንድ አይደለም?

12.3.2 በእንሰሳት ላይ

የፈርዖን ምሕረት አልባነት ለቤት እንሰሳትም ጥፋት ምክንያት ሆኗል። ዘጸ.9፥1-8። እግዚአብሔር ሰውን ከመውደዱ የተነሳ ይመለስ ዘንድ ሲያሳስበው ከእርሱ ባነሱ ሥጋዊና ደማዊ እንሰሳት ላይ ቁጣውን ይልካል። ይህ የኾነው ትክክለኛውን ጥፋተኛ አጥቶ እንዳይመስለን፤ እርሱንም የውቃል። ነገር ግን እንደ ማይናገር በታጋሽነቱ ዝም የሚል አምላክ እንደ ሚያውቅም በርገራጌው ሰውን ሳይቀጣ ያልፋል። ይቅር እንባባልና ምንም የማያውቁትን እንሰሳት እንታደግ። ለራሳችንም ሆነ ለአገራችን ያላቸው ጠቀሜታ የጎላ ነውና ቢጠፉ እንጎዳለን።

12.3.3 በሰው ላይ

ይቅርታን የማያውቀው ፈርዖን ለግብጻውያን ሁሉ የበኩር ልጆች ሞት ምክንያት ሆነ። ዘጸ.12፥29-30። በዚህ አላባቃም። ፈርዖን ከእግዚአብሔር በታዘዘ ቁጣ ተንበርክኮ ሕዝቡን ቢለቅም ወዲያው ተመልሶ ልቡን አደነደነ። እግዚአብሔርም የትዕቢቱን ጽናትና ተግዳሮቱን ተመልክቶ አብረውት ከርጡት ሠራዊቱ ጭምር በእርትራ ባሕር ውስጥ አሠጠማቸው። ዘጸ.14፥26-31።

እኛ ይቅር ያላልናቸውን ወገኖች እግዚአብሔር ባሕርን ከፍሎ፣ ከማዕበሉ ከልሎ ሊያገራቸው ይቻላል። የኛ መጨረሻ ግን ዘግናኝ እንዳይሆን። የኛ ይቅር አለመባባል ራሳችንንም ሆነ ሌሎችን ይዞ ይጠፋል። ይቅርታን የማያውቅ ወገን በመጨረሻ መጥፋቱ አይቀርም።

12.3.4 ጨካኝ አበዳሪ

ጌታ በማቴ.18፥23-35 በሰጠው ምሳሌ ሌዊ ትምህርት ላይ የተገለጸው አበዳሪ ለበደሏቸው ሰዎች ምሕረት የማያደርጉ ጨካኝ ሰዎችን ብቻ አይመለከትም። ምሥጢራዊ

ትርጉሙ ለዚህ ቢሆንም አፍፃሚ ትርጉሙ ምስኪን ተበዳሪዎቻቸውን ስለማይምሩ ጨካኝ አበዳሪዎች ያመለከታል። ለኛ ቢመጣ ብዙ ቁም ነገር መሥራት የማይችለው ብር ለተበዳሪዎቻችን ትልቅ ጥቅም ሊኾን ይችላል። ታዲያ ተቸግረው ሰናይ ስለምን አንተ ውላቸውም!

አምላካችን ስንቱን በደላችንን ትቶ ልን ያለ? ለእኛም ያስጨነቀንን ሰዎችንን ደምስለናል። መቸገራቸውን እያየን ብንከላቸው፣ ብናሳስራቸውና ብናለቃያቸው ግን አምላካቸው ዝም አይልም። «ጌታውም ተቆጣና ዕዳውን ሁሉ እስኪከፍለው ድረስ ለሚያውቃዩት አላልፎ ሰጠው።» እንደ ተባለለት አበዳሪ ያደርገናል። ማቴ.18፥34።

13. የይቅርታ ትርፎች

የመንፈስ ደስታ፡- ብዙዎቻችን መንፈሳዊ ደስታን በሌለበት ቦታ እየፈለገንው ነው። መንፈሳዊ /ውስጣዊ/ ደስታ ግን ያለው በይቅርታ አድራጊዎች ልብ ውስጥ ነው። የበደሉንን ሰዎች ይቅር የምንል ከሆነ ደስታ ወደ እያንዳንዳችን ልብ ውስጥ ይገባል። ሌሎች በእኛ ላይ ስለ ፈጸሙት በደል ምሕረት ማድረጋችንን ባሰብን ቁጥር የመንፈስ ደስታችን ይጨምራል። ጸሎታችን በቂም አለ መተብተብን ማወቃችንም ሌላው የደስታችን ምንጭ ነው። አይሁድ ቅዱስ እስጢፋኖስን በድንጋይ ሲወግዱት እርሱ ግን ለነሱ ይቅርታን ከአምላክ ዘንድ ይለምንላቸው ነበር። የሐዋሥ.ራ.8፥54-60። የዚህ ንጹሕ ሰማዕት ሞት በደስታ የታጀበ ነበር። ያጣነውን ደስታ ማግኘት እንፈልጋለን? መልካም! አሁኑኑ የበደሉንን በደስታ እንማር። ያኔ ደስታን በእውነት እናገኛለን። የመንፈስ ቅዱስ ፍሬ የሚገኘው በመንፈሳዊ /ልባዊ/ ይቅርታ ነውና። ገላ.5፥22።

13.2 የመንፈስ ሰላም፡- ፍርሃት፣ ጥርጣሬ፣ ድንገጥነትና መረበሽ ይቅር በሞይሉ ሰዎች ላይ ይበረታሉ። የይቅርታ ሰዎች ካልሆኑ ስንበላ፣ ስንተኛ፣ ስንሠራ፣ ስንጓዝ ወዘተ ሰላም አይኖረንም። የምሕረት ሰዎች ስንሆን ግን ሰላማችን ይበዛል። የትም ቦታ እንሁን፣ ሰላም ይኖረናል። ከማንም ጋር እንሁን፣ አንፈራም። እንተማመናለን። አለበለዚያ የበደልነው ወይም የበደለን ሰው ይተናኮላል እያልን እንሰጋለን። በቂ መኛ ነታችን የተነሳም የጸሎታችንን አለመደመጥ በማሰብ እንታወክለን። «ለከፋዎች ሰላም የላቸውም ይላል እግዚአብሔር።» ኢሳ.48፥22።

ታዲያ ለምን ሰላምን በምሕረት ውስጥ አንፈልጋለን? «ገሥሳ ለሰላም ወዲያና... ሰላምን ሻ፣ ተከተላትም»

ቅድስና እና ፈለገ ቅዱሳን

በኢትዮጵያውያን መንፈሳዊ፣ ፖለቲካዊ፣ ማኅበራዊና ምጣኔ ሀብታዊ ሕይወት ውስጥ

የቅድስና ሕይወት በወጣትነት (በብቸኝነት)

ባለፈው እትማችን ምእመናን ስለ ቅድስና በተለያዩ መንገድ ለንደ ተሞክሯቸው መጠን/ የሰጡትን ገለጻ አቅርቦን ነበር። ቅድስና እስከ ኅልፈተ ዓለም የሚነሡ ክር ስቲያኖች መንፈሳዊ ተጋድሎ በማድረግና የእግዚአብሔርን አጋዥነት በማግኘት ሊኖሩት የሚገባ ሕይወት እንደ ሆነ ባለፈው ጽሑፋችን ውስጥ ተገልጿል። ከዚህ ጋር ቅድስና በግል ሕይወት፣ ከማኅበረሰቡ ጋር በሚደረግ መስተጋብር፣ ለቤተ ክርስቲያን በሚፈጸም አገልግሎትና የቅድስና ምንጭ ከሆነው ክልሉ ለእግዚአብሔር ጋር ባለ ግንኙነት የሚገጸባረቅ እንደ ሆነ የተለያዩ አስተያየት ሰጪዎችን ምላሽ መሠረት በማድረግ ለማየት ሞክረናል። ተጠቅሞን ክፍል እንደ ሚከተለው ይዘንላችሁ ቀርቦናል። መልካም ንባብ።

የሰው ልጆች በዚህች ዓለም የተ ፈቀደላቸውን የዕድሜ መጠን ፈጽመው ወደ ሰማያዊ ሕይወት ከመ መለሳቸው በፊት በተለያዩ የሕይወት ቆይታዎችና ውጣ ውረዶች ውስጥ ያልፋሉ። ለም ሳሌ፡- ለአካለ መጠን ደርሰው ጋብቻ ቸውን በመፈጸም የትዳር ሕይወት ከመ ጀመራቸው አስቀድሞ የተወሰነ ጊዜ በብቸኝነት ማሳለፋቸው ግድ ነው። ይህ ብቸኝነት ያለ ማግባት ውሳኔ ካላቸው እስከ መጨረሻው ይጸናል። ትዳር የመ ሠራቱትም ቢሆኑ የትዳር ጓደኞቻቸውን በሞት ሲያጡ እና በጎጆአቸው መሐል ሳንካ ሲፈጠር የብቸኝነትን ሕይወት ለመምራት ይገደዱ ይሆናል። ይሁን እንጂ ለአጭርም ሆነ ለረጅም ጊዜ በሚ መሩት የብቸኝነት ቆይታ ውስጥ የቅድስናን ሕይወት መኖር ይጠበቅባቸዋል። ቅድስና በየትኛውም የኑሮ መስክ የሚኖሩ ክርስቲያኖች ሁሉ መንፈሳዊ ግዴታ ነው።

«እውን በብቸኝነት እየኖሩ በቅ ድስና የተሸለሙ ሕይወትን መም ራት ይቻላል ወይስ አይቻልም?» የብዙዎች ጎሊናዊ ጥያቄ ነው። ታላማየሁ ውቤ ይባላል። ወጣትና የአዲስ አበባ ነዋሪ ነው። እንዲህ ይላል። «በመሠረቱ የቅ ድስና ሕይወት ከባድ ነው። ይሁን እን ጂ በወጣትነት ወይም በብቸኝነት ሕይ

ወት ውስጥ በቅድስና ለመኖር ይከጠ ብዳል ወይም ይቀላል ለማለት የሞገላ ችን ሁኔታ ወሳኝ ነው።» ወጣት የሴፍ ስሜ ደግሞ የነገሌ ቦረና ነዋሪ ነው። ቅድስና በወጣትነት ሕይወት ውስጥ ያለውን ክብደት ሲገልጽ፡ - «የቅድስና ሕይወት ከባድ ቢሆንም በወጣትነታችን ልንኖረው እንችላ ለን። እርግጥ እንደ የሰጠ ሊለያይ ይችላል። የቅድስና ሕይወትን ለመኖር የግል ውሳኔ፣ ጽናት፣ ቃሉን ግዛትና ረድኤተ እግዚአብሔር ያስፈልገናል እንጂ ልንኖረው እንችላለን።» የልዩ ልዩ መንፈሳዊ መጻሕፍት ደራሲ የኾ ነችው ክርስቲያን ደግሞ «ቅድስናችንን ከየትኛውም የዕድሜ ደረጃ ጋር ማላ መድ አለብን» ትላለች።

ሰዎች ነጻ ፈቃድ ተሰጥቷቸው የተፈጠሩ የእግዚአብሔር እጅ ሥራ ዎች ናቸው። በብቸኝነት ቆይታቸው ውስጥ የቅድስናን ሕይወት ለመምራ ትም ይሁን ላለመምራት ወሳኞቹ ራ ሳቸው ናቸው። ራሳቸውን አበርክተ ተው በሕይወቱ ልኑር ካሉ ይችላሉ። «አልችልም» በማለት መንፈሳቸውን ካሸመደመዱ ደግሞ በርኩሰት እየ መላለሱ መጻክር የዘወትር ተግባራ ቸው ይሆናል። ከቅድስና ላይገጠው ጉዞአቸው ግን ማንም ተጠያቂ አይ

እንዲል መዝሙራቸው። መዝ. 33/34÷14። ለባችንን ከቀምና ከበቀል እናጽዳ፣ ይቅርም እንበል። የን ጊዜ ሰላማችን ይበዛል።

13.3 ምርቃት- እኛ የለመድነው ወዳ ጆቻችን ሲመርቁን ነው። ይቅርታ ግን የበደለን ሰዎች ሳይቀሩ አፋቸውን ከፍተው እንዲያመሰግኑን ያደርጋል። የእሴይ ልጅ ዳዊት የሚያሳድደውን ሳሌን ይቅር በማለቱ ሳሌ ልቡ ተነካና እንደዚህ አለ። «ልጅ ዳዊት ሆይ ÷ ቡሩክ ሁን፣ ማድረግን ታደርጋለህ፣ መቻልንም ትችላለህ።» 1ሳሙ.26÷25። ከዚህም ሌላ ሳሌ በዳዊት ይቅርታ መንፈሱ ተነክቶ አንብቷል። ሁላችንም የምሕረት ሰዎች ብንሆን በጉሰተሌ ናችንና በሞታችን ሊሳለቁ የተሰለፉትን

ሰዎች በጸጸት ተሞልተው እንዲያለቅሱ እናደርጋለን። ያኔ አፍጻሜ ያልሆነ ልባዊ ምርቃታቸው ያረሰርሰናል።

13.4 ይቅርታ- ማናችንም ብንሆን ልዑል እግዚአብሔር ይቅር እንዲለን እንፈልጋለን። የእርሱን ምሕረት እንቀ በል ዘንድ ብዙ መንገዶችን የሰጠን አም ላክ «የበደሏችሁን ማና ይቅር እሳች ጃለሁ» ሲል ቃል ገብቶልናል። «በሰማ ያት ያለው አባታችሁ ደግሞ ኃጢአታ ችሁን ይቅር እንዲላላችሁ በማንም ሳይ እንዳች ቢኖርባችሁ ይቅር በሉት፣ እና ንተ ግን ይቅር ባትሉ በሰማያት ያለው አባታችሁም ኃጢአታችሁን ይቅር አይላ ችሁም።» ማር.11÷25-26። ይህን እው ነት ቢመረጥም እንደሞተ። ይቅር ካላልን ይቅር አንባልም። ከማርን ግን ምሕረትን እናገኛለን።

13.5 ብዕዕና- አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌ «ብዕዕ» የሚለውን ቃል «የታመነ፣ የተመሰገነ፣ ሥራውና ልቡ የቀና የተከናወነ፣ ክቡር፣ ምስገን፣ ምናቅ፣ ቡሩክ፣ ቅዱስ፣ ጻድቅ፣ ቸር የእግዚአብሔር ሰው» ብለው ይተረጎሙታል። ለኪ.ወ.ክ÷ 281። እነዚ ህን መሆን የማይፈልግ ሰው ይኖራል ተብሎ አይጠራም። ይቅር ብለን ከብዕዕን ንብረት እንግባ። የማይምሩ ሁሉ ብዕዕና አይገባቸውም። «የሚምሩ ብዕዕን ናቸው» የተባለው ለይቅርታ አድራጊዎች ነው። ማቴ.5÷7።

ወሰብሐት ለእግዚአብሔር

የማኅበረ ቅዱሳንን ገጽ ድር ይጎብኙ www.eotc-mkidusan.org

ሆንም። ተወቃሾቹ ራሳቸው ብቻ ናቸው።

ከዚህ ጋር ተያያዥነት ያለው አስተያየት የሰጠችው ወ/ት ነጻነት አበረ የሚከተለውን ብላለች። «በወጣት ነት ወይም በብቸኝነት ሕይወት ስንኖር እግዚአብሔር ለኃጢአት አያዘጋጀንም። እርሱ ያዘጋጀን ለጽድቅ ነው። ፍትወቱ በውስጥ ካየለ ቅድስናን በብቸኝነት ሕይወት ውስጥ መተግበር ይከብዳል። ለቅድስና ተቃራኒ የሆነውን ሕይወት እየፈለግነውና ልባችን ተከፍሎ የምንኖር ከሆነ ብቸኝነታችን ፈታኝ ይሆንብናል። ነገር ግን ዓላማ ካለንና ዓላማችን ላይ ወስነን ከተጓዘን በብቸኝነት ሕይወታችን ውስጥ አቅ ማችን የቻለውን የቅድስና ኑሮ መኖር እንችላለን።»

ጊዜው የተለያየ ቢሆንም የያዕቆብ ልጅ ዮሴፍና የንጉሥ ጻዊት ልጅ አምናን በብቸኝነት ሕይወታቸው ውስጥ የዘመኑት ፈተና ገጥሞአቸው ነበር። ያ ክፉ የዘመኑት ፈተና የጣለው ግን በምኞት የተቃጠለውንና ኃጢአትን ለማድረግ የተዘጋጀውን አምናን ነው። በዝመት ምኞት ባልተከበበውና ራሱን ለኃጢአት ባላዘጋጀው ዮሴፍ ላይ ፈተናው ድል የመንሳት ኃይል አልነበረውም። ዘፍ. 39፥7-12፣ 2ሳሙ. 13፥1-14። ሁለት ወጣቶች በአንድ ዐይነት ፈተና ተፈተኑ። ራሱን ለቅድስና ያዘጋጀው ፈተናውን አለፈ። ያላዘጋጀው ግን ወደቀ። በሥጋና በነፍስም ተነጻ።

በወጣትነት ወይም በብቸኝነት ቆይታ ውስጥ ለሚፈጸሙት ከቅድስና ሕይወት ያልነገጡ ድርጊቶች የመጀመሪያና የመጨረሻ ተጠያቂዎች ራሳቸው ድል የተነሱት ሰዎች ቢሆኑም ፈተናዎች መኖራቸው ግን አይዘነጋም። ወጣት አበባው ደስታ የተባለ የደሴ ነዋሪ ያለው ይህን ነበር። «እርግጥ ወጣትነት ላይ ብዙ ፈተና ይኖራል። ነገር ግን «በጉብዝናህ ወራት ፈጣሪህን አስብ» በሚለው አምላካዊ ቃል ይህን ትእዛዝ ለማክበር ስንል የወጣትነት /የብቸኝነት/ ሕይወታችንን ለእግዚአብሔር በመስጠት የተቀደሰ ሕይወትን መምራት ይገባናል። በሌላው ዕድሜ ቅድስና አያስፈልግም ማለቱ ሳይሆን ይበልጥ ቅድስናን መለማመድ ያለብን በወጣትነት ዕድሜያችን ነው። የቅድስና ሕይወትን በእሳት ዘመናችን እንምራ ብለን ስንነግ ግን ብዙ ፈተናዎች እንደ ሚያጋጥሙን የታመነ ነው።»

በወጣትነት የሚገጥሙንና የቅድስና ሕይወትን እንዳንመራ የሚገዳደሩን ፈተናዎች በወጣትነት ዘመን ማየላቸው ወጣትነት በራሱ ለመፈተን ምቹ ሁኔታ የሚፈጠርበት ዕድሜ በመሆኑ ነው። በዕድሜም ሆነ በመንፈሳዊ ሕይወት ወጣኑ በሆኑት ላይ ፈተናዎች ሁሉ ሠልጥነው ሊታዩ ይችላሉ። ስለዚህ ተጋድሎው መራራ ነው። ፈተናዎችም

መልካቸውንና ጊዜያቸውን እየቀያየሩ ወጣቶችን ወይም ብቸኞችን ከቅድስና መስመር ገፍተው ለማስወጣት ይጣደፋሉ። ዮሎ ለመጣል ከውስጥ ከውጭ ሆነው ይተኩሳሉ። ተፈታኞቹ በተዘናገቡት ወቅት ቆርጦ ለመጣል ሲሉ ደግሞ አድብተው ይቆያሉ። በመሆኑም ወጣትነት ወይም ብቸኝነት ፈተና የማያጣው ሕይወት ነው።

የወጣቶች ተቀዳሚ ፈተና ምን እንደ ሆነና ብዙ ጊዜ ከየት እንደ ሚነጭ ከራሱ ሕይወት በመነጣት ማብራሪያ የሰጠው ዲ/ን ዘርዐ ጻዊት እንዲህ ይላል። «ከውስጡ እየተነሡ ከሚፈትኑኝ ፈተናዎች አንዱ የሐሳብ ዝመት ነው። ይህን መሰሉ ክፉ ሐሳብ በውስጡ እየተመላለሰ በወጣትነቱ የቅድስናን ሕይወት እንዳልኖር ይፈታ ተነኛል። ይሁን እንጂ በመጨረሻ የማገኘው ምንድን ነው ብዬ አስባለሁ። ወደ እግዚአብሔር ከመቅረብና ከእርሱ ጋር ከመኖር ውጭ ምንም እርካታ የማገኘት ነገር እንደሌለ ሳውቅ በሰውነቴ የሚመላለሰውን ሐሳብ እቃወመዋለሁ።» የዲ/ን ዘርዐ ጻዊትን ሐሳብ የሚጋራው ወጣት ዓለማየሁ ውጤም። «ዝመት ወጣቶች የቅድስና ሕይወትን እንዳይኖሩ የሚፈታተናቸው ክፉ ጠላት ነው።» ብሏል።

እንደ ሚታወቀው ወጣትነት የልጅነት ዕድሜ ተጠናቆ በአካል፣ በእእምሮ፣ በሥነ ልቦና የሚበሰልበት ጊዜ ነው። ስለሆነም በሕግነትና በልጅነት በሥራ ላይ ያልነበሩ ሆርሞኖች በሰውነት ውስጥ ተግባራቸውን ይጀምራሉ። እነዚህ ሆርሞኖች በሚያስከትሉት አካላዊ፣ ስሜታዊና ሥነ ልቦናዊ ተጽዕኖ አማካይነት ከወጣትነት ዕድሜ በፊት ታስበው የማያውቁ ሐሳቦችና ምኞቶች በጎሊናና በልቦና ውስጥ መመላለስ ይጀምራሉ። ሁሉም ምኞቶች ሥጋዊና ለኃጢአት የሚያዘጋጁ ናቸው ለማለት ባያስደፍርም እንደ ሐሳብ ዝመት ያሉት ግን በብዙዎቹ ዘንድ የማይቀሩ ናቸው። በጎሊና ነጻና የሚመላለሰውን የዝመት ሐሳብ ወደ ልቦና ጓዳ አስገብቶ ማስቀመጥ ግን አንድ ቀን ለታሰበም ይሁን ላልታሰበ ስብራት ይዳርጋል።

ስለዚህ ክፉ የጎልማሳነት ምኞት ገና ብቅ ሲል መቃወም ያስፈልጋል። ተቃውሞው ግን በቃልና በእንደበት ብቻ ሳይሆን በሥራና በእምነት ሊሆን ይገባዋል። «በእምነት ተቃውሙት» እንዲል። 1ጴጥ.5፥9። «ክፉ ምኞትን በረድኤተ እግዚአብሔር እሸንፈዋለሁ» የሚሉ ሁሉ

የሸንፋሉ። ከዚህ ጋር ሽሽት መረሳት የለበትም። ዓለማችን በታሪካ የለመደችው መሸሽ የፈሪዎች መሸኑን ነው። በክርስትና ሕይወት ደግሞ ከክፉ ምኞትና ፈተና ሸሽተው የሚያመልጡ ጀግኖች ይባላሉ። በመሆኑም ክፉውን ምኞት እየ ተቃወሙ መሸሽ ማትረፈያ ነው። «ከክፉ የጎልማሳነት ምኞት ግን ሸሽ» ተብሎ መጻፉ ለዚህ ነው። 2ጢ. ሞ. 2፥22። ወጣቱ ዮሴፍ ከዝመት መጻፍ የመለጠው በመሸሽ አይደል? ወጣቶች ወይም በብቸኝነት ያሉ ሰዎች ሁሉ ዘወትር ከራሳቸው ጎሊና በሚፈልቅ ሐሳብ ዝመት ምክንያት የቅድስና ሕይወታቸው ይፈተናል ብሎ መደምደም ግን አይታሰብም። ምክንያቱም የራስ ምኞትና ተነሣሽነት ሳይኖር ከሌላ ሰው በሚመጣ የዝመት ጥያቄና ፈተና መፈተን አለና።

ወ/ሮ ንግሥት አሳናፍር በመምህርነት ገጠር ተመድቦ ስትሠራ የገጠ ማትን ፈተና እንዲህ ነበር የገለጠችው። «ገጠር ውስጥ አንደኛ ደረጃ ትምህርት ቤት መምህርት ሳለሁ በርእሰ መምህሩ በኩል ተፈትኜ ነበር። ነፍሱን ይማረውና ይህ ሰው ፍጹም ዓለማዊ ስለነበር የሥጋ ፈቃዱን ብቻ ፈጽሞ መኖር ይፈልጋል። ፈቃዱን እንድፈጽምለት በመጨቅጨቅ የሥራ ጫና በመፍጠር፣ ሌሎች ፈተናዎችን ከፊቴ በመደቀን በእኔ ውስጥ ወደ ሌላው በእርሱ ግን ወደ ታሰበው ዝመት ይጋለጡኝ ነበር። እግዚአብሔር ግን ከዚያ ፈታኝ ችግር ነጻ አውጥቶኛል።»

እውነትም በእስተ ጲጥፋራ ዮሴፍን በዝመት ስትፈትነው በዮሴፍ ልቦና ውስጥ ግን ሐሳብ ዝመት አልነበረም። አምናንም ትዕማርን በሥጋ ብልጠት ሲቀርባት በእርጋ ጎሊና የእርሱን መሰል ምኞት አልነበረም። የሚጠነቀቁና በዝመት ሊጥሏቸው የሚያደቡትን ፈታኝ ሰዎች በንቃት የሚከታተሉ ወጣቶችና ሌሎች ሰዎች የዝመትን ፈተና ድል ነስተው በቅድስና ሕይወት እንደ ተሸለሙ መቆየት ይችላሉ።

ራሳቸውን ከዝመት ኃጢአት ጠብቀው የሚኖሩ ወጣቶች አሉ። በሚያሳዝን መልኩ ደግሞ ዝመትን እንደ ኃጢአት ባለመቁጠር ወይም ፈተናውን መቋቋም አቅቶን አልያም በአካባቢያችን የሚከናወነውን ክፉ ተግባር እንደ ጀብዱ አብነት አድርገን ብዙዎቻችን በዚህ ክፉ ኃጢአት ተሰነክለናል። ይህ ደግሞ በሌላው የሕይወታችን ክፍል የደከምንለትን መንፈሳዊ ድካም መናቢብ አድርጎብናል። አሁን ባለንበት

ቅድስና በየትኛውም የኑሮ መስክ የሚኖሩ ክርስቲያኖች ሁሉ መንፈሳዊ ግዴታ ነው።

ሁኔታ ደግሞ በተለይ ሩቅ ሆነው ለሚመለከቱትን መንፈሳዊ ታሪካችንንና ሀብታችንን ለሚያውቁት እነዚህ ኢትዮጵያውያን ክርስቲያናት ምን ነካቸው ሳያሰኝ አይቀርም። ግሪካዊጅ ክርስቲና ትዝብት አዘል አስተያየቷን በዚህ መልኩ ገልግ ነበር፡- «I have noticed that in Ethiopia there are many young men and women who have a very spiritual life. They fast, pray and go to church every time. However I understood that some of them have a sexual life with out being married and with different partners. I am surprised and I couldn't understand how people who are so spiritual allow to commit such bad sin! በእትዮጵያ ውስጥ በጣም መንፈሳዊ ሕይወት ያላቸው ብዙ ወንድና ሴት ወጣቶች እንዳሉ አስተውያለሁ። ይጸማሉ፣ ይጸልያሉ፣ ዘወትር ወደ ቤተ ክርስቲያን ይሕዳሉ። ይሁን እንጂ አንዳንዶች ወጣት ወንድና ሴቶች ከጋብቻ በፊት በሚፈጸም ፈቃድ ሥጋ ከተለያዩ ሰዎች ጋር እንደ ሚተዋወቁ ተገንዝቤያለሁ። በጣም መንፈሳዊ ሰዎች ይህን መጥፎ ኃጢአት ለመፈጸም መፍቀዳቸው ያስደንቀኛል። ለምን ይህ እንደ ገነ ሊገኝም አልቻለም።» አያይዛም «የሚጸው፣ የሚጸልዩ፣ የሚያስቀድሱና ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚመጡ አንዳንድ ወጣቶች በተቃራኒ የታገኙት በኩል ያለው የሕይወታቸው ገመና ሲፈተሽ በዚህ ነውር መጥላቱ ያሳዝናል። እነዚህ ወጣቶች በሕይወታቸው ውስጥ ሁለት ክፍል አላቸው። አንደኛው የመንፈሳዊ ሕይወታቸው ክፍል ሲሆን ሌላው ደግሞ በተቃራኒ የታገኙ ግር የተሞላው የሕይወታቸው ክፍል ነው። እርግጥ በመንፈሳዊና በተቃራኒ የታገኙትን መካከል ያለውን ሁኔታ በጋብቻ አስተካክሎ የቅድስና ሕይወትን መምራት ይቻላል። መንፈሳዊ የሆኑ ወጣት ወንዶችም ሆኑ ሴቶች በቤት ውስጥ እንደ ማንኛውም ወንድ ወይም ሴት ሆነው በቤተ ክርስቲያን ግን እንደ መላእክት ቢመስሉ ምንም ዋጋ አያገኙም። ይህን መሰሉ አሳዛኝ ልማድ በግብጽ ቤተ ክርስቲያን ወጣቶች ዘንድ ያለ አይመስለኝም።» ብላ ለች።

መ/ር ፈቃዱ ሣህሌ ይባላል። የሐረር ከተማ ነዋሪ ነው። በሌላ አካባቢ ያሉ ወጣቶች ችግር ሊሆን ቢችልም የተወሰኑ የሐረር ወጣቶች የቅድስና ሕይወት እንዳይኖሩ

እንቅፋት የሆነ ባቸውን ችግር ሲገልጽ፡ - «በዚህ አካባቢ ከሚኖረው ወጣት መካከል የተወሰነው ጫት በመቃሙ በሚኖረው ግላዊና ማገበራዊ መስተጋብሩ ለቅድስና ሕይወት የማይመች ጉዞ ይጓዛል። በሰብኝነት ሕይወት ውስጥ ለቅድስና መሰናክሎ ብዙ ነው። ይህ እኛ ራሳችን ያመጣነው ችግር ነው። እንዲሁም በእናት ላይ የሚወረወሩ አጸያፊ ስድቦች በአካባቢው እንደ ምርቃት ይቆጠራሉ።» ብሏል። ነገሌ ቦረና በሚባለው የጠረፍ ከተማ የሚኖረው የሴፍ ስሜ የመምህር ፈቃዱ ሣህሌን ሐሳብ ሲያጠናክር፡- «በልዩ ልዩ የባዕዳን ውጥንቅጥ ባህል መንፈሳዊና ማገበራዊ እሴቱ የተቀየጠ ትውልድ የቅድስናን ሕይወት ለመምራት ሲያስጨንቀው ይችላል።» ብሏል።

ከሌላ ማገበሪያ ጋር በሚደረግ የተቀራረብ ኑሮ የባህል፣ የቋንቋና የማገበራዊ ሕይወት መስተጋብር ጠቃሚ የሆነውን ብቻ መውሰድ የብላህ ትውልድ ድርሻ ነው። በተራዝ ነጠቅነት ያለ ምርጫ ሲቀበሉ መኖር ግን በመጨረሻ ላይ ስም አጠራርን ያጠፋል። በተለይ ክርስቲያን የተሰጠውን ሁሉ የሚቀበል ያገኘውንም የሚሰበሰብ መሆን የለበትም። ሲቀበልም ሆነ ሲሰበሰብ መርጦ ነው። መርጦ መውሰድን ከአምላኩ ተምሯልና። ሥጋውንም ሆነ ነፍሱን የማያረክሱ ነገሮች ምርጫው ሊሆኑ ይገባል። ያገኙትን ሁሉ መሰብሰብ ግን ራሱን ለመርሳት ቅድስናንም ለመጣል መጣደፍ ነው። ሕገ-ብርሃንና ሕይወት የሆነ ጌታ እግዚአብሔር ልጆች እናት አባታቸውን በሐሳብ በቃልና በድርጊት ያከብሩ ዘንድ ማዘዙ ያለ ምክንያት አይደለም። ከሚያስገኘው መንፈሳዊ በረከት በተጨማሪ በቤተሰብና በማገበሪያው ውስጥ መተሳሰብና መፈቃቀርን ስለ ሚያስገኝ ነው። ዘጸ.20+12። ታዲያ እናትን ሊሰሙት በሚከብድ ቃል መስደብ ከየት መጣ? ይህ ልምድ በአገራችን ከተሞች ያሉትን ወጣቶች አንደበት አርክሶ አልቆመም። ነገ ወጣት ወደ ሚሆኑ ሕፃናት ሁለተኛው ደረጃ።

እናት አባቱን በመታዘዝና በማክበር ቅድስና ለማግኘት ከሚተጋው ወጣት ባላነሰ መልኩ ወላጆቹን እየረገመ የሚረክሰው ጎበዝ በዝጊት። የአንደበት ኃጢአት የ21ኛው ክፍለ ዘመን ወጣቶች ፈተና ሆኗል። የምዕራባውያንም ሆነ ዐረባውያን «የባህል ወረራ» አገራዊና ባህላዊ እሴቶችን በማሳጣት አልተወሰነም። ሃይማኖታዊ ጉዟችንም ላይ መሰናክሎችን እያኖረ ነው። ወሪ/ት

ክርስቲና እንዲህ ነበር ያለች ወ፡ - «The so called modern life has changed the time table of every body. For instance some sunday people want to sleep. They don't want to get up and go to church. They will go and make some sport instead of going to church. I have seen here in Addis Ababa at 4 in the sunday morning people who were running on the street. I don't know these people go to church or not. But I could notice that it is the influence of western life - ዘመናዊ ተብዬው ሕይወት የብዙዎችን ጊዜ አነዋወር ለዋውጦታል። ለምሳሌ፡- በአንዳንድ ሰንበታት ሰዎች ተነሥተው ወደ ቤተ ክርስቲያን ከመሔድ ይልቅ መተኛት ይፈልጋሉ። ወደ ቤተ ክርስቲያን በመሔድ ፋንታ አንዳንድ የአካል እንቅስቃሴ ይሠራሉ። እሎቱ ማለጻ ዐሥር ሰዓት በአዲስ አበባ ነጻናዎች ላይ ሰዎች እየርጡ እንደ ነበር አይቻለሁ። ይህ ሁሉ ግን የምዕራባውያን ተጽዕኖ እንደ ሆነ ሳስተውል ቻያለሁ።» ትላለች።

«የምትውላቸው ጓደኞች ማንነት በወጣትነት ለሚኖር የቅድስና ሕይወት የጎሳ አስተዋፅኦ አለው። ጓደኞችህ እግዚአብሔርን የሚፈሩ ከሆኑ ሕይወቱን ትኖር ዘንድ ያበረታቱሃል። አለበለዚያ ችግር ነው» የወጣት አበባው አስተያየት ነበር። ጓደኛ ሞረድ ነው። በመልካም አለበለዚያም በከፋ ይሰልሃል። መዝ.17/18+25-26። በከፋ ባልንጀራ ተሰሎ ከቅድስና ላለመለየት መጠንቀቅ በጎ ነው። «ከባልንጀሮቻችሁ ተጠንቀቁ» ተብሏልና። ኤር.9+4። ሔዋን ከአዳም ጋር በመልካም ባልንጀርነት ላለች የቅድስና መጻዛዋ ገነትን ያውድ ነበር። ከአባብ ጋር የጀመረችው ባልንጀርነት ግን የቅድስና መጻዛዋን አሳጣት። ዘፍ.3+12-4። በእምነት ከሚመስሉት እስራኤላውያን ባልንጀሮቹ ጋር ሲውል ቅድስናን አጥብቆ ይከተል የነበረው ሳምሶን ከፍል ስጤማውያን ሴቶች ጋር በመሠረተው ግንኙነት ቅድስናውን አጣ። በመልክ፡- «ለእግዚአብሔር የተለየ ናዝራዊ ይሆናልና» ተብሎለት ነበር። መላ.13+5። ቅድስና ናዝራዊነት ነውና። ራሱም «ከእናቴ ማጎፀን ጀምራለሁ እንጂ አብሔር የተለየሁ ነኝ» ብሎ ነበር። መላ.16+17። ቅድስና ለእግዚአብሔር መለየት ነውና። አብሮ የዋላቸው ጓደኞቹ ግን ቅድስናውን እንዲጠገኑ ምክንያት ሆኑ። እርሱም ቃላቸውን በመፈጸም ተባብረ። በቅድስና ዘመኑ የነበረው ጉልበት ከቅድስና ሕይወት በራቀ ጊዜ ርቆታል። ይህ እውነት ዘወትር ይኖራል። ወጣቶች ከቅድስና ሕይወት በራቅን ቁጥር መንፈሳዊ ጉልበታችን ይከፍላል። ቀስ በቀስ ደግሞ የሥጋ ጉልበታችን ይቀልጣል። ከጻዊት ጋር የዋለው የናታን እውነተኛ ፍቅርን በሥራና በእውነት ሲ

«ቅድስናችንን ከየትኛውም የሰዶሚ ደረጃ ጋር ማሳመድ ስለብን።»

ሰባቱ ኪዳናት

ባለፈው እትማችን ሰባቱ ኪዳናት የሚገኙበትን የመጽሐፈ ኪዳን ቀዳማዊን 59 አንቀጾች ዝርዝር ይዘት፣ የሰባቱ ኪዳናትን ማንነት ተመልክተናል። በዚህ እትማችን ደግሞ ከሰባቱ ኪዳናት አንዱ የገነቡትን የዘወትር ኪዳናት ይዘት እንዳሰላለን። መልካም ንባብ።

በዘወትር መጽሐፈ ኪዳን ውስጥ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከልደት እስከ ዕርገት ያደረገው የማዳን ጉዞ በስፋት ተሰብሷል። «ቅዱስ እግዚአብሔር፣ ቅዱስ ኃይል፣ ቅዱስ ሕይወት ዘሊ ይመውት ዘተወልደ እግርያም እም ቅድስት ድንግል ተወላላነ እግዚአብሔር፣ ቅዱስ እግዚአብሔር፣ ቅዱስ ኃይል፣ የማይሞት ሕይወት፣ ከቅድስት ድንግል ግርያም የተወለደ፣ አቤቱ ይቅር በለን።» ይህ እንግዲህ ከድንግል ግርያም የተወለደው መድኃኒን ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ኃይል ነቱ፣ ሕይወት፣ ዘላለማዊነቱ፣ ክብር ነቱና ገናኖቱ የተገለጸበት ነው። በእጠቃላይ ኃይልነቱ፣ ዘላለማዊነቱ፣ ጌትነቱ ሁሉ የተለየ እንደ ሆነም ያሰረዳል። ሰው ኃይል፣ ልዩ፣ ክብር፣ ገናኖ... ቢባል የተለየ የባሕርይ ገንዘብ ሳይሆን ከእግዚአብሔር በገደል በትሩፋት የሚቸረው ነው።

በዚህም ላይ የሰውን ልጅ ሀብታም ቢሉት ድንገት፣ ጸድቅ /እውነተኛ/ ቢሉት ሐሰት፣ ኃይል ቢሉት ድካም ይሰማማዋል። እግዚአብሔር ግን ድንገት የሌለበት ባዕል ጸጋ፣ ሐሰት የሌለበት እውነተኛ፣ ድካም የሌለበት ኃይል ነው። ይህ ኃይል አምላክ በሰው ልጅ የፍቅር ሰንሰለት ተስቦ እኛን መውደዱና ማፍቀፍ ለሞት አድርጎታል። «ፍቅር ስሐብ ለወልድ ኃይል እመንበሩ ወአብጽሐ እስከ ለሞት፣ ኃይል ወልድን ፍቅር ከዘፋኑ ሳበው እስከ ሞት አደረሰው።» /ቅዱስ ግርያም/። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም «ለመስቀል ሞት እንኳ የታዘዘ ሆነ» /ፊልጶ.2፣8/ ሲል እንደ ገለጸው ጌታችን ለእኛ ፍቅር ሲል ለአምላክነቱ የማይገባውን ሕማምና ሞት ተቀብሏል።

አይሁድ እንደ አንባሳ ሲያገሩ እንደ ግስግስ ሲገኙ በነበረበት በዕለተ ሞቱ የቀርጥ ቀን ወዳጆቹ የሴፍና ኒቆዳሞስ የአይሁድን ትችትና ግድያ ሳይሰቀቁ የጌታችንን ቅዱስ ሥጋውን ከቅዱስ መስቀሉ አውርደው የሴፍ ለራሱ ባዘጋጀው አዳስ መቃብር ለመቅበር ይቀርባሉ። እነርሱም ተፈትደላቸው ከመስቀል ካወረዱት በኋላ። «ሞትከኑ መንገድ ለሆነው ለምውታን፣ ደክሞክኑ መጽንዖታቸው ለደኩማን፣ ሙታንን የምታሥናሳቸው ሞት ከን /ሞትከኑ ወይ/፣ የደከሙትን የምታጽናቸው ደክሞክን /ደክሞክ ወይ/።» እያሉ ሲገንዙት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ዐይኖቹን ግልጥላጥ አድርጎ «እንደ ዕፍት ብእሱ ለምን እንዲህ እያላቸው ትገንዙኛላችሁ? ቅዱስ እግዚአብሔር፣ ቅዱስ ኃይል፣ ቅዱስ ሕይወት ዘሊ ይመውት... እያላችሁ ገንዙኝ» ብሏቸው በዚህ መልኩ እንዳመሰገኑት ተጽፏል። /መጽሐፈ ቅዱስ ንባብና ትርጓሜው፣ 1988 ዓ.ም፣ ገጽ 24/። ይህም ቃል ነገረ ሃይማኖትን ያስተነትናል።

ቅዱስ የሚለው ቃል መሠረታዊ መገኛው «ቀደስ» የሚለው የግእዝ ግስ ነው። በትርጉም ረገድ፡- ለየ፣ አከበረ፣ እነ ጸ፣ አመሰገነ የሚል ፍቺ ይኖረዋል። ታዲያ በመጽሐፈ ኪዳን «ቅዱስ እግዚአብሔር፣ ልዩ የሆነ እግዚአብሔር» በማለት የተቀመጠው ቃል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በኃይልነቱ የተለየ መሆኑን የሚገልጽ ነው። የጌታችን ልዩነቱ፣ ገዢ ነቱ እና ጌትነቱ እንደ ምድራውያን ነገሥታት በጉልበት፣ እንደ አሪት ካህናት በሀብት፣ እንደ ጣዖታት በሐሰት አይደለም። ገዢነቱ እና ጌትነቱ የባሕርይ ስለሆነ በተጥባብ ሥጋ ከተገኘ ማንኛውም ሥልጣንና የጌትነት ክብር የእርሱ የተለየ እንደ ሆነ ቃል ያሰረዳል።

«ልዩ ኃይል»- በሚል ገላጭ የተቀመጠው የእኛ አምላክ ኃይልነቱ ከኃይል መልካሚ እና ኃይል ሥጋዊ ተለይቶ የባሕርይ ነው። ስለ ኃይል መልካሚና ሥጋዊ የሉቃስ ወንጌል አንድምታ ምዕራፍ 1፣26 ይመልከቱ።

ቅዱስ ሕይወት- «ልዩ ሕይወት» እያሉ የሴፍና ኒቆዳሞስ እንዲገንዙት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ያዘዘው ቃል በውስጡ የሚከተለውን ፍሬ ነገር ያስጨብጠናል። በዚህ ዓለም ሕይወት እንስሳዊ /የእንስሳት ሕይወት/፣ ሕይወት ሰብአዊ /የሰው ሕይወት/ ሕይወት መልካሚ /የመላእክት ሕይወት/ አለ። የእንስሳት ሕይወት በተፈጥሮ ይሰጣል። በሞት ይወሰዳል እንደ ተወሰደም ይቀራል። የሰው ሕይወት በተፈጥሮ ይሰጣል። በሞት ይወሰዳል። በትንሣኤ ዘገባኤ ይመለሳል። የመላእክት ሕይወት በተፈጥሮ ይሰጣል። እንደ ተሰጠ ይቀራል። ምክንያቱም መላእክት እንደ ሰዎች እና እንስሳት ሥጋዊ ሞት የለባቸውም።

ጸ-ኑሴ ክብር- ለእግዚአብሔር ባሕርይ የሚሰማው ገጸተ ባሕርይ ናቸው። የሰውን ልጅ ንጹሕ ቢሉት ጸድቅና ኃጢአት ይሰማማዋል። ነጭ ልብስ፣ ጥቁር ቀለም፣ ቀይ ቀለም ቢቀበሉት ሁሉን ይቀበላሉ። ሰውም አንድ ጊዜ ወደ ኃጢአት አንድ ጊዜ ወደ ጸድቅ ሲል ይኖራል። ለእግዚአብሔር ባሕርይ ግን ጸድቅ እንጂ ኃጢአት አይሰማማውም። «እስመ ንጹሐት እማንቱ ጠባባየተሁ ለእግዚአብሔር ዘንገበለ ነውር።» እንዲል። «አንተ ግን አንተ ነህ። ከመንገድ አያልቅም።» እንዲል ቅዱስ ጳውሎስ ያዘገቡ። መዝ. 101፣27። ኃይል፣ ልዩ የሚይዩትና ዘላለማዊ ለሆነው እግዚአብሔር ምልጃ እንደ ሚቀርብለት በመጽሐፈ ኪዳን እንዲህ በማለት ተገልጿል። «ተወላላነ እግዚአብሔር ይቅር በለን።» ይህ ቃል ኢየሱስ ክርስቶስ ምሕረት /ይቅርታ/ የሚጠየቅ መሆኑን ያመለክታል። በዚህ ላይ ሊተኮር የሚገባው ነገር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ

ምልጃ የሚቀርብለት፣ የሰዎችን ጸሎት ተቀብሎ ይቅርታ የሚያደርግ ቸር አምላክ መሆኑን ነው።

ዘር ብእሱ ምክንያት ሳይሆነው ከድንግል ግርያም የተወለደው አምላክ ካችን መድኃኒኑ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ግዕዝ ሕፃናትን ሳያፈልስ፣ እንደ ሕፃን እያለቀሰ ጡት እየለመነ የድንግል ግርያምን ሐሊቦ ድንግልናዋን /የድንግል ናዋን ወተት/ እየጠባ አድጓል። በዚህም ዘመን የማይቆጠርለት አምላክ ዘመን ተቆጥሮለታል። 30 ዓመት ሲሆነው በባሪያው በቅዱስ ዮሐንስ እጅ በየርዳናስ ወንዝ ተጠምቋል። ስለዚህ በመጽሐፈ ኪዳን በድንገት ሥራ ቅደም ተከተል ልደቱን ሰብኮ ጥምቀቱን እንዲህ ሲል ያስከትላል። «ዘተጠምቀ በየርዳናስ፣ በየርዳናስ የተጠመቀ»

ታዲያ ክብር ይግባውና በየርዳናስ የተጠመቀው በራሱ በደል ኖሮበት፣ ለድምሳሴ ኃጢአት አለመሆኑን ሲያሰረዱ። «ኃይል፣ ልዩ ዘላለማዊ» ይለዋል። ይህ ጥምቀት የሚያስፈልገው ለእርሱ ሳይሆን ከጸጋ እግዚአብሔር ለተራቆተው የሰው ልጅ መሆኑን ማጤን ያሻል። ኃይል የሆነው አምላክ ለአርአያ /ለአብነት/ ተጠምቋል። ይሁንና እርሱ ግን ልዩ ኃይል፣ የማይሞት ዘላለማዊ ነው።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በጥምቀቱ ልጅነትን፣ በስቅለቱ ነጻነትን አስገኝቶልናል። በርባን ተፈቶ በፈንታው ክርስቶስ የተሰቀለው ስለዚህ ነው። የጌታችን ጥምቀቱና ስቅለቱ በመጽሐፈ ኪዳን በአንድ አንቀጽ ውስጥ ቀርቦዋል። «ዘተጠምቀ በየርዳናስ ወተሰቅለ ዲቦ ዕዕ መስቀል፣ በየርዳናስ የተጠመቀ፣ በእንጨት መስቀል ላይ የተሰቀለ ኢየሱስ ክርስቶስ ልዩ፣ ኃይል፣ ሕጃው ዘላለማዊ፣ አምላክ ነው።» ሮሜ.9፣9።

በዕለተ ስቅለቱ መድኃኒ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ አምላካዊ ምሕረቱን ለቋንጃ ቆራጩ ፈያታዊ ዘማን አድርጓል። ለቋንጃ ቆራጩ ሽፍታ ያደረገውን አምላካዊ ይቅርታውን መሠረት በማድረግ በዕንጨት መስቀል ላይ የተሰቀለው የባሕርይ አምላክ ለኃጢአት፣ ለበደልና ሙተላለፍ ምሕረትና ይቅርታ ሊጠየቅ እንደ ሚገባ ሲያመለክት። «ተወላላነ እግዚአብሔር፣ አቤቱ ይቅር በለን» ይላል። ከድንግል ግርያም የተወለደው፣ በየርዳናስ የተጠመቀው እና ለቤዛ ዓለም በመለዕልተ መስቀል የተሰቀለው አምላክ ይወዳቸው ለነበሩት ደቀ መዛሙርቱ እና ያገለግሉት ለነበሩት ቅዱሳት አንስት ብርሃን ትንሣኤን መግለጹ ይታወቃል። ዮሐ.21፣21። በመጽሐፈ ኪዳን ከሞሰት ቀን በኋላ ሞትን አሸንፎ መነሳቱን ሲያስተነትን እንዲህ ይለናል። «ዘተነሥሎ እመታን አመጣል»

ስት ዕለት፤ በሦስተኛው ቀን ከሙታን ተለይቶ የተነሣ፤ በማለት ብርሃነ ትንሣ ኢውን ይነገረናል።

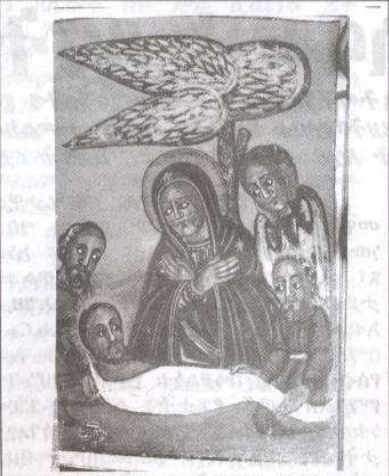
በፈጸመው ቤዛነት ለነፍሱም ለሥጋም ከሦ ትንሣኤውን ገሃድ ያደረገው ክርስቶስ ከትንሣኤው በኋላ በተለያዩ ጊዜያት ለደቀ መዛሙርቱ እየተገለጸ እያስተማራቸው እያጽናናቸው ቆይቶ በ40ኛው ቀን ወደ ሰማይ ዐርጓል። ቤተ ክርስቲያናችን የምትጠቀምበት መጽሐፈ ኪዳን ነገረ ዕርገቱን፤ ከባሕርይ አባቱ ከአብ ዕሩይ /እኩል፤ ትክክል/ መኾኑን ፍንትው አድርጎ ሲሰ ብክ «በምስጋና ወደ ሰማይ ዐረገ፤ በአባ ቱም ቀኝ ተቀመጠ።» ይላል።

በመጨረሻ ለጸድቃን ዋጋ ለጋጥ አን ፍጹ ሊሰጥ ቸሩ አምላክ ወደዚህ ዓለም እንደ ሚመጣ በነበረበት በትንቢት ተነግሯል። በሐዋርያትም ተሰብሷል። ይህን እውን ለማድረግ መምጣቱን ሲገልጽ ደግሞ፡- «ዳግመኛም በጌትነት ይመጣል በሐያዋንና በሙታን ለመፍረድ» ይላል። በጥቅሉ የመጽሐፈ ኪዳን መገቢያ ጌታ ከልደቱ እስከ ዕርገቱ ያደረገውን፤ ከዕርገቱ በኋላ ለፍርድ እንደ ሚመጣና የፍርድ ሥራ እንደ ሚሠራ ተብራርቶ ተቀምጧል።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በየዕለቱ በኪዳን ጸሎት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከልደት እስከ ዕርገት ያደረገውን የድንገት ሥራ ትሰብክለች። ነገረ ምጽአቱን ታዘክራለች። በዚህም ልደቱን፤ ጥምቀቱን፤ ጥቱን፤ ትንሣኤውን፤ ዕርገቱን፤ ዳግም ምጽአቱን እያሰቡ ይኖራሉ። ዘወትር ማለዳ ወደ ኪዳን ሲሔዱ በዕዝነ ልቡና ኪዳንን አድምጠው ከነፍሳቸው አዛምደው መመለስ ይጠበቅባቸዋል።

ኪዳን ዘመንፈቀ ሌሊት በምስጋና ይጀምራል። መንፈቀ ሌሊት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤውን የገለጠበት፤ የጌታ ጠላት የሆኑ አይሁድ ያፈናቡት እና በሌላ ወገን ደግሞ በምድር ያሉ ደቀ መዛሙርቱ እና በሲኦል ያሉ አጻም እና ልጆቹ የተደሰቱበት ነው። ስለዚህ በዚህ ክፍል በአብዛኛው «ምስጋና» ሲቀርብ እና ስተውላለን። «አቤቱ፤ ሁሉን ለፈጠርክ ለማትመረመር ለአንተ ሰውነታችንን እና ቀርባለን /እናስገባለን/። አቤቱ፤ የነገህ ምስጋናን እናቀርብላለን።» ከዚህ በማስከተል የኢየሱስ ክርስቶስን ሁሉን ዐዋቂነቱን፤ ኅያልነቱን፤ ቸርነቱን፤ ፈጣሪነቱን፤ የቅድመ ዓለም ልደቱን ይተነትናል። «የፍጥረቱ ሁሉ ልውቀት፤ ኅያል የምትሆን አንተ፤ ይቅርታህ የበዛ ፈጣሪ፤ ነፍሱን የፈጠርክ፤ ዓለም ላይፈጠር አስተድሞ ከአብየተ ወለደህ አንተን እናመሰግናለን።» ይላል።

እነዚህ የሕይወት ቃላት መሠረት የሚያደርጉት ቅዱስ መጽሐፍን ነው። በቅዱስ መጽሐፍ ለኢየሱስ ክርስቶስ ሰውነትን ማስገዛት እንደ ሚገባ ተነግሯል። «በሰማይና በምድር ከምድርም በታች ያልት ሁሉ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ይገበረከኩ ዘንድ።» /ፊልጵ. 2፣ 10/ እንዲሁ። ምስጋና የሚቀርብለት መሆኑ፤ ኅያልነቱ፤ ቸርነቱ፤ ፈጣሪነቱ በጥቅሉ «ዓለሙም በእርሱ ሆነ» ተብሎ

እ ዘገነኩስ በሰንጸናት በእንተኣነ ስምዳን አምላክነ መመድጋን /ጌታችንን እንደ ገነዙት/

ተገልጿል። ስለዚህ መጽሐፈ ኪዳን መሠረቱ መጽሐፍ ቅዱስ መሆኑን መገንዘብ ይስፈልጋል።

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር አብ ቃል መሆኑ፤ በቅዱሳን ላይ በረድኤት አድርጎ መኖሩ፤ በቅዱሳን መላእክት ምስጋና እንደ ሚቀርብለት፤ ምስጋና ይግባውና ዕሩቁ ብእሲ /ፍጡር/ አለመሆኑ፤ በፈጣሪነት የማይታዩ ፍጥረታትን መፍጠሩ፤ በሥጋዊ ጥበብ የማይ መረመር መሆኑ በገለጸ መልክ ቀርቧል። «የብቻው የአብ ቃል የምትሆን፤ በቅዱሳን አድርገዋል የሚኖር፤ አርምሞ ጽርዓት በፈለበት በሊቃን መላእክት ቃል የምትመሰገን፤ አለቆች ያሏቸው ሠራዊት መላእክት የሚያመሰግኑ፤ «በእጅ ያልተፈጠርክ፤ የማይታዩ ትን ፍጥረታት የፈጠርህ፤ የማትመረመር ፈጣሪ ንጹሕ ቅዱስ።» ይላል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የአብ ቃል ስለ መሆኑ ወንጌላዊው ቅዱስ ዮሐንስ፡- «በመጀመሪያ ቃል ነበር፤ ቃልም በእግዚአብሔር ሆኗ ነበር።» ይላል። ዮሐ1፣ 1። በቅዱሳን አድርጎ መኖሩን ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ ሲያስረዳ፡- «ከጥንት ጀምሮ እግዚአብሔር በብዙ ዐይነትና በበዙ ጎዳና ለአባቶቻችን ለነበረው ተናግሮአል።» /ዕብ.1፣ 1/ ማለቱ በነበረበት ላይ በረድኤት ማድረግ ይመለከታል። «ሁሉ በእርሱ ሆነ» በማለት ቅዱስ ዮሐንስ የሰበከውን መለኮታዊ ቃል በመጽሐፈ ኪዳን፡- «የሚታዩትንና የማይታዩትን ፍጥረታት የፈጠርህ። በማለት ማጠናከሩን መገንዘብ ይስፈልጋል።

እንግዲህ መጽሐፈ ኪዳን በመጀመሪያ የጌታን የድንገት ሥራ ከዘረዘረ በኋላ ለዚህ የቸርነት ሥራው መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ምስጋና እንደ ሚገባው ሲያመለክት፡- «አቤቱ፤ ፍጹም ምስጋና ለአንተ እናቀርባለን።» ይላል። በሰዎችና በእግዚአብሔር መካከል የነበረው የጥል ግድግዳ ፈርሶ በምትኩ ዕርቅ ሰላም መስፈን ሲተነትን ደግሞ፡- «እኛ ቤተ ሰዎችህ አገልግቶህን እናመሰግናለን» በማለት በምስጋና ጀምሮና ነገረድኅትን አመልክቶ በምስጋና ይደመድማል።

አምላክ ብርሃን የብርሃን አምላክ፡- በማለት የመጀመሪያው ክፍል ኢየሱስ ክርስቶስ ብርሃናትን የፈጠረ ወይም «ለይኩን ብርሃን፤ ብርሃን፤ ይሁን» /ዘፍጥ.1፣ 3/ በማለት የብርሃን አምላክ መሆኑን ይገልጻል። በጥንት ዘመን ደገኛው አብርሃም በጥበብ መንፈሳዊ አምላኩን መፈለጉ ይታመናል። በውኃ፤ በነፋስ፤ በእሳትና በወሐይ ያደረገው አምላኩን የመፈለግ ምርምር፡- «አምላክ ወሐይ ተናበረ፤ የወሐይ አምላክ ሆይ፤ ተናገረኝ» ከማለት አድርሶታል። በመጽሐፈ ኪዳን አብርሃም የተገነባው የብርሃን አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ መሆኑ ተገልጿል። ኢየሱስ ክርስቶስ የብርሃን አምላክ ብቻ ሳይሆን በአጠቃላይ የሕይወት መገኛ፤ የዕውቀት መጀመሪያ እርሱ ነው። ለሰዎች በሕይወት መመላለስ መሠረቱ እርሱ ነው። የዕውቀት ሁሉ መጀመሪያ ራሱ እግዚአብሔር እንደ ሆነ ሲያብራራ፡- «የብርሃን አምላክ ሆይ፤ የሕይወት መገኛ፤ የዕውቀት መጀመሪያ የሆኑት፤ ከደገኛው ክብር አስቀድሞ የዐረቦን ክብር የሰጠኝን፤ ነፍሱን የፈጠርህ» በማለት ተገልጿል። እነዚህ ኢየሱስ ክርስቶስን የሚገልጹ ቃላት መሠረታቸው ከላይ እንደ ተመላሰነው ቅዱስ መጽሐፍ ነው።

ኢየሱስ ክርስቶስ የብርሃን አምላክነቱን በደረቅ ግንባር ላይ ዐይን በመፍጠር፤ የሕይወት መገኛ መሆኑን ለማጠየቅ ከሞተ አራት ቀን የሆነውን አልጋር በማስነሣት፤ የዕውቀት መጀመሪያነቱን ሕጻናት እእምሮ የነበሩ ሐዋርያትን በዕውቀት መንፈሳዊ ማበልጸጉ ከላይ ለተገለጸው ፍሬ ነገር ዐይነተኛ ማላያ ይሆናል። ዮሐ.9፣ 5፤ ዮሐ.11፣ 25፤ 1ቆሮ.1፣ 36።

«መንፈስ ቅዱስን በመስጠት የሚጠቅም» ጌታችን፡- «እኔ እኩዳለሁ፤ አጽኖችን መንፈስ ቅዱስ እልክላችኋለሁ። እርሱ በመጣ ጊዜ ከመጀመሪያ ከእኔ ጋር ነበራችሁና ትመሰክራላችሁ» ብሎ እንደ ተናገረ ከባሕርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ጸጋን የሚሰጥ እርሱ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ሆነ የሚያመላክት ነው።

በማስከተል የተገለጸው ደገኛ ነገር ኢየሱስ ክርስቶስ ለትሑታን ጥበብን የሚገልጽ መሆኑ ነው። ሰዎች ጠቢብ ቢሳሉ ከእግዚአብሔር ባገኙት ዕውቀት ነው። የጸጋ ሁሉ መገኛ እግዚአብሔር ነው። በቅዱሳን ላይ በብ ሉይ ኪዳን በረድኤት በማደር ማስተ ማሩ፤ በሐዲስ ኪዳን ደግሞ በአካል ከሙት ሆኖ ማስተማሩ፤ የዓለም ሁሉ መነሻ መሆኑ እንዲሁም በትሑት ሰብ እና ሆነው የሚጸልዩ ምእመናንን ጸሎት የምትቀበል እርሱ እንደ ሆነ እና ለሌብ ተቀዳሚ ተከታይ የልወጠ የባሕርይ ልጅ እንደ ሆነ ሲያስረዱ፡- «የጥበብ መገኛ፤ የቅዱሳን ምመህር፤ ረዳት የምትሆን፤ የዓለም መሠረት፤ የንጹሐንን ጸሎት የምትቀበል ተቀዳሚ ተከታይ የሌለህ ወልድ ሆድ» ይለዋል።

«የንጹሐንን ጸሎት የሚቀበል» በማለት የተነገረው ቃል በንስሐ ከነጌ አት፤ ከቲምና በቀል በይቅርታ ንጹሐን

ነገረ ድኅነት

100ምህር ደጀኔ ሺፈራው/

በባረው አትማቶን፡- ማለትም በሐመር መጽሐት 13ኛ ዓመት ቀጥሮ ስደስት አትም ሳይ ገብስተን ወደ ቅዱስ ለጋነት ወይኑን ወደ ከቡር ደምነት ከሚሰጠውት የምስጋና ጸሎቶች መካከል የታላቁን አባት የቅዱስ ባስጠየቅን ጸሎት በሚገባ ተመልክተናል። በአሁኑ አትማቶን ደግሞ የተቀረውን በሚከተለው መልኩ ከነገረ ድኅነት አንጻር ሰማየት አንጻራለን። የምንጀምረውም ከጸሎተ መባሽ ዘሐዋርያት ነው።

ጸሎተ መባሽ ዘሐዋርያት

በዚህ ጸሎት ንፍቁ ካህን መሥዋዕቱን ዐሥራቱን ሰላሙሉ ሰዎች ይጻፋል። ከዚህም ጋር በማያያዝ ይኸን ሁሉ ለመስጠት እየፈለጉ ልባዊ ምኞት እያላቸው እጅ ሰላጠራቸው /በለ ቸገራቸው/ ሰዎችም ምኞታቸውን መባ አድርጎ እንዲቀበሉላቸው ይጻፋል። ዐሥራት ያለው ከዐሥራ መካከል አንዱ የእግዚአብሔር በመሆኑ ነው። ቀዳምያት የሚባለው ደግሞ፡- ከአዝመራው የመጀመሪያውን ፣ ከእንስሳትም ከልጅም ቀድሞ የተወለደውን ለእግዚአብሔር መስጠት ስለሚገባ ነው። መሥዋዕት የተባለው ደግሞ ለአማካኛው መሥዋዕት ለኢየሱስ ክርስቶስ ሥጋና ደም ለቅዱስ ቀርባኑ የሚሆን ሰንደውንና ወይኑን በማምጣታቸው ነው። ደጋግ ምእመናን መሥዋዕቱን ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚያመጡት ከዐሥር አንዱን /ዐሥራቱን/ ለእግዚአብሔር ከሰጡ በኋላ ከተቀረው ከዘጠኙ ላይ ነው። ይህም ትልቅ መሥዋዕትነት ነው። በለ እነርሱ በመስቀል ላይ ተሠውቶ ድኅነታቸውን ለፈጸመላቸው ጌታ የሚሰጡት ነገር የለም። ሕይወታቸውን፣ ገንዘባቸውን፣ ትዳራቸውን፣ ጊዜያቸውን፣ ዕውቀታቸውን፣ ጉልበታቸውን ሁሉ መሥዋዕት አድርገው ያቀርቡለታል። «እንግዲህ ወንድሞች ሆይ፣ ሰውነታችሁን እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝና ሕያው፣ ቅዱስም መሥዋዕት አድርጋችሁ ታቀርቡ ዘንድ በእግዚአብሔር ርኅራኄ አለምናችኋለሁ። እርሱም ለአለም የሚመች አገልግሎታችሁ ነው።» እንዲህ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ፡- ሮሜ.12፥1።

ዲያቆኑም «መባ ስለሚያገቡ

በመጽሐፈ ቅዱስ

ሰዎች ጸልዩ» ብሎ ያውጃል። በዚህን ጊዜ ሕዝቡ በጠቅላላ «የወንድሞችንና የእናቶችን የእኛንም መባና ቀርባን ተቀበል» እያሉ ይጻፋሉ። ንፍቁ ካህን ደግሞ ጸሎተ መባን ለሁለተኛ ጊዜ ይጻፋል። በቤተ ክርስቲያን የሚቀርበው መባ የኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ነው። ምክንያቱም መባ ማለት ስጦታ ማለት በመሆኑ ኢየሱስ ክርስቶስም አብ የሰጠን የአዲስ ኪዳን መባ ነው። ይኸንም ራሱ ጌታችን፡- «በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወደአልፍ።» በማለት ነገሮናል። ዮሐ.3፥16። ለምሳሌ፡- መባ ሆኖ የሚቀርበውን ጧፋን፣ ዕጣኑን ብንመለከት የምሳሌውን ትክክለኛነት ማረጋገጥ እንችላለን። ጧፍ እየነደደ /እየሞተ/ ለሌላው ብርሃን ይሆናል። ክርስቶስም በመስቀል ላይ ሞቶ የሕይወት ብርሃን ሆኖልናል። እርሱም «እኔ የዓለም ብርሃን ነኝ።» ብሏል። ዮሐ.8፥12። ዕጣኑም በእሳቱ እየተቃጠለ /እየሞተ/ መጻዕት ይሰጣል። ክርስቶስም በመስቀል ላይ ሞቶ መጻዕት ሆኖልናል። ቀዳምያቱም ለኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ነው። ምክንያቱም ኢየሱስ ክርስቶስ ለአብም ለእናቱ ለድንግል ማርያምም ተቀዳሚ የበኩር ልጅ ነውና። ማቴ.1፥25፣ ሉቃ.2፥7፣ ዕብ.1፥6።

ጸሎተ እንጮራ

ጸሎተ እንጮራ ማለት ጸሎተ ኅብስት ማለት ነው። ይኸን ጸሎት የሚጻፈው ዋናው ካህን ነው። የሚጻፈውም በኅብስቱና በወይኑ ላይ ነው። «መምህራ ኢየሱስ ክርስቶስ ሆይ፣ ከቀዳማዊ አብ ጋር አንድ የምትሆን ንጹሕ የሚሆን የአብ ቃል የማሕየዊ መንፈስ ቅዱስም ቃል ከሰማያት የወረደህ የሕይወት ኅብስት አንተ ነህ። በለ ዓለሙ መዳን ነውር የሌለበት መሥዋዕት እንደትሆን መናገርን አስቀደምህ።» የሚለውን ኃይል ቃል እየጠቀሰ ይማልጻል። ይህም «በመጀመርያው ቃል ነበረ።» ዮሐ.1፥1። «ከሰማይ የወረደ ሕያው ኅብስት እኔ ነኝ።» /ዮሐ.6፥51/ ከሚለው የወንጌል ቃል ጋር አንድ ነው። «አስቀድመህ ተናገርክ» ማለቱም አስቀድሞ በነቢያት አድርጎ መናገሩን ማናገሩን ለመጥቀስ ነው። ይኸውም ነቢዩ ኢሳይያስ፡- «ተጨነቀ፣ ተሳቀየም እፉንም አልከፈተም፣ ልመታረድ እንደ ሚነዳ ጠቦት፣ በሽላችሁ ፊት ዝም እንደ ማል በግ፣

እንዲሁ አፋን አልከፈተም።» ብሎ መናገሩን ለማመልከት ነው። ኢሳ.53፥7። «ነውር የሌለበት» በማለትም በባሕርይ ንጹሕ መሆኑን ይመልከታል። ይህ ሁሉ የሚያመለክተው ነገረ ድኅነትን ነው። በአጠቃላይ አነጋገር መጥምቀ መለኮት ቅዱስ ዮሐንስ፡- «እነሆ የዓለምን ኃጢአት የሚያስወግድ የእግዚአብሔር በግ።» በማለት ከመሰከረው ጋር አንድ ነው። ዮሐ.1፥29።

ካህኑ በዚህ ጸሎት የሚማፀነው ኅብስቱ ተለውጦ ሥጋ መለኮት ወይኑም ተለውጦ ደመ መለኮት እንዲሆንለት ነው። ከዚህ በኋላ ኅብስቱንና ጸዋውን በማገፈድ እየሸፈነ «ሦስት መዓልት ሦስት ሌሊት በውስጡ በኖርህበት መቃብር አምሳል በዚህ በተባረከ ጻሕል ላይ አኖርን። እጆቼንም ሥጋህን እንደ ንዝቱት እንደ ዮሴፍና እንደ ኒቆዲሞስ እጆች አድርጋቸው።» የሚለውን የመግነዝ ጸሎት ይጻፋል። በዚህም ጻሕሉ የመቃብሩ ማገፈዱ ደግሞ የመግነዙ ምሳሌ መሆኑን አስረድቷል። በጸሎቱም ዮሴፍን እና ኒቆዲሞስን አንሥቷል። እንደ እነርሱ እንዲያደርገውም ተማሪናል። ዮሴፍ፣ ኒቆዲሞስ ጌታን ያገኘው መከራ ሁሉ እኛን ያገኘናል ብለው ሳይፈሩ ከጸላጠስ ተካሰው፣ ከመስቀል አውርደው «ሞትን ያሸናፊው ሆይ፣ ያንተ ሞት ምን ዐይነት ሞት ነው?» እያሉ ከማድነቅ ጋር ገንዘብታል። ስመውታል። አክብረው ታል። ጌታም በመለኮቱ ሕያው እንደ ሆነ ለማጠየቅ ዐይኑን ግልጽጽ ጽ አድርጎ «ዮሴፍ ኒቆዲሞስ ሆይ፣ ሥጋዬን እንደ ሳማችሁ፣ እንደ ገነዛችሁና እንደ ከበራችሁ እኔም በሰማይ አስማችኋለሁ። አክብራችኋለሁ» ብሏቸዋል። ካህኑ ፍትሐት ዘወልድን ካንበበ በኋላ ዋናው ዲያቆን በእንተ ቅድሳት የሚለውን የምልጃ ጸሎት ይጻፋል።

ጸሎተ ዕጣን

ዲያቆኑ የምልጃውን ጸሎት ከጨረሰ በኋላ፡- ዋናው ካህን አምስት ቆቀር ዕጣን አዘጋጅቶ እየባረከ ጸሎተ ዕጣንን ይደግማል። በጸሎቱ ውስጥም፡- «የወዳጅህን የአቤልን ቀርባን፣ የሔኖክንና የኖሳን የአብርሃምንም መሥዋዕት፣ የአርኑንና የሳሙኤልን የዘካርያስንም ዕጣን እንደ

ወደድሀ እንዲሁም ይህን ንጹሐን ዕጣን ከኔ ተቀበል።» እያለ ይማፀናል። ይህም ወደ አቤልና ወደ መሥዋዕቱ እንደ ተመለከትክ ወደ እኔና ወደ መሥዋዕቱ ተመልከት ማለቱ ነው። ዘፍ.4፥4። ኖሳን በተመለከተም፡- «ኖሳም ለእግዚአብሔር መሠዋዕትን ሠራ፤ ከንጹሐም እን ስላ ሁሉ ከንጹሐን ወፎችም ሁሉ ወሰደ፤ በመሠዋዕትም ላይ መሥዋዕትን አቀረበ። እግዚአብሔርም መልካሙን መጻዕ አሸተተ።» ተብሎ ተጽፏል። ዘፍ.8፥20። የሌሎችም ይኸንኑ የመሰለ ነው። ምሳሌነታቸውም ጌታችን ለድኅነተ ግለሰብ በመስቀል ላይ ለፈጸመው መሥዋዕትነት ነው። የመሠዋዕት ምሳሌነት ደግሞ በቀራንዮ ለተተከለው መስቀል ነው። በመጨረሻም፡- «ነባቢት መሥዋዕትን ወደ ውስጠኛዬቱ መጋረጃና የዘላለም ማደሪያ ወደ ምትኸን ወደ ቅድስተ ቅዱሳንም ውስጥ የምታገባ የበረከትን መሥዋዕት እን ሠዋ ዘንድ ስጠን።» ብሎ ይጨርሳል። ትርጉሙም፡- «ምስጋና ወደ ሚነገርበት ቤተ መቅደስ፤ አንድም ቅዱስ፤ ቅዱስ፤ ቅዱስ ተብላህ ወደ ምትመሰገንበት መንግሥተ ሰማያት የምታገባ መክበሪያ ነባቢ የምትሆን /የምትናገር/ መሥዋዕትን /ሥጋህን እና ደምህን/ በባለሚልነት ሁኔታ እንሠዋ ዘንድ መሠዋዕትን ስጠን።» ማለት ነው። ሥጋውን እና ደሙን ነባቢት መሥዋዕት ማለቱ ሕያው መለኮት የተዋሐደው በመሆኑ ነው።

ከዚህ በኋላ ካህኑ መብራት የያዘውን ዲያቆን ከፊት አስቀድሞ የቅዱስ ጳውሎስን መጽሐፍና መስቀል የያዘውን ዋናውን ዲያቆን ደግሞ ከኋላ አስከትሎ ሦስት ጊዜ ታቦቱን ይዞራል። ሦስት ጊዜ መሆኑ የሥላሴ ምሳሌ ነው። መብራት የያዘው ዲያቆን የዮሐንስ መጥምቅ ምሳሌ ነው። ቄሱ የጌታ፣ ከኋላ የሚከተለው ዲያቆን ደግሞ የእስጢፋኖስ ምሳሌዎች ናቸው፤ ምክንያቱም ከጌታ ስድስት ወር ተቀድሞ መጥቶ መንገድ የጠረገ መጥምቅ መለኮት ቅዱስ ዮሐንስ ነውና፤ ከጌታም በኋላ ከሌሎቹ ቀድሞ ሰማዕትነትን የተቀበለው ሊቀ ዲያቆናት ቅዱስ እስጢፋኖስ ነውና።

ካህኑ በዑደቱ ጊዜ፡- ቅድስት ቤተ ክርስቲያንን፣ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳቱን፣ ሊቀ ጳጳሱን፣ ኤጲስ ቆጶሳቱን፣ ቀላውስቱን፣ ዲያቆናቱን፣ ምእመናንን፣ በቀናች ሃይማኖት ሁኔታ የሞቱትንና ያረፉትን፣ የቤተ ክርስቲያንን አባቶች በጸሎቱ ያስባል። ይህም የሚገባ ነው። ምክንያቱም አባቶች ልጆቻቸውን በጸሎት

ደጋግ ምእመናን መሥዋዕቱን ወደ ቤተ ክርስቲያን የሚያመጡት ከዐሥር አንዱን /ዐሥራቱን/ ለእግዚአብሔር ከሰጡ በኋላ ከተቀረው ከዘጠኙ ላይ ነው። ይህም ትልቅ መሥዋዕትነት ነው። ስለ እነርሱ በመስቀል ላይ ተሠውቶ ድኅነታቸውን ለፈጸመላቸው ጌታ የሚሰሰቱት ነገር የለም። ሕይወታቸውን፣ ገንዘባቸውን፣ ትዳራቸውን፣ ጊዜአቸውን፣ ዕውቀታቸውን፣ ጉልበታቸውን ሁሉ መሥዋዕት አድርገው ያቀርቡለታል።

እንደ ሚያሰቡ ሁሉ ልጆችም እስከ ፓ ትርያርክ ድረስ ያሉትን አባቶች በጸሎት ማሰብ አለባቸው። ለምሳሌ፡- ጳድቁ ካህን ዘካርያስ ወደ ቤተ መቅደስ ገብቶ በሚጸልይበት ጊዜ በውጭ የቆሙት ሕዝብ፡- «መሥዋዕቱን ተቀበልለት፤ ባላውቀው ኃጢአት አትቅ ሠፈው፤» እያሉ ይጸልዩለት ነበር። ሉቃ.1፥10። ይኸን በተመለከተ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ፡- «ከማመስገን ጋር በጸሎት እየነቃችሁ ለእርሱ ትጉ፤ በዚያን ጊዜም ስለ እርሱ ደግሞ የታሰርሁበትን የክርስቶስን ምሥጢር እንድነግር እግዚአብሔር የቃሉን ደጅ ይከፍትልን ዘንድ ስለ እኛ ደግሞ /ስለ አባቶች/ ጸልዩ፤ ልናገር እንደ ሚገባኝ ያህል እገልጠው ዘንድ ጸልዩልኝ።» ብሏል። ቁላ.4፥2-4። በኤፌሶን መልእክቱም፡- «በጸሎትና በልመናም ሁሉ ዘወትር በመንፈስ /ከላባችሁ/ ጸልዩ፤ በዚህም አሳብ ስለ ቅዱሳን /ስለ ደጋግ ሰዎች/ ሁሉ እየለመናችሁ በመጽናት ሁሉ ትጉ፤ ደግሞ የወንጌልን ምሥጢር /ትርጓሜ/ በግልጥ እንዳስታውቅ አፌን በመክፈት ቃል ይሰጠኝ ዘንድ /ኃይለ ቃል ተሰጥቶኝ አፌን ሞልቴ እናገር ዘንድ/ ስለ እኔ ለምኑ፤ ስለ ወንጌልም በሰንበለት መልእክተኛ የሆንሁ፤ መናገር እንደ ሚገባኝ ስለ እርሱ በግልጥ እናገር ዘንድ ለምኑ።» ብሏል። ኤፌ.6፥18-20።

ንስግድ

ካህኑ በጸሎት በብራኬ ያከበረውን ዕጣን እያጠነ በመንበሩ ፊት ሦስት ጊዜ እየሰገደ «ንስግድ» እያለ ሕዝቡን በዜማ ያዝዛል። ሕዝቡም፡- «ሦስት ሲሆኑ አንድ ለሚሆኑ ለአብና ለወልድ ለመንፈስ ቅዱስም።» እያለ በዜማ ይመልሳል። ከዚህም ቀጥለው በመቀባበል፡- «የመለኮት ማደርያ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ሰላም ላንቺ ይገባል። አምላክን የወለድሽ ድንግል ማርያም ለምኒልን። ቡሩክ ከቤተ መቅደስ የተቀበላትን የእሳትን ፍሕም የተሸከምሽ የወርቅ ጥና አንቺ

ነሽ። ኃጢአትን የሚያስተሠርይ፤ በደልንም የሚያጠፋ ይኸውም ካንቺ ሰው የሆነ የእግዚአብሔር ቃል ነው። ራሱን መሥዋዕትና ዕጣን አደርጎ ላባቱ ያሳረገ። ይኸውም ካንቺ ሰው የሆነ የእግዚአብሔር ቃል ነው። ክርስቶስ ሆይ ፣ቸር ሰማያዊ ከሚሆን አባትህ ጋር ከማሕዋዊ ቅዱስ መንፈስህም ጋር እንሰግድልሃለን። መጥተህ አድነሽ ናልና።» ይላሉ።

ካህኑ የሚያጥንበት ጥና የእ መቤታችን፣ ፍሕሙ የመለኮት ፣ ዕጣኑ የተሰበሰበ ምሳሌዎች ናቸው። በጥናው ውስጥ ፍሕሙ ዕጣኑን መዋሐዱ፣ በድንግል ማርያም ማሳፀን መለኮት ሥጋን መዋሐዱን ያመለክታል። ጥናው ከላይ መያገው አንድ ሆኖ ሦስት ሐብል አለው። መያገው አንድ መሆኑ የአንድነት ምሳሌ ሲሆን ሐብሉ ሦስት መሆኑ ደግሞ የሦስትነት ምሳሌ ነው። ሥላሴ በመለኮት አንድ በስም፤ በአካል፤ በግብር ሦስት ናቸውና።

በዚህ ክፍል ጌታችን አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ድኅነተ ግለሰብ ለመፈጸም እንደ ንጹሕ ዕጣን መሥዋዕት ሆኖ ራሱን እንዳሳረገ ይናገራል። ጌታችን ድኅነተ ግለሰብ የፈጸመው ራሱ መሥዋዕት አቅራቢ፣ ራሱ መሥዋዕት ፣ ራሱ መሥዋዕት ተቀባይ ሆኖ ነው። «ለአባቱ ያሳረገ።» ሲል «መሥዋዕትን የሚቀበል አብ ብቻ ነው።» ማለት አይደለም። አብም ወልድም መንፈስ ቅዱስም መሥዋዕት ተቀባይ ናቸው። ጌታችን በወንጌል፡- «እኔ እና አብ አንድ ነን።» ያለው ለዚህ ነው። ዮሐ. 10፥30። «ለአብ ያሳረገ።» ሲል በአብ ህልውና ወልድ መናፍን መርሳት አይገባም። «አብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ህልው ነው። /አለ/። ወልድም በአብ በመንፈስ ቅዱስ

ሀልው ነው። መንፈስ ቅዱስም በአብ በወልድ ሀልው ነው። አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ በሀልውና /በእኛደር/ አንድ ናቸው። የሚያሰኘው ምሥጢር ይህ ነው። ራሱ ጌታችንም በወንጌል ፡- «እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ አታምኑም? ... እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ እመኑኝ።» ብሏል። ዮሐ.14 ፡10-11። እንግዲህ፡- «ለአባቱ ያሳረግ» ማለት የኢየሱስ ክርስቶስን መሥዋዕትነት አብ የወደደውና የፈቀደው መሆኑን ያመለክታል። ለዚህም ነው፡- ጌታችን፡- «አባት ሆይ፡ ብትፈቅድ ይህችን ጽዋ ከእኔ ውሰድ፤ ነገር ግን የእኔ ፈቃድ አይሁን የአንተ እንጂ።» ማለቱ ነው። ይህም በፈቃድ አንድ መሆናቸውን ያረጋግጥልናል። ጌታችን በመስቀል ተሰቅሎ ከመሞቱ በፊት ከባሕርይ አባቱ ከአብና ከባሕርይ ሕይወቱ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር አንዲት በሆነች ሲቃዱ እንደ ሚሞት ሲያጠይቅ፡- «ኅፍሴን ደግሞ አነሣት ዘንድ /ነፍሴን ከሥጋዬ አዋሕጄ አነሣት ዘንድ/ አኖራለሁና /እሞታለሁና/... እኔ በፈቃዴ አኖራ ታለሁ እንጂ /እሞታለሁ እንጂ/ ከእኔ ማንም አይወስዳትም /የምሞተው ያለ ፈቃዴ አይደለም። ላኖራት ሥልጣን አለኝ፤ ዳግምም ላነሣት ሥልጣን አለኝ።» ብሏል። ዮሐ. 10፡17-18።

ቅዳሴው ስለ ክርስቶስ መሥዋዕት መሆን ከተናገረ በኋላ ዓለምን ለማዳን ሲል ወደዚህ ዓለም በመምጣቱ ከአብ ከመንፈስ ቅዱስ አለማነሱን ሲናገር ፡- «ከአብ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር እንሰግድልሃለን።» ብሏል። ከዚህ በኋላ ካህኑ አራቱን ማእዘን ያጥናል። ሴቶቹንም ወንዶቹንም ይባርካል። ካህናቱንም እያጠነ፡- «ቄሱ አባቴ ሆይ፤ ክብርት በሙትሆን በጸሎትህ ታስበኝ ዘንድ አለምንሃለሁ።» ይላቸዋል። እነርሱም፡- «የመልክ ጼዴቅን መሥዋዕት፤ በበኩር ቤተ ክርስቲያን የሚኖሩ የእርዳና የዘካርያስንም መሥዋዕት እንደ ተቀበለ እግዚአብሔር መሥዋዕትህን ይቀበል፤ የዕጣንህንም መዓዛ ይቀበል፤ ከህንትህንም በእውነት ይጠብቃት።» ብለው ይመልሱለታል። መሥዋዕቱ ራሱ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው፤ ዕጣኑም እርሱ ነው። ካህኑ አራቱን ማእዘን ካጠነ በኋላ ወደ ቤተ መቅደስ ተመልሶ አንድ ጊዜ መንበሩን ይዞራል። ቀጥሎም በሥጋ ወደሙ ላይ ሦስት ጊዜ እያዞረ ይጥናል። ይህም ከሥጋውና ከደሙ መዓዛ መለኮቱ እንዳልተ-

ለየው ለማጠየቅ ነው። ከዚህ በኋላ ንፍቁ ካህን «እግዚአ አእምሮ»ን ያነባል። በንባቡ ውስጥም በመስቀል ላይ የተፈጸመውን ድንገት ለመግለጥ፡- «በመስቀልህም ሁልጊዜ እንመካ ዘንድ።» የሚለውን ኃይል ቃል ይናገራል። ከእርሱም በመቀጠል፡- ነገር ድንገትን የሚመሰክሩ ከጳውሎስና ከሌሎች ሐዋርያት መልእክት እንዲሁም ከግብረ ሐዋርያት ተውጣጥቶ ይነበባል። ምንባባቱ ከተነበቡ በኋላ ቄሱ በታቦቱ ፊት ቆሞ፡- «እግዚአብሔር አምላክን ዘተወከፍከ መሥዋዕተ አቡነ አብርሃም። ወሆንተ ይስሐቅ ወልዱ ዘአስተዳሎክ ወአውረድከ ሎቱ ቤዛሁ በግዓ። ከግሁ ተወከፍ እግዚአ መሥዋዕትነ ወመዓዛ ዝንቱ ዕጣንን። የአባታችንን የአብርሃምን መሥዋዕት የተቀበለህ አምላካችን እግዚአብሔር ስለ ልጁ ስለ ይሥሐቅም ፈንታ ቤዛ ሊሆነው በጉን አዘጋጅተህ ያወረድህለት አቤቱ፤ እንዲሁ መሥዋዕታችንን እና የዚህን የዕጣናችንን መዓዛ ተቀበል።» እያለ ይማግራል።

አባታችን አብርሃም ልጁን ይሥሐቅን ለመሠዋት በመሠዊያ ላይ ባጋደመው ጊዜ፡- እግዚአብሔር ስለ ይሥሐቅ ፈንታ የሚሠዋውን በግ ሰጥቶታል። አብርሃም ልጁ ይሥሐቅ «የሚሠዋው በግ የት አለ?» ብሎ ለጠየቀው ጥያቄ፡- «በጉን እግዚአብሔር ያዘጋጃል።» ብሎ እንደ እምነቱ ተደርጎለታል። እግዚአብሔር ባመለከተው ጊዜ ቀንዶቹ በዕዕ ሳቤቅ የተያዘ በግ አግኝቶ በይሥሐቅ ፈንታ ሠውቶታል። ለይሥሐቅ ቤዛ ሆኖ የተሠዋው በግ ለቤዛ ዓለም በመስቀል ላይ ለተሠዋው አምላክ ለኢየሱስ ክርስቶስ ምሳሌ ነው። ዕዕ ሳቤቅ ደግሞ የእመቤታችን ምሳሌ ናት። ለዚህ ነው ቄሱ አብርሃምንና መሥዋዕቱን እያነሣ የሚማግሰው።

ዝ ውእቱ

ቄሱ «ደንገትን የምንለምንኸ ክብርን የተመላሽ ቅድስት ሆይ፤ ደስ ይበልሽ።» እያለ ወላዲተ አምላክ ድንግል ማርያም እንድታማልደው ከተማግሰ በኋላ፡- «ዝ ውእቱ ጊዜ ባርኮት ወዝ ውእቱ ጊዜ ዕጣን ጎሩይ ጊዜ ስብሐቱ ለመድኃኒነ መፍቀሬ ሰብእ ክርስቶስ። የማመሰገን ጊዜ ይህ ነው፤ ሰው ወዳጅ መድኃኒታችን ክርስቶስን ማመስገኛ ጊዜ የተመረጠ የዕጣን ጊዜም ይህ ነው።» ሕዝቡም፡- «ማርያም ዕጣን ናት፤ ዕጣን እርሱ ነው፤ በማገገንዎ ያደረገው ከተመረጠ ዕጣን ሁሉ የሚሸት ነውና የወለደችው መጥቶ እዳነን።» ይላል። እመቤታችን ዕጣን መባሏ መዓዛ ድንግልናዋን ያመለክታል።

ጌታችን ደግሞ ዕጣን መባሉ ከላይ እንደ ተገለጠው ስለ መሥዋዕትነቱ ነው። አንድም ምዕዘ ባሕርይ መሆኑን ይገልጻል። ለአዳም ልጆች በሙሉ በቤዛነቱ መዓዛ ሕይወት የሆነን ዕጣን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። በአዳም ምክንያት ሞት የሸተተው ዓለም ሕይወት የጎበኘው በኢየሱስ ክርስቶስ ነው።

በዚህ ክፍል ኢየሱስ ክርስቶስ መዓዛ ያለው ሽቱ እንደ ሆነ፤ ኃጢአትን እንደ ሚያስተሰርይ፤ ለቅዱስ ሚካኤል ምሕረት፤ ለቅዱስ ገብርኤል ብሥራት፤ ለድንግል ማርያም ሰማያዊ ህብት፤ ለቅዱስ ጳዊት ልቡና፤ ለንጉሥ ሰሎሞን ጥበብ፤ ለነቢዩ ሳሙኤል ነገሥታቱን እየቀባ የሚሾምበት የሸቱ ቀንድ፤ ለቅዱስ ጴጥሮስ የመንግሥተ ሰማያት መክፈቻ፤ ለቅዱስ ዮሐንስ ድንግልና፤ ለቅዱስ ጳውሎስም መልእክት እንደ ተሰጣቸው፤ እመቤታችን መዓዛ ያላት ሽቱ መሆኗንና የማገገንዎ ፍሬም ከዕጣን ሁሉ እንደ ሚበልጥ፤ እርሷንም አብ እንደ ወደዳትና ለልጁ ማደርያ እንድትሆን በቅድስና ሽልጥ እንዳስጌጣት፤ ለሙሴ ሕግ፤ ለአርን ክህነት፤ ለካህኑ ዘካርያስም የተመረጠ ዕጣን እንደ ተሰጣቸው ይናገራል።

ጌታችን ሽቱ መባሉ ራሱን የቻለ ምሥጢር አለው። አንደኛው ጌታ ምዕዘ ባሕርይ መሆኑን ያመለክታል። ሁለተኛው ደግሞ በብሉይ ኪዳን ዘመን የነበሩ ነቢያት እነ ሳሙኤል ሽቱ እየቀቡ ነገሥታቱን ይሾሙ እንደ ነበረ ይታወቃል። ይህም ምሳሌነት አለው። ምሳሌነቱም ጌታ ሁሉን የሚያከብርና የሚሾም መሆኑን ያመለክታል።

በበዓል ኅምሳ ማለትም ከትንሣኤ እስከ ጳራቅሊጦስ በ«ዝ ውእቱ» ፈንታ «ክርስቶስ ከሙታን ተለይቶ ተነሣ፤ ምቶ ሞትን አጠፋው፤ በመቃብር ላሉ የዘላለም ዕረፍት የሚሆን ሕይወትን ሰጠ።» ይባላል። ከዚህ በኋላ ኪዳን ይደርሳል።

ይቆየን ።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር

የማኅበረ ቅዱሳንን
ገጸ ድር ይጎብኙ
www.eotc-mkidusan.org

ሰማዕቱ አባ ገብረ እንድርያስ -የጦር መኩንን እና መነኮስ

ገጽ 1 ታችኛው በቀለ

አገራችን ኢትዮጵያ ያለ
ሃይማኖት የኖረችበት ጊዜ የለም።
በቤተ መንግሥትም ሆነ በቤተ
ክርስቲያን የሚገኙ የታሪክ መጻሕፍትና
መዛግብት ተጽፈው ተጠብቀው ከጊ
ዜያችን የደረሱት በቤተ ክርስቲያን ተ
ሊቃውንት ቅትልት /ተጋድሎ/ ነው።
ብዙ ሰዎች እግዚአብሔርን አገልግለው
ለአገራቸው መልካም ሥራ ሠርተው
ሰማቸው በትውልዱ ዘንድ ሕያው ሆኖ
ሲወደስ ይኖራል። የታሪክ ድርሳናትም
ይዘግቡታል። የታሪክ ድርሳናት
ከዘገባቸው ሰማዕታት አባቶች መካከል
አንዱ አባ ገብረ እንድርያስ ነው።

አባ ገብረ እንድርያስ በ15ኛው
ምእት ሁለተኛ አጋማሽ ላይ የኖረ
የደብረ ሊባኖስ ገዳም መነኮስ ነው።
አባ ገብረ እንድርያስ የቀድሞ ሥራው
ውትድርና ነበር። አባ ገብረ እንድርያስ
በ15ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የሐረሩ
ኤሚር ማጎፋድ በቤተ ክርስቲያንና
በክርስቲያኖች ላይ የደረሰውን መከራ
በመቃወም እንደ ሙሴ ከወገኖቹ ጋር
መከራ መቀበልን መርጦ ከማጎፋድ ጋር
ተዋግቶ ሰማዕትነትን ተቀብሏል።
ለመሆኑ አባ ገብረ እንድርያስ ማነው?
እነሆ፣ የዚህን ታላቅ አባት ታሪክ
እናስነብባችኋለን።

በዐፄ ልብነ ድንግል ዘመነ
መንግሥት /1500-1533 ዓ.ም/ የነበረው
ይማም ማጎፋድ በዐረብኛ ቋንቋ
«ኤሚር» ወይም «ይማም ማጎፋድ»
በአማርኛ ቋንቋ «ማጎፋድ» ወይም

«ማፋድ» ተብሎ ይጠራል። የሐረር
ኤሚር ነበር። ከዐፄ እስክንድር
/1470-1486 ዓ.ም/ ከዐፄ ናዖድ
/1486-1500 ዓ.ም/ ጀምሮ ክርስቲ
ያኖችን እየወጋ፣ ሀብት ንብረታ
ቸውን እየዘረፈ በመውሰድ አብያተ
ክርስቲያናትን በመዝረፍና በማቃጠ
ል ለ25 ዓመታት ሙሉ ክርስቲያኖ
ችን ሲያስጨንቅ ኖሯል። ማጎፋድ
ክርስቲያኖችን በጦርነት እንዲወር
ድጋፍ የሚያደርጉለት ዐረቦች
ናቸው። ከሐረር ባላባትነቱ በተጨ
ማሪ የዘይላን ወደብ በራሱ ቁጥጥር
ሥር አድርጎ ነበር። በዚህ ወደብ
አማካይነት ዐረቦቹ አዳዲስ መሣሪያ
በየጊዜው ይሰጡት ነበር። በማናቸ
ውም ረገድ እንዲቋቋምና እንዲደራ
ጅ ይረዱት ነበር።

ደብረ ሲና አጠገብ «ማፋድ
ከተማ» ተብሎ በማጎፋድ ስም
የተሰየመ «ማፋድ ገበያ» የሚባል
አካባቢ መኖሩን የታሪክ ጸሐፊው
ክቡር አቶ ተክለ ጸድቀ መኩሪያ
«የግራኝ አሕመድ ወረራ» በሚለው
መጽሐፋቸው አስፍረውታል።
ማጎፋድ ዐረቦቹ ለሚያደርጉለት
ርዳታ በበኩሉ ከኢትዮጵያ ወርቅ፣
የዘሆን ጥርስ እንደ ገጸ በረከት
እያደረገ በመላክ ያስደስታቸው
ነበር። ማጎፋድ በወቅቱ የበላይነት
ከነበራቸውና እስልምናን በጅሃድ
መንፈስ ለማስፋፋት ይጣጣር ከነበ
ረው ከአቶማን ቱርክ እስላማዊ
መንግሥት ጋር በነበረው ቀረቤታ
በየጊዜው የሚላኩትን የጦር መሣ
ሪያዎች በመጠቀም በኢትዮጵያ ምዕ
ራብ ደጋግ ግዛቶችና በኢትዮጵያ
ቤተ ክርስቲያን ላይ በርካታ ወረራ
ዎችንና ዘረፋዎችን አካሄዷል።

ዐፄ ልብነ ድንግልም በማጎ
ፋድ ድርጊት ተሰላጭተው በ1508
ዓ.ም ጦራቸውን አስከትተው ከማጎ
ፋድ ጋር ለመዋጋት ወደ ይፋት ሔ
ዱ። በመጽሐፍ ቅዱስ እስራ
ኤላውያንን ምድያማውያን ለሰባት

ዓመት ካደረሱባቸው መከራ ነጻ እንዲ
ወጡ እግዚአብሔር ፈቃዱ ስለ ሆነ
ጌዴዎንን አሥነስቶ ጠላቶቻቸውን
ድል አድርጓል። [መጋ.6፣1-15]። ማጎ
ፋድም በክርስቲያኖች ላይ ካጸናባቸው
መከራ ነጻ እንዲወጡ እግዚአብሔር
ወታደሩን አባ ገብረ እንድርያስን አሥ
ነላው። አባ ገብረ እንድርያስም ዐፄ
ልብነ ድንግልን ተከትሎ ዘመተ።

ፖርቱጋላዊው የታሪክ ጸሐፊ
ፍራንቼስኮ አልቫራዝ በጻፈው መጽሐ
ፍ ላይ ስለ ጦርነቱ እንዲህ ሲል
ያትታል፡- «የቤተ መንግሥቱ ሰዎች
እየዘፈኑ ስሙን የሚያሳዩት /የሚፎ
ክሩበት/ ማጎፋድ የተባለ የእስላሞች
አባት ክርስቲያኖችን ለመውጋት የሚ
ነሣው በዐቢይ ጸም ወቅት ነው። ዐቢይ
ጸም የሕዝቡን ኃይል እንደ ሚቀንሰው
ስለ ገመተ 25 ዓመት ሙሉ የንጉሠ
ነገሥቱን ግዛት የሚደፍረውና በሕዝብ
ክርስቲያኑ ላይ አደጋ የሚያደርሰው
በጸም ወራት ነበር።» ብሏል።

ጦረኛው ማጎፋድ በክርስ ቲያ
ኖች ላይ ካለው ጥላቻ የተነሣ ጦርነት
የሚያውጀው በዐቢይ ጸም መሆኑን ነጋ
ወልደ ሥላሴ «ባለታሪክ ኢትዮጵያ»
በሚለው መጽሐፋቸው እንዲህ ገልጸው
ታል፡- «ማጎፋድ በቢይ ጸምን ምክን
ያት እያደረገ በዐጼ ናዖድ ዘመነ መን
ግሥት ወረራ አካሄዷል። ዐፄ ናዖድም
ከተት ሠራዊት ምታ ነጋሪት ብለው
ዘምተው ለወራ ነጋሪ ሳያስቀሩ የማጎ
ፋድን ሠራዊት ድል አድርገውታል።»

ማጎፋድ በዐፄ ናዖድ የደረሰ
በትን ሸንፈት ካረላላና ከአዘናጋ በኋላ
ከቱርኮቹ ባገኘው ርዳታ ለወረራ በድ
ጋሚ ተሳ። ቱርኮችም ማጎፋድ በክር
ስቲያኖች ላይ በሚያደርሰው ጥቃት
የተነሣ «የዘይላ ሸክ» ብለው ሾሙት።
ለብዙ ጊዜ በጠላትነት ይመለከተው
የነበረውን የኢትዮጵያን ሕዝብ ክር
ስቲያን በዐፄ ልብነ ድንግል ዘመነ
መንግሥት ለመውጋት በድጋሚ ለወ
ረራ መጣ። በኢትዮጵያ ላይ የቱርክ
ጥይት ነደደ።

ታቦት ስድስት ዓመት የወረደኩ መሰብሰቢያ

በሐመር መጽሔት በእጅጉ እየተደሰቱት ነው። በ14ኛ ዓመት ቁጥር አንድ እትም የ«ከሰሞኑ በረከት» ዓምድ የበዓል ጥምቀት ትውፊታዊና የቅርብ ዘመን የአካባቢ ታሪክ አስመልክቶ በወጣው ጽሑፍ ብዙ ተምራታለሁ። በሀገራችን ተገኝቼ ታቦት እጅግ ወደ ባሕሪ ጥምቀት የወረደኩ እስኪመሰብሰብ ድረስ ተደስቼበታለሁ። ትውፊታችንን ሥርዓታችን እንዲህ እየተዘገበ ለትውልድ ይተላለፋል። ጸጋውን ያብዛላችሁ። በርቱ።

አዳኝ አብዱመድጋኔ ዓለም
ተሰፋ ስዱዳን
ቤተ ክርስቲያን ሰንበት ት/ቤት
አቡዳቢ

«ደባ»ን በገዛድ ሰየኩት

በ14ኛ ዓመት ቁጥር አንድ ጥር/ የካቲት 1998 ዓ.ም ሐመር መጽሔት እትም ኪነ ጥበብ ዓምድ «ደባ» ቴአትር ሲቃኝ በሚል ርእስ በዲ/ን ኤርሚያስ በዛብህ የቀረበውን ጽሑፍ አንብቤዋለሁ። ቴአትሩን በመድረክ ላይ ባልመለከተውም ተመሳሳይ የኾነ ድርጊት በተግባር ተፈጽሞ ታዝቤአለሁ። ቦታውን አልጠቅሰም፤ ግና ሰሚ ጠፍቶ፤ የእናት ቤተ ክርስቲያን ልጆች ተባረው፤ የበግ ለምድ የለበሱቱ በገንዘባቸው ምናምንቴዎችን በመግዛት የቤተ መቅደሱን ሀብት የሚመዘብሩበት፤ በገንዘባቸው የማይደለሉትን ደግሞ ስማቸውን በማጥፋት፤ ከምእመናን በማጋጨት፤ በማሳሰርና በመሳሰሉት በማንገላታት ያሻቸውን እያደረጉ ነው። ይኸን መሰል ብዙ ደባዎች እንዲጋለጡ በዐይነ ገሊና ያስቃኛችሁንን «ደባ» ቴአትርን በየክፍለ ሀገሩ ለማየት እንድታብቁን እጠይቃለሁ። ይህም የሚከብድ ከኾነ በቪዲዮና በቪ.ሲ.ዲ ተቀርጾ፤ በአዲሱ ካሴት ተተርኮ እንድናየውና እንድንሰማው በደረግ መልካም ነው።

አዜብ አብዱላሂ -ሐረር
ዲ/ን ዳንኤል ዐሥራት
ባሌ- ዶዶላ
ጸጋቤ ዘውዴ
ወልድያ

«መንገድህን ስታቋርጥ»

በ14ኛ ዓመት ቁጥር አንድ ሐመር መጽሔት እትም ክርስትና በማጎበራዊ ኑሮ ዓምድ «መርሳት» በሚል ርእስ በኃይለ ገብርኤል ዘሐና የቀረበልን ዝግጅት ሕይወትን የሚለውጥ ታላቅ ምክር ያለበት ጽሑፍ ነው። እኔም እግዚአብሔርን ከራሴ ወገኖች መኾኔን ተረድቼበታለሁ። ካለሁበት ሕይወት እንዴት ለመውጣትና ለመለወጥ እንደ ምችልም አመለካከቶቻል። ጸሐፊው በመንገደኛው ዓምድ ባቀረበልን ጽሑፍም «የልብ ዐውቃ» መኾኑን አስመስክሯል። እባክህን መንገድህን አታቋርጥ፤ የታዘብኸውን ጻፍ፤ ልብ ብሎ ለሚያነብህም እየሰተማርክ ነውና «ቃል ሕይወት ያሰማልን» በሉልኝ።

ተረፈ ገነሚ - ሆሳዕና
ዶ/ር ዘርፉ መልአኩ - አ.አ

«ሰምስተ መጽሔቶችን ይባኩብኝ...»

ሁሉም ክርስቲያን ከምንም በላይ ለሃይማኖቱ ፍጹም ሊቆረቆር ይገባዋል። «መንግሥትና ቤተ ክርስቲያን በኢትዮጵያ» በሚል ርእስ ጉዳይ በሐመር መጽሔት 13ኛ ዓመት ቁጥር ስድስት እትም የቀረበልን የዝግጅት ክፍሉ አባላት ጥረት ይህን ያስተምረናል። በተለይ ብፁዕ አቡነ ቀውስመስ በሰጡት ቃል ምልልክ ከመደሰቱ የተነሣ አልቅሻለሁ። የሚጣል ቃል ስለሌለውም በየቀኑ አንዴ አነበዋለሁ። በአንጻሩ መምህር ጌታሁን ዐሥራት ከዱብቲ «ሐመር ፖለቲካ ውስጥ ገብታለች» በማለት በ14ኛ ዓመት ቁጥር አንድ እትም የሰጡትን አስተያየት ተመልክቼዋለሁ። ጽሑፉን በቅንነትና በተረጋጋ መንፈስ እንዳነበብኩት እርሳቸው የሚሉት መንፈስ የለውም። በተለይ ከክቡር ሚኒስትሩ ጋር የተደረገው ቃል ምልልክ ዓላማ በሕዝቡ ዘንድ ግርታና ቅያሚ የፈጠሩ ነገሮች ማብራሪያ እንዲሰጥባቸው ነበር። ይህን ቢሆን ከቶ ለምን ተደረገ የሚባል ከሆነ በእውነቱ ራስን መመርመር ሳያስፈልግ አይቀርም። ለመሆኑ መምህር ጌታሁን፡- በበኩልም ምን አድርገዋል? መንፈሳዊነት ለአራተኛ ጊዜ መለስ ብለው በጥፍና ያንብቡት። «መጽሔቱን የሚገኝ አጣህ» ሳሉትም ከእኔ ዘንድ ብዙ ወንድሞች ፈልገው ያጡት ስለሆነ ፈጽሞ አይከስሩም። እኔም ለትውልድ ማስተላለፍ ስለምፈልግ አምስት መጽሔቶችን ይላኩልኝ። ከፍያውንና አድራሻዬን በዝግጅት ክፍሉ በኩል ያገኛሉ።

ዲ/ን መኩንን መልአኩ
አ.አ

ጃንደረባ እና በጅርንድ

የሐመር መጽሔት 13ኛ ዓመት ቁጥር ስድስት እትምን ጽሑፎች በጥፍና አንብቤአለሁ። ብዙ ደስ የሚሉኝ ነገሮች ቀርበዋል። መስተካከል የሚገባቸው ነገሮችም አሉ። ለምሳሌ፡- በሐዋሥራ 8፣27 ላይ፡- «የኢትዮጵያ ንግሥት አዛዥና ጃንደረባ የነበረ በገንዘብም ኹሉ የሠለጠነ...» ተብሎ ከፍ ያለ መዓርግ የነበረውን ሐዋርያ ወደ በጅርንድነት ገንዘብ ሚኒስትርነት/ ገቢ ማድረጋችሁ አገባብ አይደለም። ቅዱስ ሉቃስ እንደ ገለጸው ጃንደረባው የንግሥቲቱ አዛዥ ነው። «ዳን» ማለት ዳኛ፤ ንጉሥ፤ ገዥ፤ «ደረባ» ደግሞ አገልጋይ ማለት ነው። ስለዚህ ጃንደረባ/ዳንደረባ/ ማለት ንጉሥ አከል፤ የንጉሥ ተጨማሪ፤ ንጉሡ ወይም ንግሥቲቱ በሌላበት ተክቶ የሚሠራ ማለት ነው። በገንዘብም ሁሉ የሠለጠነ ማለት በንግሥቲቱ ግዛት ላይ ሁሉ የበላይ አዛዥ መኾኑን እንጂ በጅርንድነትን አያመለክትም። በጅርንድነት በኢትዮጵያ ታሪክ የቅርብ ጊዜ ሹመት እንጂ የቆየ አይደለም። ይህም እንኳ ቢሆን የገንዘብ ሚኒስትርነት እንኳን በዚያን ወቅት ዛሬም ቢሆን ትልቅ የሥልጣን ቦታ አይደለም። «የንግሥቲቱ አዛዥ» የሚለውን ሹመት ይቃረናል። ገንዘብ ሚኒስትርነት የአዛዥነት ሥልጣን የለውምና።

መ/ር የሻምበል ከንዴ
ባክ ግ/ቴክ/ ሞ/የ/ማሠ/ክሌዶ
ምዕ.ሸዋ

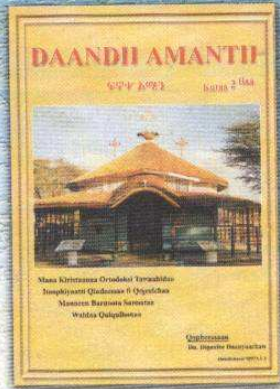
ስለ ክስታኔ ጉራጊ ሕዝብ የክርስትና ታሪክ ስስተዋውቁን

በሐመር መጽሔት 13ኛ ዓመት ቁጥር ስድስት እትም «ቤተ ክርስቲያን ህን ሰውቅ» ዓምድ «ሐዋርያዊነት በኢትዮጵያ እንዴታ?» በሚል ርእስ በዲ/ን ዳን ኤል ክብረት የቀረበው ጽሑፍ የአባቶቻችንን ሐዋርያዊ ትጋት በሚገባ ያሳየ ነው። ጸድቁ አቡነ ተክለ ሃይማኖት፤ ጸድቁ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስና ጸድቁ አቡነ ዜና ማርያቆስ ዝቋላ፤ ምድረ ክብድ/በክስታኔ ጉራጊ ክልል በስተሰሜን በኩል/ በሚገኘው አዳዲስ ማርያም ተዘዋውረው ማስተማራቸውን፤ ሕዝቡን በአምልኮት እግዚአብሔር ማጽናታቸውን የአካባቢው ታላላቅ አባቶች ይናገራሉ። ስለዚህ እባካችሁ እናንተም ይህን ታሪክ አስፋፍታችሁ ስለ ክስታኔ ጉራጊ ሕዝብ የክርስትና ታሪክ በስፋት እንድታስተዋውቁን ጥሪዬን አቶ ርባሁ።

ቃለ ወልድ ወልደ ሚካኤል
ሀገረ ማርያም

ለከገጽ ፫ የሀረ/

ሐመር- መጋቢት/ሚያዝያ ፲፱፻፺፮ ዓ.ም.

Kitaabolii qulqullun afaan Oromeeffaan Qophaa'an

Daandii Amantii

Kutaa - 1^{ffaa}
Gatiin - 6.00

Daandii Amantii

Kutaa - 2^{ffaa}
- Gatiin - 5.00

Kitaaboliin kun barumsa adda addaa Amantaa keenyaaf hundee ta'an of keessatti qabataniiru. Bitadhaatii kitaabolii kana dubbisaa. Lubbuu keessaniif boqonnaa argattu.

- Qopheessaan:- Dn. Digaafee Daanyaachaw.
- Maxxansiisaan:- Waldaa Qulqulloota.

በኦሮምኛ ቋንቋ የተዘጋጁ ቅዱሳት መጻሕፍት

ፍፍተ አሚን /የእምነት መንገድ/
ቁጥር አንድ

ዋጋ - 6.00

ፍፍተ አሚን /የእምነት መንገድ/
ቁጥር ሁለት

ዋጋ - 5.00

እነዚህ መጻሕፍት ለሃይማኖታችን መሠረት የሆኑ ጥምህርቶችን በውስጣቸው ይዘዋል። ገዝተው ያንብቧቸው ለጥያቄዎ መልስ ለሰጥዎ ስረፍትን ያገኙባቸዋል።

አዘጋጅ:- ዲ/ን ድጋፌ ዳኛቸው
አሳታሚና አከፋፋይ

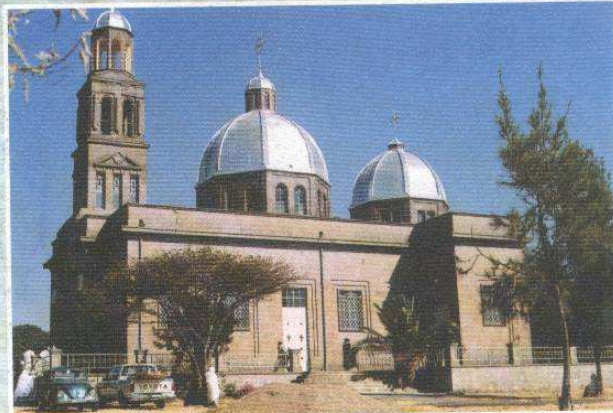
በኢ/አ/ተ/ቤ/ክን ሰንበት ት/ቤቶች ማ/መምሪያ ማኅበረ ቅዱሳን

የታላቋ ደብር ቅዱስ ደብረ ጽጌ ማርያም ገዳም መንፈሳዊ ጥሪ

በሰሜን ሸዋ ሰላሌ ሀገረ ስብከት በደብረ ሊባኖስ ወረዳ ወደ ደብረ ሊባኖስ ገዳም 90 ኪሎ ሜትር ከተገዙ በኋላ ወደ ቀኝ ሁለት ኪሎ ሜትር ገባ ብሎ በመጀመሪያው ኢትዮጵያዊ ፓትርያርክ በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ የተሠራችው የደብር ቅዱስ ደብረ ጽጌ ማርያም ገዳም ትገኛለች።

ገዳሚ ብፁዓን ሊቃና ጳጳሳትንና በርካታ ሊቃውንት ቤተ ክርስቲያንን ያፈራች እና እያፈራች ያለች ገዳም ስትሆን ብዙ መናገያን ይገኛታል።

በዚህች ገዳም ሰኔ 21 ቀን 1998 ዓ.ም. ቅዱሴ ቤቷ የሚከበር ስለሆነ ምእመናን ከእመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም በረከት እንድታገኙ ገዳሚንም እንድትሰጡ የሕንጻ እድሳትና ልማት ኮሚቴው መንፈሳዊ ጉዞ አዘጋጅቷል።

የታላቋ ደብር ቅዱስ ደብረ ጽጌ ማርያም ገዳም

የመመዝገቢያ ቦታ:-

1. ኤማሁስ መዝሙር ቤት ፣ምስካየ ገዙናን መድኃኔ ዓለም ገዳም ፊት ለፊት፣ ስልክ ቁጥር 011-1233554/55
2. ግቢ ገብርኤል ዲ/ን አምዴ መዝሙር ቤት፣ ስልክ 0911-686864/011-5-536915/0911-791009.
3. ሽሮ ሜዳ ኪዳነ ምሕረት ስቲዲዮ፣ ስልክ ቁጥር 011-224629
4. ተዋሕዶ መዝሙር ቤት ቡራኤል መብራቱ ፊት ለፊት፣ ስልክ ቁጥር 011-5-533521
5. ኪዳነ ምሕረት መዝሙር ቤት ግቢ ቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ሕንጻ ፊት ለፊት፣ ስልክ ቁጥር 0911-238910/011-5-507133
6. መቅደላ መዝሙር ቤት አውቶብስ ተራ አዲስ ከተማ ት/ቤት ፊት ለፊት፣ ስልክ ቁጥር 011-2-751316/0911-237285
7. ሐመልማል ስቴቭንሪ ምስካየ ገዙናን መድኃኔ ዓለም ገዳም ወረዳ ብሎ መናን ት/ቤት ፊት ለፊት፣ ስልክ ቁጥር 0911-421135/011-6550812
8. አርያም መዝሙር ቤት አዲስ ከተማ መሐጃ መንገድ አደን ፋርማሲ ፊት ለፊት፣ ስልክ ቁጥር 011-2-752135/0911-249299 ወይም 011-2-130587 መመዝገብ የምትችሉ መሆኑን እንገልጻለን።

ገዳሚን ለመርዳት የምትፈልጉ:- የደብር ቅዱስ ደብረ ጽጌ ማርያም ገዳም የሕንጻ እድሳትና ልማት ኮሚቴ አዋሽ ኢንተርናሽናል ባንክ አራት ኪሎ ቅርንጫፍ የባንክ ሒሳብ ቁጥር 7043 በግለት መላክ የሚችሉ መሆኑን እንገልጻለን።

ለበለጠ መረጃ:-

1. አባ መርሐ ጥበብ ተሾመ፣ ምስካየ ገዙናን መድኃኔ ዓለም ገዳም፣ ስልክ ቁጥር 0911-301726 /011-1-230072
2. ወ/ት ሒለን አሰፋ፣ ስልክ ቁጥር 0911-373712 ወይም 011-6-626667/011-1-239174

© ማኅበረ ቅዱሳን

ይህን መጽሐፍት ያለ ማኅበረ ቅዱሳን ፈቃድ በከፊልም ሆነ በሙሉ ማሳተም ፤ እንዲሁም በማንኛውም መልኩ ለሽያጭ ማዋል በህግ የተከለከለ ነው።